

**Skonsolidowane
Sprawozdanie Finansowe
Grupy Kapitałowej
Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2012**

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów ..	4
Skonsolidowane sprawozdanie sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	8
Noty objaśniające	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	11
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	12
4. Istotne zasady rachunkowości	12
5. Zarządzanie ryzykami	31
6. Działalność powiernicza	62
7. Działalność maklerska	63
8. Informacje dotyczące segmentów działalności	68
9. Przychody i koszty z tytułu odsetek	71
10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat	72
11. Przychody z tytułu dywidend	73
12. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	73
13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	73
14. Zyski (straty) na sprzedaży	74
15. Ogólne koszty administracyjne	75
16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	75
17. Utrata wartości	77
18. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	79
19. Podatek dochodowy	79
20. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję	83
21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty	84
22. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	84
23. Należności od banków	86
24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	92
25. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu	87
26. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	92
27. Należności z tytułu leasingu finansowego	95
28. Rachunkowość zabezpieczeń	97
29. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	103
30. Reklasyfikacja papierów wartościowych	105
31. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	107
32. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	112
33. Wartości niematerialne	112
34. Rzeczowe aktywa trwałe	114
35. Nieruchomości inwestycyjne	117
36. Inne aktywa	118
37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	119
38. Zobowiązania wobec innych banków	120
39. Zobowiązania wobec klientów	120
40. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	121
41. Rezerwy	121
42. Pozostałe zobowiązania	123
43. Płatności na bazie akcji	123
44. Leasing operacyjny	127
45. Zobowiązania warunkowe	128
46. Kapitał zakładowy	131
47. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	132
48. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	133
49. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	133
50. Transakcje repo oraz reverse repo	148
51. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)	150
52. Zdarzenia po dacie bilansu	150
Załączniki do sprawozdania finansowego	I
Załącznik nr 1	
Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2012 roku. ...I	
Załącznik nr 2	
Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.II	
Załącznik nr 3	
Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską. V	
Załącznik nr 4	
Słowniczek	VI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2012			ROK 2011		
		DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM	DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	RAZEM
Przychody z tytułu odsetek	9	8 125 179	190 878	8 316 057	7 179 154	225 066	7 404 220
Koszty z tytułu odsetek	9	-3 446 849	-63 789	-3 510 638	-2 752 670	-93 692	-2 846 362
Wynik z tytułu odsetek		4 678 330	127 089	4 805 419	4 426 484	131 374	4 557 858
Przychody z tytułu prowizji i opłat	10	2 757 105	41 095	2 798 200	2 895 407	38 648	2 934 055
Koszty z tytułu prowizji i opłat	10	-526 257	-15 062	-541 319	-467 852	-17 309	-485 161
Wynik z tytułu prowizji i opłat		2 230 848	26 033	2 256 881	2 427 555	21 339	2 448 894
Przychody z tytułu dywidend	11	8 759	-	8 759	10 352	-	10 352
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	12	500 495	9 641	510 136	583 104	12 007	595 111
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	28	-35 751	-	-35 751	-15 757	-	-15 757
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	13	-	-	-	-501	-	-501
Zyski (straty) na sprzedaży:	14	279 220	-21	279 199	75 161	242	75 403
kredytów i innych należności finansowych		758	-	758	-320	289	-31
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		278 765	-21	278 744	76 762	-47	76 715
zobowiązań finansowych		-303	-	-303	-1 281	-	-1 281
Dochody z działalności operacyjnej		7 661 901	162 742	7 824 643	7 506 398	164 962	7 671 360
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	17	-635 474	-33 980	-669 454	-533 407	-4 532	-537 939
kredytów i innych należności finansowych		-608 642	-33 980	-642 622	-551 856	-4 532	-556 388
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		-	-	-	-	-	-
zobowiązań pozabilansowych		-26 832	-	-26 832	18 449	-	18 449
Wynik z działalności finansowej		7 026 427	128 762	7 155 189	6 972 991	160 430	7 133 421
Ogólne koszty administracyjne	15	-3 182 674	-77 609	-3 260 283	-3 224 686	-76 896	-3 301 582
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze		-1 867 494	-39 829	-1 907 323	-1 908 495	-37 659	-1 946 154
pozostałe koszty administracyjne		-1 315 180	-37 780	-1 352 960	-1 316 191	-39 237	-1 355 428
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych		-362 378	-6 460	-368 838	-368 467	-9 026	-377 493
Wynik z tytułu pozostałych rezerw		-15 327	-	-15 327	-5 833	-	-5 833
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	16	94 193	200	94 393	74 901	-836	74 065
Koszty z działalności operacyjnej		-3 466 186	-83 869	-3 550 055	-3 524 085	-86 758	-3 610 843
Zysk na sprzedaży działalności zaniechanej		-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	18	52 866	-	52 866	69 968	-	69 968
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		22 261	-	22 261	400	-	400
Zysk brutto		3 635 368	44 893	3 680 261	3 519 274	73 672	3 592 946
Podatek dochodowy	19	-706 720	-8 288	-715 008	-667 884	-15 966	-683 850
Podatek dochodowy z tytułu zysku na sprzedaży działalności zaniechanej		-	-	-	-	-	-
Zysk netto		2 928 648	36 605	2 965 253	2 851 390	57 706	2 909 096
1.Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 919 097	36 605	2 955 702	2 841 708	57 706	2 899 414
2.Przypadający na udziały niedające kontroli		9 551	-	9 551	9 682	-	9 682
Zysk na jedną akcję (w złotych na akcję)							
podstawowy za okres	20	11,23	0,03	11,26	10,83	0,22	11,05
rozwodniony za okres	20	11,23	0,03	11,26	10,83	0,22	11,05

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2012	ROK 2011
Zysk netto		2 965 253	2 909 096
1.Przypadający na akcjonariuszy Banku		2 955 702	2 899 414
2. Przypadające na udziały niedające kontroli		9 551	9 682
Inne składniki całkowitych dochodów			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-46 619	58 647
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		761 876	-58 841
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne		-40 119	-49 270
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów	19	-127 650	9 187
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)		547 488	-40 277
Całkowite dochody razem		3 512 741	2 868 819
1.Przypadające na akcjonariuszy Banku		3 503 190	2 859 137
2.Przypadające na udziały niedające kontroli		9 551	9 682

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. zł)

	NOTA	31.12.2012	31.12.2011
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	22	9 207 285	4 886 093
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		159	100
Należności od banków	23	4 053 848	5 586 057
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24	600 543	849 711
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	2 649 097	2 156 274
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	26	95 081 492	92 816 389
Należności z tytułu leasingu finansowego	27	2 717 931	2 862 760
Instrumenty zabezpieczające	28	367 890	408 906
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	29	28 735 442	29 119 637
1. Dostępne do sprzedaży		25 887 659	25 324 803
2. Utrzymywane do terminu wymagalności		2 847 783	3 794 834
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	31	2 374 173	2 931 575
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	32	168 436	186 252
Wartości niematerialne	33	669 387	703 355
Rzeczowe aktywa trwałe	34	1 670 544	1 772 940
Nieruchomości inwestycyjne	35	33 221	63 928
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	19	828 566	889 952
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		8 481	1 950
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		820 085	888 002
Inne aktywa	36	1 791 816	1 356 177
AKTYWA RAZEM		150 949 830	146 590 106
PASYWA			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	22	-	356 386
Zobowiązania wobec innych banków	38	7 782 672	5 544 210
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	24	246 578	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	2 620 798	2 507 199
Zobowiązania wobec Klientów	39	107 992 608	108 436 964
Instrumenty zabezpieczające	28	1 226 781	1 738 549
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczone	28	11 328	-17 475
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	40	4 758 736	3 043 919
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	31	891 007	999 985
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	19	82 634	198 997
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		76 648	194 560
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		5 986	4 437
Rezerwy	41	359 506	313 880
Pozostałe zobowiązania	42	1 518 400	2 110 562
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		127 491 048	125 233 176
Kapitały			
Kapitał zakładowy	46	262 470	262 382
Pozostałe kapitały	47	20 023 141	18 035 191
Zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego	47	3 080 934	2 973 890
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Banku		23 366 545	21 271 463
Udziały niedające kontroli		92 237	85 467
KAPITAŁY RAZEM		23 458 782	21 356 930
PASYWA RAZEM		150 949 830	146 590 106

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU											
	POZOSTAŁE KAPITAŁY								ZYSK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE				
Nota	46	47										
Kapitał własny na 1.01.2012	262 382	18 035 191	9 126 501	1 537 850	7 153 186	-65 432	-98 976	382 062	2 973 890	21 271 463	85 467	21 356 930
Opcje menadżerskie	88	3 893	10 720	-	-	-	-	-6 827	-	3 981	23	4 004
Realizacja opcji (emisja akcji)	88	10 720	10 720	-	-	-	-	-	-	10 808	-	10 808
Wycena opcji menadżerskich	-	-6 827	-	-	-	-	-	-6 827	-	-6 827	23	-6 804
Calkowite dochody	-	554 832	-	-	-	584 624	-29 792	-	2 948 358	3 503 190	9 551	3 512 741
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek	-	617 120	-	-	-	617 120	-	-	-	617 120	-	617 120
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek	-	-32 496	-	-	-	-32 496	-	-	-	-32 496	-	-32 496
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-29 792	-	-	-	-	-29 792	-	-7 344	-37 136	-	-37 136
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 955 702	2 955 702	9 551	2 965 253
Podział wyniku za rok ubiegły	-	1 429 225	-	200 000	1 210 966	-	-	18 259	-2 841 314	-1 412 089	-2 804	-1 414 893
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 412 089	-1 412 089	-2 804	-1 414 893
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	1 429 225	-	200 000	1 210 966	-	-	18 259	-1 429 225	-	-	-
Kapitał własny na 31.12.2012	262 470	20 023 141	9 137 221	1 737 850	8 364 152	519 192	-128 768	393 494	3 080 934	23 366 545	92 237	23 458 782

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

(w tys. zł)

	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU											
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY							ZYSK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM BANKU RAZEM	UDZIAŁY NIEDAJĄCE KONTROLI	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
		POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE				
Nota	46	47										
Kapitał własny na 1.01.2011	262 364	17 342 617	9 124 344	1 437 850	6 525 419	22 099	-136 072	368 977	2 569 131	20 174 112	82 877	20 256 989
Opcje menadżerskie	18	11 849	2 157	-	-	-	-	9 692	-	11 867	18	11 885
Realizacja opcji (emisja akcji)	18	2 157	2 157	-	-	-	-	-	-	2 175	-	2 175
Wycena opcji menadżerskich	-	9 692	-	-	-	-	-	9 692	-	9 692	18	9 710
Całkowite dochody	-	-50 435	-	-	-	-87 531	37 096	-	2 909 572	2 859 137	9 682	2 868 819
Wycena inwestycji dostępnych do sprzedaży pomniejszona o podatek	-	-47 622	-	-	-	-47 622	-	-	-	-47 622	-	-47 622
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających pomniejszona o podatek	-	-39 909	-	-	-	-39 909	-	-	-	-39 909	-	-39 909
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	37 096	-	-	-	-	37 096	-	10 158	47 254	-	47 254
Zysk netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 899 414	2 899 414	9 682	2 909 096
Podział wyniku za rok ubiegły	-	731 160	-	100 000	627 767	-	-	3 393	-2 504 813	-1 773 653	-7 110	-1 780 763
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 784 640	-1 784 640	-7 110	-1 791 750
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	703 381	-	100 000	599 988	-	-	3 393	-703 381	-	-	-
Pozostałe związane z konsolidacją spółek po raz pierwszy	-	27 779	-	-	27 779	-	-	-	-16 792	10 987	-	10 987
Kapitał własny na 31.12.2011	262 382	18 035 191	9 126 501	1 537 850	7 153 186	-65 432	-98 976	382 062	2 973 890	21 271 463	85 467	21 356 930

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2012	ROK 2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk netto		2 955 702	2 899 414
Korekty razem:		-2 856 963	-6 557 083
Amortyzacja		360 932	375 602
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-53 263	-69 968
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		-283 117	-77 133
Dywidendy otrzymane		-	-
Odsetki otrzymane		-7 202 439	-6 410 712
Odsetki zapłacone		3 410 338	2 744 906
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)		715 008	680 604
Podatek dochodowy zapłacony		-893 970	-646 779
Zmiana stanu należności od banków		487 022	1 223 595
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozostałych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej		286 673	147 613
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-492 823	-599 241
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawniających do redyskonta w Banku Centralnym		3 593 403	-9 736 738
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu finansowego		144 829	176 215
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		-369 864	-860 549
Zmiana stanu pozostałych aktywów		127 234	-135 197
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		1 635 779	-1 988 076
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		246 578	-114 228
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych oraz pozostałych zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej		113 599	914 754
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		-3 467 900	6 177 662
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-78 786	-40 675
Zmiana stanu rezerw		45 626	7 957
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		-1 181 822	1 673 305
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		98 739	-3 657 669
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		284 325 762	315 784 256
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		283 594 901	315 063 900
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		7 789	9 454
Inne wpływy inwestycyjne		723 072	710 902
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-282 017 073	-313 181 226
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-281 768 420	-312 873 289
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-248 653	-307 937
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		2 308 689	2 603 030

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

(w tys. zł)

	NOTA	ROK 2012	ROK 2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z działalności finansowej		5 338 559	2 477 336
Emisja dłużnych papierów wartościowych		5 327 751	2 475 162
Emisja akcji zwykłych		10 808	2 174
Wydatki z działalności finansowej		-5 086 734	-2 397 636
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-3 674 645	-612 996
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli		-1 412 089	-1 784 640
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		251 825	79 700
Przepływy pieniężne netto razem		2 659 253	-974 939
w tym: zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-261 587	359 535
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		2 659 253	-974 939
Środki pieniężne na początek okresu		10 155 537	11 130 476
Środki pieniężne na koniec okresu	48	12 814 790	10 155 537

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 149 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające

(w tys. zł)

Niniejsze Noty objaśniające stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Pekao S.A. („Grupa”) jest Bank Pekao S.A. (zwany dalej: „Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57, 00-950 Warszawa. Bank został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Pekao S.A. jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000014843.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000010205.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Grupa Kapitałowa Banku Pekao S.A. stanowi część Grupy Kapitałowej Banku UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy.

Akcje Banku są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie. Papiery wartościowe Banku znajdujące się w obrocie na rynkach regulowanych są klasyfikowane w sektorze bankowym.

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto, poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi działalność maklerską, leasingową, faktoringową oraz świadczy inne usługi finansowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Bank Pekao S.A. jako jednostka dominująca oraz następujące spółki zależne:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITALE/W GŁOSACH	
			31.12.2012	31.12.2011
Public Joint Stock Company UniCredit Bank, w tym:	Łuck, Ukraina	Bankowa	100,00	100,00
<i>BDK Consulting Ltd.</i>	<i>Łuck, Ukraina</i>	<i>Usługi konsultingowe, hotelowe i transportowe</i>	<i>99,99</i>	<i>99,99</i>
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	100,00	100,00
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	100,00	100,00
Pekao Leasing Sp. z o.o. (*)	Warszawa	Usługi leasingowe	36,49	36,49
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	100,00	100,00
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	65,00	65,00
Pekao Telecentrum Sp. z o.o.	Warszawa	Usługowa	100,00	100,00
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa pomocnicza	100,00	100,00
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	100,00	100,00
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	100,00	100,00
Pekao Leasing Holding S.A., w tym: (*)	Warszawa	Usługi leasingowe	80,10	80,10
<i>Pekao Leasing Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Usługi leasingowe</i>	<i>50,87</i>	<i>50,87</i>
Holding Sp. z o.o. /w likwidacji/	Warszawa	Holding niefinansowy	-	100,00
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call- center	100,00	100,00
Pekao Property S.A., w tym:	Warszawa	Działalność deweloperska	100,00	100,00
<i>Metropolis Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
<i>Jana Kazimierza Development Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
Property Sp. z o.o. /w likwidacji/, w tym:	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	100,00	100,00
<i>FPB - Media Sp. z o.o.</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność deweloperska</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>

(*) Łączny udział Grupy w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. wynosi 87,36% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 50,87%).

Na 31.12.2012 wszystkie spółki zależne zostały objęte konsolidacją.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Jednostki stowarzyszone

Grupa Banku Pekao S.A. posiada udziały w następujących jednostkach stowarzyszonych:

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	PROCENTOWY UDZIAŁ GRUPY W KAPITAŁE/W GŁOSACH	
			31.12.2012	31.12.2011
Central Poland Fund LLC	Wilmington, Delaware USA	Fundusz inwestycyjny	-	53,19
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.(d.Xelion. Doradcy Finansowi Sp.z o.o.) (*)	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	50,00	50,00
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Zarządzanie aktywami	49,00	49,00
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność deweloperska	-	25,00
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	34,44	34,44
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradca i biznesowa – spółka nie prowadzi działalności	40,00	40,00
Polish Banking System S.A. /w likwidacji/	Warszawa	Spółka w likwidacji	48,90	48,90
PPU Budpress Sp. z o.o. /w likwidacji/	Żyrardów	Spółka w likwidacji	36,20	36,20

(*) Grupa nie sprawuje kontroli nad spółką ze względu na zapisy zawarte w umowie spółki.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa nie posiada udziałów w jednostkach wspólnie kontrolowanych.

Zmiany w strukturze Grupy oraz w jednostkach stowarzyszonych posiadanych przez Grupę

W stosunku do danych zaprezentowanych na dzień 31.12.2011 roku skład Grupy kapitałowej uległ zmianie:

- została zlikwidowana spółka zależna - Holding Sp. z o.o. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy, XIII wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał 6 lipca 2012 roku postanowienie o ukończeniu postępowania likwidacyjnego i wykreśleniu Spółki z Krajowego Rejestru Sądowego,
- w dniu 15 listopada 2012 r. Bank sprzedał spółkę stowarzyszoną Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.
- w dniu 31 grudnia 2012 roku Bank otrzymał informację o zakończeniu z dniem 30 września 2012 roku procesu likwidacji spółki stowarzyszonej Central Poland Fund LLC.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 14 marca 2013 roku.

4. Istotne zasady rachunkowości

4.1 Oświadczenie o zgodności

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe („sprawozdanie finansowe”) Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r, Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Informacje ogólne

Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku obejmuje dane finansowe Banku oraz dane finansowe jednostek zależnych, stanowiących „Grupę” oraz dane jednostek stowarzyszonych wycenione metodą praw własności.

Sprawozdanie zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji. Zmiany standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2012 roku nie miały wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy (Załącznik nr 1 do Sprawozdania).

Sprawozdanie nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym (Załącznik nr 2 oraz Załącznik nr 3 do Sprawozdania).

W ocenie Grupy zmiany standardów i interpretacji nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, za wyjątkiem standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- likwidacja kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu zapadalności,
- wprowadzenie dwóch kategorii aktywów finansowych: wycenianych według zamortyzowanego kosztu i wycenianych według wartości godziwej,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie.

Standard będzie jeszcze rozszerzony o części dotyczące zasad wyceny wg zamortyzowanego kosztu oraz zasad stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Grupa jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Grupy, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Grupy.

Rzeczywisty wpływ pierwszego zastosowania MSSF 9 będzie możliwy do oszacowania po opublikowaniu ostatecznej, kompletnej wersji standardu.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego w stosunku do zasad przyjętych w poprzednim okresie.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych,
- aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych.

Zasady te zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

4.3 Konsolidacja

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Banku Pekao S.A. oraz dane finansowe jego jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2012 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są na ten sam dzień sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej oraz według tych samych zasad rachunkowości we wszystkich istotnych aspektach.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są również eliminowane, chyba że, dostarczają dowodów na trwałą utratę wartości, która powinna zostać ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Inwestycje w jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w stosunku do których Bank w sposób pośredni lub bezpośredni sprawuje kontrolę. Kontrola to zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Sprawowaniu kontroli zwykle towarzyszy posiadanie większości liczby głosów w organie stanowiącym danej jednostki. Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę do dnia ustania kontroli.

Na dzień nabycia jednostki zależnej (objęcia kontroli), aktywa i pasywa spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej. Nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt nabycia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej (tzw. ujemna wartość firmy), różnicę ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Powyższa zasada nie dotyczy transakcji nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, których aktywa i pasywa ujmuje się według ich wartości księgowej.

Ujmowanie transakcji pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy UniCredit, której Bank jest członkiem, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Przyjęte zasady rachunkowości są następujące:

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednolicenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane.

Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty, jest rozpoznawana w kapitale własnym Grupy. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów niedających kontroli, to nabycie udziałów niedających kontroli ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brak wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów niedających kontroli nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów niedających kontroli stosuje parametry określone z poziomu podmiotu dominującego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostka stowarzyszona jest to jednostka, na którą Grupa wywiera znaczący wpływ i która nie jest ani jej jednostką zależną, ani wspólnym przedsięwzięciem. Z reguły Grupa posiada w jednostce stowarzyszonej od 20% do 50% głosów. Sprawozdania finansowe jednostki stowarzyszonej są podstawą wyceny posiadanych przez Grupę udziałów według metody praw własności. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe.

Po początkowym ujęciu, inwestycja w jednostkę stowarzyszoną jest wykazywana w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Grupy w aktywach netto tej jednostki, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rachunek zysków i strat odzwierciedla udział w wynikach działalności jednostki stowarzyszonej. W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostki stowarzyszonej, Grupa ujmuje swój udział w każdej zmianie i ujawnia go, jeśli jest to właściwe, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym. Wyплаты z zysku obniżają wartość bilansową inwestycji.

Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że przyjęła na siebie obowiązek lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski i straty na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych.

Inwestycje w jednostki współkontrolowane

Inwestycje Grupy w jednostki współkontrolowane są ujmowane metodą praw własności zgodnie z zasadami opisanymi dla inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

4.4 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na wartość bilansową aktywów i zobowiązań prezentowaną w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie przez Grupę i oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmie w przyszłości, to rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Poniżej przedstawiono informacje o przyjętych założeniach oraz niepewności związanej z dokonywanymi szacunkami, które związane są ze znaczącym ryzykiem wystąpienia istotnych korekt w sprawozdaniu finansowym za kolejny okres sprawozdawczy.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości kredytów i pożyczek zarówno na poziomie pojedynczego składnika aktywów jak i w odniesieniu do grup aktywów. W przypadku aktywów ocenianych indywidualnie przeprowadza się test na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów. Aktywa o indywidualnie nieistotnej wartości są oceniane zbiorczo pod kątem utraty wartości w podziale na grupy o zbliżonej charakterystyce ryzyka. Ocena ta dotyczy zarówno przesłanek ujawnionych jak i przesłanek, których nie ujawniono na dzień bilansowy.

Dla wszystkich ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłankę utraty wartości, Grupa dokonuje pomiaru straty opartego na oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych. Oczekiwania dla aktywów ocenianych indywidualnie dokonywane są w oparciu o wiedzę ekspercką. Dokonując oceny utraty wartości dla grup aktywów Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości, momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat. Szacunki te uwzględniają również wpływ aktualnych warunków rynkowych.

Metody pomiaru oraz założenia dotyczące wyceny portfela kredytowego są poddawane regularnym przeglądom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Utrata wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwanej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwanej. Wartość możliwa do odzyskania jest jedną z dwóch następujących wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartość godziwa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszona o koszty zbycia lub wartość użytkowa ustalana dla poszczególnych składników aktywów.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących między innymi przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych oraz innych czynników jak na przykład brak płynności. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

Wycena instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nie kwotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne używane do wyceny obejmują w miarę możliwości dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Grupa przyjmuje również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę instrumentów finansowych.

Kalkulacja rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe ustala się metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno, zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana kwota odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej uzależniona od:

- podstawy wymiaru odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej oraz współczynnika procentowego uzależnionego od stażu pracy zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywanego wzrostu podstawy wymiaru do czasu osiągnięcia wieku emerytalnego.

Obliczona w powyższy sposób kwota jest dyskontowana aktuarialnie z uwzględnieniem prawdopodobieństwa dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego i dyskonta finansowego.

Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby do wieku emerytalnego obejmuje możliwość zwolnienia się z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy i ryzyko śmierci.

Dyskonto finansowe bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka i nominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze.

Pozostałe pozycje

Grupa dokonuje testu na utratę wartości firmy w okresach rocznych lub częściej jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Ocena, czy wartość firmy ulega obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne, których dotyczy dana wartość firmy.

Przyjęte założenia dotyczące wyceny opcji menadżerskich zostały opisane w Nocie 43 „Płatności na bazie akcji”.

4.5 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji
Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym Oddziału Banku w Paryżu wyceniane są w walucie funkcjonalnej, tj. walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Złoty jest walutą funkcjonalną i prezentacyjną jednostki dominującej. Grupa jako kurs zamknięcia przyjmuje kurs średni Narodowego Banku Polskiego („NBP”) obowiązujący na dzień bilansowy.

- **Transakcje i salda**
Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.
- **Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych**, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmują się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

- **Spółki wchodzące w skład Grupy**
Przy konsolidacji aktywa i pasywa jednostek zagranicznych są przeliczane na walutę polską, tj. walutę prezentacji według kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty w rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich okresu obrotowego, za wyjątkiem sytuacji, gdy wahania kursów są bardzo znaczące i kurs średni nie jest akceptowalnym przybliżeniem kursu z dnia transakcji. W takiej sytuacji przychody i koszty są przeliczane w oparciu o kurs z dnia transakcji.

Dane ujęte w sprawozdaniach finansowych, Oddziału Banku w Paryżu oraz spółek zagranicznych Grupy zostały przeliczone na złoty z walut funkcjonalnych tych jednostek przy zastosowaniu następujących kursów:

- do przeliczenia pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku zastosowano średnie kursy ogłoszone przez NBP odpowiednio na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku, które wyniosły:

	31.12.2012	31.12.2011
1 zł za 1 UAH	0,3825	0,4255
1 zł za 1 EUR	4,0882	4,4168

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku oraz za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku zastosowano średnie arytmetyczne średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku, które wyniosły:

	2012	2011
1 zł za 1 UAH	0,4001	0,3716
1 zł za 1 EUR	4,1736	4,1401

Różnice kursowe z wyceny jednostek zagranicznych ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Wartość firmy powstająca w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą oraz jakiegokolwiek korekty wartości bilansowej aktywów i pasywów do wartości godziwej, powstałe w wyniku nabycia jednostki działającej za granicą traktuje się jako aktywa i pasywa jednostki działającej za granicą tj. wyraża się je w walucie funkcjonalnej jednostki działającej za granicą i przelicza po kursie zamknięcia, jak opisano wyżej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.6 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujawnia wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Grupę. Przychody i koszty z tytułu prowizji są rozliczane według następujących metod:

- opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów lub kosztów odsetkowych i zostały opisane powyżej,
- opłaty i prowizje dotyczące kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych są rozliczane w czasie metodą liniową przez okres życia produktu, którego dotyczą,
- pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę (wykonanie operacji bankowych na rachunkach, operacje z tytułu obsługi kart płatniczych, działalność maklerska, factoringowa oraz akwizycja) są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu obejmuje:

- Wynik z pozycji wymiany
Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.
Ponadto, wynik z pozycji wymiany zawiera marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Grupy oraz ujmuje punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Grupa zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.

- Wynik na instrumentach pochodnych oraz papierach wartościowych przeznaczonych do obrotu.
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu.
Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, kar, grzywien, przychodów z leasingu operacyjnego oraz rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości należności spornych. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty reklamacji klientów, zapłacone odszkodowania oraz koszty odpisów z tytułu utraty wartości należności spornych.

4.7 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).

Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Grupę w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W przeciwnym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat.

- Utrzymywane do terminu wymagalności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:
a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży; oraz
c) spełniające definicję pożyczek i należności.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.

- **Pożyczki i należności**
Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:
a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

- **Dostępne do sprzedaży**
Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Grupa ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane i wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, który odpowiada definicji pożyczek i należności, Grupa może przekwalifikować z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności, w przypadku gdy Grupa ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Ponadto Grupa dopuszcza reklasyfikację składnika aktywów finansowych zakwalifikowanego do grupy aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych została poniesiona wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy zdarzenia mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Grupa zalicza, między innymi, informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie lub opóźnienie spłaty, równe i większe niż 90 dni, odsetek, części kapitału lub prowizji,
- wynikająca z trudności finansowych dłużnika restrukturyzacja zadłużenia,
- złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika lub o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na dane aktywo finansowe, spowodowany trudnościami finansowymi emitenta,
- wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w Grupie, lub
 - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłaceniem aktywów w Grupie.

Grupa dokonuje podziału należności kredytowych ze względu na wielkość zaangażowania na portfel indywidualny i portfel grupowy.

W portfelu indywidualnym każda pojedyncza ekspozycja kredytowa jest poddawana testowi na utratę wartości. W przypadku rozpoznania utraty wartości tworzony jest odpis aktualizujący wartość należności.

W portfelu grupowym identyfikowane są grupy o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które następnie zbiorczo oceniane są pod kątem utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody na utratę wartości aktywów finansowych zakwalifikowanych do kategorii pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, kwotę odpisu aktualizacyjnego stanowi różnica między wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat, zabezpieczeń i innych źródeł spłaty, zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona przez odpis aktualizujący a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat.

Kalkulacja bieżącej wartości oszacowanych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszonego o koszty przejęcia i sprzedaży.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych łącznie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów odzysków generowanych z aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry odzysków są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji, tak aby uwzględnić oddziaływanie bieżących warunków oraz wyłączyć czynniki mające wpływ w okresie historycznym, które nie występują obecnie.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

W zakresie portfela aktywów, dla których nie stwierdzono utraty wartości, Grupa tworzy odpis na straty poniesione, lecz nie zidentyfikowane (IBNR). Odpis z tytułu IBNR odzwierciedla poziom straty kredytowej, który wystąpił na skutek zaistnienia zdarzeń utraty wartości, które nie zostały zidentyfikowane do dnia bilansowego, ustalonej na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka do charakterystyki ryzyka grupy aktywów objętych procesem wyliczenia IBNR. Odpis z tytułu IBNR liczony jest w oparciu o modele statystyczne dla grup aktywów łączonych w portfele o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, wypracowane na bazie danych historycznych. Kalkulacja IBNR uwzględnia koncepcję okresu ujawniania straty kredytowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Przyszłe przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się na podstawie dostępnego limitu oraz terminu odpowiadającego końcowej dacie tego zobowiązania i prawdopodobieństwa wypływu środków z jednostki Grupy.

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP), transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych, wartości indeksów akcji i towarów. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności, który ze sposobów wyceny jest właściwy. Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych”. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej. Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów przeznaczonych do obrotu lub aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge) oraz przepływów pieniężnych (cash flow hedge), pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających odsetkowe pozycje zabezpieczane prezentowany jest w marży odsetkowej.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienie jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenie terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę), zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń albo Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Korekta z tytułu zabezpieczanego ryzyka na odsetkowej pozycji zabezpieczanej jest amortyzowana do rachunku zysków i strat nie później niż w momencie zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do rachunku zysków i strat w części stanowiącej nieefektywną część zabezpieczenia.

Kwoty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat i są prezentowane w tych samych liniach, co poszczególne komponenty wyceny pozycji zabezpieczanej, tj. wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest prezentowany w marży odsetkowej, a wynik z tytułu rewaluacji walutowej jest prezentowany w wyniku z pozycji wymiany.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale, aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „kapitał z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa kwalifikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wykazywane w wartości godziwej,
- zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu wykazywane w kwotach wymagających zapłaty, wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do zobowiązań finansowych nie przeznaczonych do obrotu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Wyłączanie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Grupa wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Grupa spisuje należności w ciężar rezerw, gdy nie oczekuje dalszych przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki a także, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności. W takim przypadku wiąże się to również z udokumentowaniem nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w tym obszarze.

Grupa wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasło. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.8 Wycena pozostałych pozycji skonsolidowanego bilansu

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych, a wartość firmy powstała w wyniku nabycia spółek stowarzyszonych lub współkontrolowanych ujmuje się w ramach pozycji „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Grupę zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Grupy, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne początkowo ujmowane są według ceny nabycia. Późniejsza wycena wartości niematerialnych jest według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne o określonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji przez szacowany okres użyteczności tego składnika. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne podlegają okresowym przeglądom w celu weryfikacji czy nie wystąpiły istotne przesłanki utraty wartości, które wymagałyby przeprowadzenia testu na utratę wartości oraz dokonania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nie przyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest raz w roku oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Grupa alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem, budową czy wytworzeniem składnika aktywów, Grupa ujmuje jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują, w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a) stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych:

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% – 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% – 30,0%
Środki transportu	12,5% – 30,0%

b) stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych:

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	12,5% – 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	33,0%

c) stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych:

Budynki i budowle	1,5% – 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji oraz odpis z tytułu utraty wartości obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych”.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są wyłączone z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

Leasing

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przekazuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwale lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie jednostki, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Grupę jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie jednostki.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

Grupa jako leasingodawca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umów leasingu, na mocy, których następuje przeniesienie zasadniczo na Grupę całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwale będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Oplaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Ponadto w pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, w tym wyceniane metodą aktuarialną. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Wysokość rezerwy utworzonej na odprawy emerytalne i rentowe ustalana jest na podstawie wyceny aktuarialnej dokonywanej przez niezależnego aktuarium co najmniej raz na rok.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Grupę w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodrzeczny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Grupy.

Utworzone rezerwy ujmowane są w pasywach w pozycji „Rezerwy” oraz odpowiednio w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny i świąteczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Kapitały własne Grupy Kapitałowej

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami, statutami i umowami spółek. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk / strata z lat ubiegłych. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy, w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą.

Kapitał własny Grupy stanowią:

- kapitał zakładowy – dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- „premia emisyjna” – nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów niedających kontroli wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Przyjęta zasada jest zgodna z zasadami rachunkowości stosowanymi w Grupie UniCredit,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- c) fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem Bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
- d) kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku,
- e) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- f) kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych – obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych,
- g) pozostałe kapitały:
 - kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku,
 - składniki kapitałowe:
 - obligacje zamienne na akcje – obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, oraz
 - rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego,
 - fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej przez Bank Pekao S.A.,
 - niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
 - zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikająca z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli jest to część aktywów netto jednostki zależnej (w tym: część zysku lub straty), która przypada na udziały kapitałowe nie należące, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

Płatności oparte na bazie akcji

W Grupie realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa pierwszeństwa do nabycia akcji Banku oraz akcji podmiotu dominującego Spółki UniCredit S.p.A. (zob. Nota 43).

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model Blacka - Scholesa wyceny opcji na akcje wypłacające dywidendę, z uwzględnieniem oczekiwań Zarządu co do ilości praw, które zostaną zrealizowane. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych nie są uwzględniane żadne warunki dotyczące efektywności/wyników, poza tymi związanymi z ceną akcji („uwarunkowania rynkowe”).

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte. W przypadku modyfikacji warunków przyznawania wynagrodzeń rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania lub wcześniejszego rozliczenia prawa do akcji, Grupa traktuje taką sytuację jako przyspieszenie nabycia uprawnień i bezzwłocznie ujmuje kwotę, która byłaby dalej ujmowana przez pozostały czas okresu nabywania uprawnień. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanego prawa do akcji nowym prawem do akcji, prawo anulowane i nowe prawo są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnego prawa.

Rozwładniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje rozliczane w akcjach fantomowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w akcjach fantomowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej zobowiązania z tego tytułu na dzień bilansowy.

Wartość godziwa zobowiązania jest szacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Koszt transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych jest ujmowany jako koszty wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem zobowiązania wobec pracowników prezentowanych w pozycji „Rezerwy”.

Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby akcji – zostaną ostatecznie nabyte.

Opcje na akcje i akcje Spółki UniCredit S.p.A.

Jednostki Grupy Pekao S.A. przystąpiły do programu motywacyjnego Grupy UniCredit. Celem programu motywacyjnego jest zaoferowanie wybranym kluczowym pracownikom spółek Grupy opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A.

W tym przypadku spółki Grupy otrzymały od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych pracownikom Grupy Pekao S.A. praw ustaloną w oparciu o model wyceny opcji Hull and White.

Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w kosztach wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w pozycji „Pozostałe kapitały”.

W momencie realizacji tych instrumentów Grupa zobowiązana jest do zapłaty wartości godziwej przyznanych instrumentów na rzecz UniCredit S.p.A.

4.9 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe jednostek Grupy odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub realizacji zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

4.10 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Grupa zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promesy zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Grupy (np. prowadzone sprawy sporne),

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Wystawca gwarancji finansowej wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa, należności od Banku Centralnego” oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

5. Zarządzanie ryzykami

Polityka zarządzania ryzykiem Grupy ma na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka, które Grupa podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia oraz regularnie raportowane, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

Dalsza część noty opisuje wszystkie istotne ryzyka występujące w działalności Grupy.

5.1 Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Ponadto sprawuje ona nadzór nad zgodnością polityki Grupy w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Grupy.

Zarząd

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie, wdrażanie i funkcjonowanie procesów zarządzania ryzykiem poprzez wprowadzanie odpowiednich wewnętrznych regulacji, jak również uwzględniających wyniki kontroli audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu obliczania kapitału wewnętrznego oraz za efektywność przeglądu procesu wyliczania kapitału wewnętrznego i jego monitoring. Ponadto wprowadza niezbędne korekty lub udoskonalenia do tych procesów i systemów, co do których zachodzi taka konieczność. Konieczność ta może być spowodowana zmianami poziomu ryzyka w działalności Grupy, czynnikami otoczenia gospodarczego lub innymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu procesów lub systemów.

Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat typów, skali, istotności ryzyk, na które narażona jest Grupa, jak również metod wykorzystywanych do ich zarządzania.

Zarząd Banku ocenia, czy działalność taka jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrola lub ograniczanie są prowadzone na odpowiednim poziomie w ramach procesu zarządzania ryzykiem. Ponadto sprawdza, czy kierownictwo każdego szczebla efektywnie zarządza ryzykiem w ramach swoich kompetencji.

Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka (ALCO)

Komitet ten odpowiada za przegląd i kontrolę zarządzania ryzykiem. W szczególności do jego obowiązków należy:

- nadzór i kontrola nad zarządzaniem ryzykiem,
- ustalanie wytycznych w zakresie zarządzania ryzykiem, alokację kapitału i optymalizację wskaźnika ryzyko/dochód.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pion Zarządzania Ryzykami

Pion ten odpowiada za:

- budowę systemu ryzyka kredytowego w Banku, umożliwiającego prawidłowe rozpoznanie i zarządzanie ryzykiem, tworzenie struktury zarządzania tym ryzykiem oraz rozwijanie niezbędnej wiedzy na wszystkich szczeblach organizacji,
- zarządzanie i kontrolę ryzyka rynkowego oraz ryzyka płynności generowanego zarówno w działalności handlowej, jak również wynikającego ze struktury aktywów i pasywów,
- identyfikację i zarządzanie znaczącymi ryzykami i ocena zagregowanego kapitału ekonomicznego,
- rozwijanie i umacnianie systemu ryzyka operacyjnego oraz identyfikację i zarządzanie ryzykiem operacyjnym.

5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Grupy. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Grupy powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Grupy. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację. Funkcje te są realizowane zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Banku pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów.

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Bank ustalił następujące limity portfelowe:

- udział znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku – akceptowany przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku,
- limity na segmenty klientów – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- limity na produkty (kredyty hipoteczne udzielane klientom indywidualnym, finansowanie nieruchomości komercyjnych) – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- ograniczenia sektorowe i koncentracji sektorowej – akceptowane przez Komitet Kredytowy Banku.

Z uwagi na fakt, że kluczowe limity ustalane są przez organy decyzyjne, które jednocześnie otrzymują i analizują raporty na temat ryzyka kredytowego (prezentujące również bazylejskie parametry ryzyka kredytowego), decyzje o limitach w znacznym stopniu uwzględniają ocenę ryzyka kredytowego wspartą wewnętrznymi systemami ratingowymi. Ponadto, Bank limituje transakcje kredytowe charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem poprzez zastrzeżenie decyzyjności w tych przypadkach dla szczebli decyzyjnych z wyższym limitem uprawnień.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Modele ratingowe wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank korzysta z wewnętrznych modeli ratingowych w zależności od segmentu klienta i/lub rodzaju ekspozycji.

Proces nadawania ratingu stanowi istotny element oceny ryzyka kredytowego klienta i transakcji, stanowiąc wstępny etap w procesie podejmowania decyzji kredytowej zarówno o udzieleniu jak i zmianie warunków kredytu oraz w procesie monitorowania jakości portfela kredytowego.

Pomiar ryzyka kredytowego odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów – PD, LGD oraz EAD. Parametr PD odnosi się do prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (ang. default) czyli z niedotrzymaniem warunków umownych przez Kredytobiorcę, w horyzoncie jednego roku i może mieć charakter podmiotowy lub produktowy. Parametr LGD wskazuje na szacowaną wysokość straty, która zostanie poniesiona dla każdej transakcji o charakterze kredytowym od daty wystąpienia takiego niewykonania zobowiązania. Parametr EAD odzwierciedla szacowaną wysokość ekspozycji kredytowej na tę datę.

Parametry ryzyka wykorzystywane w modelach ratingowych służą do wyliczenia oczekiwanej straty z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość oczekiwanej straty jest jednym z istotnych kryteriów oceny branych pod uwagę przez czynniki decyzyjne w procesie kredytowania. W szczególności ta wartość jest porównywana z wnioskowanym poziomem marży.

Poziom marż minimalnych dla danego produktu lub segmentu klienta jest określany na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej wartość szacowanych parametrów ryzyka i stanowiącej fragment systemu ratingów wewnętrznych.

Zarówno rating klienta jak i transakcji, a także parametry ryzyka kredytowego odgrywają znaczącą rolę w systemie informacji o ryzyku kredytowym. Dla każdego modelu ratingowego raporty ryzyka kredytowego zawierają informacje dotyczące porównania zrealizowanych parametrów z teoretycznymi wartościami dla każdej klasy ratingowej.

Raporty ryzyka kredytowego są generowane miesięcznie, a ich zakres jest różny w zależności od odbiorcy raportu (im wyższy szczebel zarządzania, tym prezentowane raporty są bardziej zagregowane). W ten sposób raporty są efektywnie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Modele ratingowe zostały zbudowane w oparciu o segment klienta i rodzaj transakcji.

1. Dla segmentu klienta indywidualnego Bank zbudował trzy odrębne modele przeznaczone dla:
 - kredytów hipotecznych,
 - kredytów konsumenckich,
 - kredytów nie-ratałnych (limity).
2. Dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) Bank stosuje modele uzależnione od zakresu dostępnej informacji. Tak więc w tej grupie klientów funkcjonują modele przeznaczone dla:
 - klientów stosujących pełną rachunkowość,
 - klientów rozliczających się wg karty podatkowej,
 - osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz samozatrudnionych.
3. Dla segmentu klienta korporacyjnego (z wyłączeniem instytucji finansowych, jednostek sektora publicznego i kredytowania specjalistycznego), Bank stosuje modele dzieląc klientów na dwie grupy:
 - klientów z przychodami nieprzekraczającymi 30 mln złotych,
 - klientów z przychodami przekraczającymi 30 mln złotych.

Skala ratingowa

Skala ratingowa jest zróżnicowana w zależności od segmentu klienta i rodzaju transakcji.

Przyporządkowanie klienta lub transakcji do danej klasy ratingowej uzależnione jest od przypisanego prawdopodobieństwa niewywiązania się ze spłaty zobowiązania (parametr PD).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W poniższych tabelach przedstawiono jakość portfela kredytowego w oparciu o rozkład procentowy klas ratingowych dla ekspozycji objętych wewnętrznymi modelami ratingowymi.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	KREDYTY HIPOTECZNE				KREDYTY KONSUMENCKIE				KREDYTY NIE RATALNE			
	ZAKRES PD	NOMINAŁ			ZAKRES PD	NOMINAŁ			ZAKRES PD	NOMINAŁ		
		31.12.2012	31.12.2011			31.12.2012	31.12.2011			31.12.2012	31.12.2011	
1	0,00% <= PD < 0,19%	4,5%	5,9%		0,00% <= PD < 0,30%	4,6%	6,7%		0,00% <= PD < 0,01%	0,6%	0,5%	
2	0,19% <= PD < 0,24%	10,0%	12,8%		0,30% <= PD < 0,50%	6,9%	8,2%		0,01% <= PD < 0,03%	9,8%	14,9%	
3	0,24% <= PD < 0,31%	26,9%	29,0%		0,50% <= PD < 0,60%	4,8%	5,4%		0,03% <= PD < 0,04%	2,7%	9,9%	
4	0,31% <= PD < 0,40%	38,2%	34,8%		0,60% <= PD < 0,80%	12,1%	13,9%		0,04% <= PD < 0,07%	7,4%	3,1%	
5	0,40% <= PD < 0,61%	6,5%	5,8%		0,80% <= PD < 1,30%	16,4%	17,2%		0,07% <= PD < 0,15%	16,5%	7,6%	
6	0,61% <= PD < 1,02%	5,2%	1,8%		1,30% <= PD < 2,10%	19,7%	17,7%		0,15% <= PD < 0,25%	17,6%	16,3%	
7	1,02% <= PD < 2,20%	2,9%	2,7%		2,10% <= PD < 3,70%	16,9%	13,9%		0,25% <= PD < 0,59%	10,0%	18,9%	
8	2,20% <= PD < 6,81%	2,2%	2,9%		3,70% <= PD < 7,20%	7,6%	7,0%		0,59% <= PD < 1,20%	13,0%	10,4%	
9	6,81% <= PD < 14,10%	1,1%	1,6%		7,20% <= PD < 15,40%	3,2%	3,1%		1,20% <= PD < 2,58%	5,1%	14,2%	
10	14,10% <= PD < 100,00%	2,5%	2,7%		15,40% <= PD < 100,00%	7,8%	6,9%		2,58% <= PD < 100,00%	17,3%	4,2%	
Razem		100,0%	100,0%			100,0%	100,0%			100,0%	100,0%	

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2012	31.12.2011
1	0,00% <= PD < 0,11%	1,7%	1,5%
2	0,11% <= PD < 0,22%	4,3%	4,3%
3	0,22% <= PD < 0,45%	10,0%	8,6%
4	0,45% <= PD < 1,00%	16,8%	17,2%
5	1,00% <= PD < 2,10%	19,0%	18,3%
6	2,10% <= PD < 4,00%	15,1%	15,6%
7	4,00% <= PD < 7,00%	12,8%	12,7%
8	7,00% <= PD < 12,00%	8,5%	9,3%
9	12,00% <= PD < 22,00%	6,3%	8,0%
10	22,00% <= PD < 100,00%	5,5%	4,5%
Razem		100,0%	100,0%

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta korporacyjnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2012	31.12.2011
1	0,00% <= PD < 0,15%	7,5%	6,3%
2	0,15% <= PD < 0,27%	5,9%	3,8%
3	0,27% <= PD < 0,45%	8,3%	9,3%
4	0,45% <= PD < 0,75%	7,4%	13,7%
5	0,75% <= PD < 1,27%	9,8%	8,3%
6	1,27% <= PD < 2,25%	15,8%	17,7%
7	2,25% <= PD < 4,00%	14,1%	15,5%
8	4,00% <= PD < 8,50%	20,5%	16,4%
9	8,50% <= PD < 100,00%	10,7%	9,0%
Razem		100,0%	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Bank stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład procentowy dla portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	NOMINAŁ	
	31.12.2012	31.12.2011
Wysoka	20,6%	25,6%
Dobra	73,0%	67,2%
Zadowalająca	5,2%	6,9%
Słaba	1,2%	0,3%
Razem	100,0%	100,0%

Rating klienta/transakcji a szczebel podejmowania decyzji kredytowej

Szczebel decyzyjny związany z zatwierdzeniem transakcji jest w bezpośredni sposób uzależniony od ratingu klienta.

Limity uprawnień są związane z zajmowanym stanowiskiem, określonym zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku. Limity są określone biorąc pod uwagę:

- kwotę łącznego zaangażowania Banku wobec klienta łącznie z kwotą wnioskowanej transakcji,
- rodzaj klienta,
- zaangażowanie osób i podmiotów powiązanych z klientem.

Walidacja modeli ratingowych

Wewnętrzna walidacja modeli i oszacowań parametrów ryzyka koncentruje się na ocenie jakości modeli ryzyka oraz dokładności i stabilności oszacowań parametrów stosowanych przez Bank. Walidacja obejmuje modele i parametry ryzyka szacowane lokalnie – walidacja modeli centralnych prowadzona jest w ramach Grupy UniCredit. Walidacja przeprowadzana jest na poziomie każdego modelu ryzyka, przy czym dla każdej z klas ekspozycji Bank może stosować kilka modeli.

Ponadto komórka audytu wewnętrznego ma obowiązek, co najmniej raz w roku, dokonać przeglądu systemów ratingowych Banku i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania jednostki kontroli ryzyka i oszacowań wartości parametrów ryzyka. Przegląd obejmuje zgodność systemów ratingowych i ich funkcjonowania w Banku ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja kredytowa

Poniższa tabela przedstawia maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla pozycji bilansowych i pozabilansowych na datę sprawozdawczą, bez uwzględnienia posiadanych zabezpieczeń i innych elementów powodujących poprawę warunków kredytowania.

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od Banku Centralnego	6 978 878	2 649 856
Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom	99 135 498	98 402 546
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 717 931	2 862 760
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	600 543	849 711
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	2 649 097	2 156 274
Instrumenty zabezpieczające	367 890	408 906
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	28 735 442	29 119 637
Pozostałe aktywa	1 852 168	1 377 833
Ekspozycja bilansowa	143 037 447	137 827 523
Zobowiązania do udzielenia kredytu	23 168 667	26 443 978
Pozostałe zobowiązania warunkowe	10 683 427	8 967 573
Ekspozycja pozabilansowa	33 852 094	35 411 551
Razem	176 889 541	173 239 074

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Metody ograniczania ryzyka kredytowego

Grupa Pekao S.A. wypracowała ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Bank dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Banku, odnoszących się do reguł nadzorczych, zawartych w załączniku nr 17 do Uchwały Nr 76/2010 KNF.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Grupy Pekao w tym zakresie, są następujące:

ZABEZPIECZENIA	ZASADY SZACOWANIA WARTOŚCI ZABEZPIECZEŃ
HIPOTEKI	
– komercyjne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
– mieszkalne	
ZASTAW REJESTROWY / PRZEWŁASZCZENIE:	
– zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartości kwotowanej na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wycenieniami komornika lub syndyka.
– maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
– samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisanej w polisie ubezpieczeniowej.
– inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
– papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
CESJA WIERZYTELNOŚCI	
– od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
GWARANCJE/ PORĘCZENIA (W TYM WEKSŁOWE) / PRZYSTĄPIENIE DO DŁUGU	
– od banków i Skarbu Państwa	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
– od innych kontrahentów mających dobrą sytuację finansową w szczególności potwierdzoną ratingiem inwestycyjnym przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrznym ratingiem Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Efekt finansowy ustanowionych zabezpieczeń dla portfela ekspozycji ocenianych indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości wynosi 1 015 598 tys. złotych na datę 31 grudnia 2012 roku. (894 032 tys. złotych na datę 31 grudnia 2011 roku.). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości dla tego portfela byłby wyższy, gdyby przy ich szacowaniu nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Proces monitorowania nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u klienta, podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości portfela kredytowego w celu maksymalizacji prawdopodobieństwa odzyskania udostępnionych klientowi środków.

Monitorowanie ryzyka kredytowego obejmuje, w szczególności, kontrolę terminowości obsługi zadłużenia, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, sprawdzanie realizacji warunków umowy kredytowej oraz przyjętych i ustanowionych zabezpieczeń.

Monitoring dużych klientów korporacyjnych dokonywany jest z wykorzystaniem systemu ratingowego oraz danych z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji. W przypadku średniego i małego klienta proces monitorowania prowadzony jest przy wykorzystaniu wewnętrznego narzędzia zbudowanego na bazie statystycznego modelu behawioralnego. Efektywność procesu wzmocniona jest dzięki cyklicznym przeglądom portfela kredytowego dokonywanym przez przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykami i Pionów Biznesowych mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości poszczególnych ekspozycji oraz całego portfela kredytowego.

Monitorowanie klienta indywidualnego ma charakter systemowy i jest przeprowadzane na podstawie wyników scoringu behawioralnego.

Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych

W Grupie odpisy aktualizacyjne tworzone są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych oznaczającą, iż Grupa nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z warunkami umowy. Utrata wartości ekspozycji kredytowych wyceniana jest metodą indywidualną i grupową.

Proces identyfikacji ekspozycji z utratą wartości objętych wyceną indywidualną dokonywany jest z wykorzystaniem wewnętrznego narzędzia i obejmuje następujące etapy:

1. określenie czy przesłanka trwałej utraty wartości na danej ekspozycji kredytowej została rozpoznana, a przy jej zidentyfikowaniu określenie rodzaju przesłanki i nadanie ekspozycji statusu default,
2. oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, pochodzących zarówno z zabezpieczeń jak i działalności klienta,
3. wyliczenie odpisu aktualizacyjnego i zaewidencjonowanie go w systemie.

Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w przypadku gdy zaległość w spłacie przekracza 90 dni. Odpis z tytułu utraty wartości dla tych ekspozycji jest wyliczany w oparciu o modele statystyczne.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych przesłanka trwałej utraty wartości nie została rozpoznana wyliczany jest odpis na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowane modele statystyczne bazują na obserwacjach historycznych, w ramach grup ekspozycji charakteryzujących się zbliżonymi parametrami ryzyka kredytowego.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa aktywów finansowych Grupy

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ INDYWIDUALNIE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	1 181	904 565	916 009
- do 1 miesiąca	-	-	39 339	303 755
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	50 719	23 523
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	1 499 237	472 734
- powyżej 1 roku do 5 lat	62 964	62 964	1 365 841	1 009 748
- powyżej 5 lat	-	-	881 377	946 989
Razem brutto	62 964	64 145	4 741 078	3 672 758
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-1 181	-173 859	-120 060
- do 1 miesiąca	-	-	-12 322	-167 011
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-21 288	-8 724
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-427 576	-140 467
- powyżej 1 roku do 5 lat	-54 000	-54 000	-825 083	-670 243
- powyżej 5 lat	-	-	-755 556	-787 883
Razem odpis	-54 000	-55 181	-2 215 684	-1 894 388
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	8 964	8 964	2 525 394	1 778 370
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ GRUPOWO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	80 039	74 919
- do 1 miesiąca	-	-	33 618	27 118
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	38 431	28 235
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	10	-	509 853	494 937
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	1 502 453	1 423 248
- powyżej 5 lat	15 833	16 632	589 327	626 405
Razem brutto	15 843	16 632	2 753 721	2 674 862
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-42 471	-43 533
- do 1 miesiąca	-	-	-16 826	-16 776
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-18 373	-17 293
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-10	-	-281 900	-307 941
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	-1 180 032	-1 185 341
- powyżej 5 lat	-15 833	-16 628	-575 759	-622 183
Razem odpis	-15 843	-16 628	-2 115 361	-2 193 067
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	-	4	638 360	481 795

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek bez rozpoznanej utraty wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)			
			PRZEDSIĘBIORSTWA		LUDNOŚĆ	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI						
- nieprzeterminowane	4 045 377	5 578 140	55 682 247	57 843 701	36 928 519	33 123 595
- do 30 dni	-	-	574 694	864 221	1 393 332	1 439 555
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	161 777	252 639	215 717	219 130
- powyżej 60 dni	-	-	88 140	94 158	117 871	117 329
Razem brutto	4 045 377	5 578 140	56 506 858	59 054 719	38 655 439	34 899 609
ODPIS IBNR						
- nieprzeterminowane	-321	-746	-251 956	-234 886	-134 930	-131 034
- do 30 dni	-	-	-5 646	-7 858	-88 757	-104 072
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	-2 067	-2 415	-23 584	-31 803
- powyżej 60 dni	-	-	-816	-1 442	-18 885	-22 039
Razem odpis IBNR	-321	-746	-260 485	-246 601	-266 156	-288 948
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	4 045 056	5 577 394	56 246 373	58 808 118	38 389 283	34 610 661

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego oraz weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Ekspozycje Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek według kryterium wystąpienia przesłanek utraty wartości

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW (*)		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
EKSPOZYCJE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	78 807	80 777	7 494 799	6 347 620
odpis	-69 843	-71 809	-4 331 045	-4 087 455
Razem netto	8 964	8 968	3 163 754	2 260 165
EKSPOZYCJE Z PRZESŁANKAMI UTRATY WARTOŚCI, DLA KTÓRYCH NIE STWIERDZONO UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto, w tym:	-	-	134 037	114 298
<i>ekspozycje, w przypadku których w zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych uwzględniono wartość zabezpieczeń w tym:</i>	-	-	134 037	114 298
<i>ekspozycje przeterminowane</i>	-	-	4 300	15 576
odpis IBNR	-	-	-4 916	-7 407
Razem netto	-	-	129 121	106 891
EKSPOZYCJE BEZ PRZESŁANEK UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	4 045 377	5 578 140	95 028 260	93 840 030
odpis IBNR	-321	-746	-521 725	-528 142
Razem netto	4 045 056	5 577 394	94 506 535	93 311 888

(*) Kwoty należności od banków i kwoty kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględniają należności z tytułu leasingu finansowego oraz weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2012 roku

RATING	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					RAZEM
	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DESYGNOWANE DO PORTFELA WYCENIANEGO W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	
A- do A+	293 566	-	15 600 595	2 173 002	2 887 530	20 954 693
BBB+ do BBB-	-	-	248 995	-	-	248 995
bez ratingu	306 977	-	10 019 744(*)	674 781(**)	-	11 001 502
Razem	600 543	-	25 869 334	2 847 783	2 887 530	32 205 190

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 9 320 660 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 674 781 tys. zł.

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2011 roku

RATING	DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					RAZEM
	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DESYGNOWANE DO PORTFELA WYCENIANEGO W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	
A- do A+	601 813	-	14 885 948	3 119 353	3 755 536	22 362 650
bez ratingu	247 898	-	10 421 317(*)	675 481(**)	-	11 344 696
Razem	849 711	-	25 307 265	3 794 834	3 755 536	33 707 346

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 9 718 216 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 675 481 tys. zł.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2012 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	16	-	-	-	-	-	16
AA- do AA+	86 386	-	-	36 970	-	-	123 356
A- do A+	1 686 769	-	-	116 102	-	-	1 802 871
BBB+ do BBB-	234 706	-	8 550	29 712	-	-	272 968
BB+ do BB-	-	-	2 131	-	-	-	2 131
bez ratingu	266 939	25 464	338 136	5 064	-	180 042	815 645
Razem	2 274 816	25 464	348 817	187 848	-	180 042	3 016 987

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych wg ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2011 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTALE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AA- do AA+	121 952	-	-	10 015	-	-	131 967
A- do A+	1 247 134	8 652	-	61 123	-	-	1 316 909
BBB+ do BBB-	136 187	-	57	22 275	-	-	158 519
BB+ do BB-	91 408	-	-	-	-	-	91 408
B+ do B-	-	-	1 578	-	-	-	1 578
bez ratingu	168 299	13 690	367 317	2 182	-	313 311	864 799
Razem	1 764 980	22 342	368 952	95 595	-	313 311	2 565 180

Koncentracja ryzyka kredytowego

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe zaangażowanie Grupy wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% funduszy własnych Grupy. W 2012 roku limity maksymalnego zaangażowania określone w ustawie Prawo Bankowe nie zostały przekroczone.

a) Według poszczególnych podmiotów:

Według stanu na 31.12.2012

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 10 NAJWIĘKSZYCH KLIENTÓW GRUPY	UDZIAŁ % W PORTFELU
Klient 1	2,2%
Klient 2	1,1%
Klient 3	0,9%
Klient 4	0,7%
Klient 5	0,7%
Klient 6	0,7%
Klient 7	0,7%
Klient 8	0,7%
Klient 9	0,7%
Klient 10	0,6%
Razem	9,0%

W powyższym zestawieniu 7,9% stanowi zaangażowanie kredytowe, którego ryzyko odpowiada poziomowi ryzyka Skarbu Państwa. Pozostałe zaangażowanie wynika z transakcji zawartych z dużymi klientami korporacyjnymi (92,1%). Żadna z wymienionych ekspozycji kredytowych nie była zaklasyfikowana jako zagrożona.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

b) Według grup kapitałowych:

Według stanu na 31.12.2012

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 5 NAJWIĘKSZYCH GRUP KAPITAŁOWYCH BĘDĄCYCH KLIENTAMI GRUPY	UDZIAŁ % W PORTFELU
Grupa 1	2,4%
Grupa 2	1,7%
Grupa 3	1,3%
Grupa 4	1,2%
Grupa 5	1,1%
Razem	7,7%

c) Według branż:

Ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową służy system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz procedury wymiany informacji. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Wskaźniki koncentracji ustalone są w oparciu o obecny poziom zaangażowania Grupy w dany sektor oraz ocenę ryzyka danego sektora. Okresowe porównywanie zaangażowania Grupy z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, dokonywana jest analiza obejmująca ocenę kondycji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak i prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Grupy ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące jej dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Strukturę zaangażowania wg sektorów (sektory o udziale min. 2%) prezentuje poniższa tabela:

SEGMENT BRANŻOWY	31.12.2012	31.12.2011
Usługi	14,5%	16,9%
Energetyka	13,8%	10,3%
Nieruchomości	13,4%	12,4%
Administracja publiczna	13,0%	13,4%
Budownictwo i przemysł drzewny	7,2%	8,4%
Pośrednictwo finansowe	6,7%	5,7%
Produkcja wyrobów chemicznych i farmaceutycznych	5,9%	5,4%
Transport	5,0%	4,1%
Produkcja maszyn i metali	4,8%	6,1%
Produkcja wyrobów spożywczych i napojów	3,6%	3,4%
Telekomunikacja i informatyka	2,6%	2,8%
Media i przemysł papierniczy	2,5%	2,9%
Produkcja samochodów	2,5%	2,8%
Pozostałe sektory	4,5%	5,4%
Razem	100,0%	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zarządzanie ryzykiem kredytowym Public Joint Stock Company UniCredit Bank

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Public Joint Stock Company UniCredit Bank (Ukraine) („UCB”) jest zgodny z Polityką Kredytową Grupy Pekao S.A. i uwzględnia wymogi rynku ukraińskiego.

Polityka kredytowa jest corocznie przyjmowana przez organy Public Joint Stock Company UniCredit Bank i wydawana w formie wewnętrznych regulacji obowiązujących w UCB.

Bank Pekao S.A. sprawuje ścisły nadzór i kontrolę nad procesem kredytowania w UCB. Wszystkie decyzje kredytowe są podejmowane przez Zarząd Banku Public Joint Stock Company UniCredit Bank, a te przekraczające kwotę 5 milionów USD lub kwotę łącznego zaangażowania w takiej wysokości (lub jej równowartość w innych walutach) wymagają formalnej akceptacji ze strony Banku Pekao S.A. Taki schemat procesu kredytowania jest zgodny ze standardami zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązującymi w Banku Pekao S.A.

Poniższe tabele prezentują portfel kredytów Public Joint Stock Company UniCredit Bank:

	31.12.2012		31.12.2011	
	PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ	PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	746 306	162 952	1 152 425	227 623
- do 30 dni	78 260	7 641	119 065	5 779
- powyżej 30 dni do 60 dni	62 784	2 053	10 920	2 840
- powyżej 60 dni	-	74	-	2 392
Razem brutto	887 350	172 720	1 282 410	238 634
IBNR	-18 057	-649	-26 171	-997
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	869 293	172 071	1 256 239	237 637

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2012	31.12.2011
	PRZEDSIĘBIORSTWA I LUDNOŚĆ	PRZEDSIĘBIORSTWA I LUDNOŚĆ
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ INDYWIDUALNIE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI		
- nieprzeterminowane	41 368	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	32 170
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	60 510	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	127 799	184 768
- powyżej 5 lat	-	-
Razem brutto	229 677	216 938
ODPIS		
- nieprzeterminowane	-17 072	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-7 121
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-6 053	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-98 698	-137 488
- powyżej 5 lat	-	-
Razem odpis	-121 823	-144 609
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	107 854	72 329
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ GRUPOWO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI		
- nieprzeterminowane	-	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	19 575	9 019
- powyżej 1 roku do 5 lat	78 799	154 364
- powyżej 5 lat	-	-
Razem brutto	98 374	163 383
ODPIS		
- nieprzeterminowane	-	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-8 741	-4 709
- powyżej 1 roku do 5 lat	-33 467	-89 208
- powyżej 5 lat	-	-
Razem odpis	-42 208	-93 917
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	56 166	69 466

Większość portfela kredytowego UCB stanowią kredyty korporacyjne, wśród których znajdują się należności od największych firm na Ukrainie. 25 największych kredytobiorców, należących do międzynarodowych grup, stanowi 79,5% portfela kredytów korporacyjnych i 37,9% łącznej wartości ekspozycji kredytowych Banku. Działalność kredytowa w zakresie finansowania klientów korporacyjnych skupia się na kredytach obrotowych oraz inwestycyjnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.3 Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Grupa jest narażona na ryzyko rynkowe, którego źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Ryzyko rynkowe to ryzyko obniżenia wyniku finansowego lub kapitału Grupy na skutek zmian rynkowych. Podstawowymi czynnikami ryzyka rynkowego są:

- stopy procentowe,
- kursy walutowe,
- ceny kapitałowych papierów wartościowych,
- ceny towarów.

W Grupie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem rynkowym, stanowiący strukturalno-organizacyjny i metodologiczne ramy proceduralne mające na celu utrzymanie struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w zgodzie z zakładanymi celami strategicznymi.

Głównym celem strategii zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie wyników finansowych w taki sposób by realizowane były cele Grupy przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko rynkowe w ramach apetytu na ryzyko określonego przez limity zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym bazuje na trójstopniowym systemie kontroli zgodnym z międzynarodowymi najlepszymi praktykami bankowymi i rekomendacjami nadzoru bankowego. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym oraz procedury go regulujące uwzględniają podział na księgę handlową i bankową.

Ryzyko rynkowe księgi handlowej

Zarządzając ryzykiem rynkowym księgi handlowej Grupa dąży do optymalizowania wyników finansowych oraz zapewnienia maksymalnie wysokiej jakości obsługi klientów Grupy w zakresie dostępu do rynku (market making) pozostając w ramach limitów zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego księgi handlowej jest model wartości zagrożonej (VaR). Wartość ta odzwierciedla poziom jednodniowej straty która może się zrealizować z prawdopodobieństwem nie większym niż 1%. Wartość miary VaR wyznaczana jest metodą symulacji historycznej na podstawie 2-letniej historii obserwacji dynamiki czynników ryzyka rynkowego. Zbiór czynników walutowych przy wyliczaniu VaR obejmuje wszystkie istotne czynniki rynkowe brane pod uwagę przy wycenie instrumentów finansowych za wyjątkiem specyficznego ryzyka kredytowego emitenta i kontrahenta. Szacowanie wpływu zmian czynników rynkowych na bieżącą wartość danego portfela odbywa się z wykorzystaniem pełnej rewaluacji (jako różnica między wartością portfela po zmianie poziomów parametrów rynkowych o historycznie zaobserwowane zmiany czynników a bieżącą wartością portfela). Dla tak wyznaczanego zbioru prawdopodobnych zmian wartości portfela (dystrybucji) wyznaczany jest VaR jako 1% - kwantyl. Przy jego wyliczeniu przyjmuje się liniową interpolację funkcji dystrybucji pomiędzy jej ustalonymi punktami bez żadnych dodatkowych założeń co do jej postaci funkcyjnej.

Model poddawany jest bieżącej statystycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych i rewaluacyjnych wyników. Analizy za rok 2012, jak również za 2011 rok, potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Kształtowanie się w latach 2012 i 2011 ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk przedstawiają poniższe tabele:

	31.12.2012	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	55	17	590	2 080
ryzyko stopy procentowej	1 527	797	1 766	5 710
Portfel handlowy	1 487	736	1 906	5 701

	31.12.2011	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	38	10	325	2 641
ryzyko stopy procentowej	4 302	3 686	4 962	6 811
Portfel handlowy	4 327	3 426	4 979	6 942

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej Grupa kieruje się celem zabezpieczenia wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Grupy w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy wrażliwości, symulacje szokowe (stress testing) oraz VaR.

W pierwszej połowie roku Grupa wprowadziła usprawnienia w metodzie szacowania wrażliwości wartości ekonomicznej kapitału. Wdrożona została metoda pełnej rewaluacji. W metodzie tej wrażliwość wyliczana jest na bazie wyceny aktywów i zobowiązań (z wykorzystaniem właściwych modeli) w scenariuszu wyjściowym i po przesunięciu stóp procentowych o 200 punktów bazowych. Dla wybranych części portfela wprowadzono też podobnie, jak dla księgi handlowej miarę Stressed VaR.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się poziomu wrażliwości dochodu odsetkowego (NII) na zmianę stóp procentowych o 100 p.b. oraz wartości ekonomicznej kapitału Grupy (EVE) na zmianę stóp procentowych o 200 p.b. według stanu na koniec grudnia 2012 i 2011 roku przy założeniu pełnej elastyczności stóp administrowanych przez Grupę w odniesieniu do zmiany stóp rynkowych (z wyjątkiem depozytów bieżących w PLN, dla których stosowany jest model urealnijający profil przeszacowania tych produktów).

WRAŻLIWOŚĆ W %	31.12.2012	31.12.2011
NII	-8,77	-7,56
EVE	-0,47	-2,67

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest zarządzane łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach wewnętrznych limitów. Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe jest mierzona codziennie, przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej VaR, jak również poprzez analizę testowania warunków skrajnych, która stanowi uzupełnienie metody VaR.

Kształtowanie się ryzyka walutowego Grupy w ujęciu miary Value at Risk w podziale na główne waluty przedstawia poniższa tabela:

WALUTA	31.12.2012	31.12.2011
USD	505	674
EUR	1 417	1 686
CHF	40	120
Inne	72	54
Waluty razem (*)	1 903	2 196

(*) VaR zaprezentowany w pozycji „Waluty razem” stanowi obliczenie wielkości VaR dla całego portfela, a więc uwzględnia zależności korelacyjne pomiędzy walutami.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.4 Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Grupy do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i z przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej, oraz
- określenie rozwiązań na przetrwanie sytuacji kryzysowej, w przypadku jej ewentualnego wystąpienia.

Grupa inwestuje głównie w papiery wartościowe emitowane przez polski rząd, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży lub postawienia w zastaw tych instrumentów, stanowią one również regularnie monitorowany zapas płynności Grupy, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

W Grupie monitorowana jest w trybie dziennym płynność krótkoterminowa (operacyjna), obejmująca operacje na rynkach finansowych oraz wielkość dostępnego zapasu płynnych, rynkowych lub zastawialnych w bankach centralnych papierów wartościowych. Ponadto miesięcznie monitorowana jest płynność strukturalna obejmująca całe spektrum czasowe bilansu Grupy, w tym płynność długoterminowa.

W ramach zarządzania płynnością finansową procesowi monitorowania, limitowania, kontrolowania i sprawozdawania kierownictwu Banku podlega szereg wskaźników płynności w podziale na PLN oraz główne waluty obce, jak również dla wielkości zagregowanych. I tak, zgodnie z rekomendacjami nadzoru bankowego, Grupa między innymi wprowadziła wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów do urealnionych wymagalnych pasywów w terminie do 1 miesiąca i do 1 roku, jak również wskaźniki pokrycia określające relację urealnionych zapadalnych pasywów do urealnionych wymagalnych aktywów w terminie powyżej 1, 2, 3, 4, 5 lat.

Grupa posiada zatwierdzoną przez Zarząd Banku „Politykę zarządzania płynnością w sytuacji awaryjnej”, która określa procedury awaryjnego postępowania zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy.

Polityka ta, odnosząc się do sytuacji pogorszenia się stanu płynności finansowej Grupy uwzględnia codzienne monitorowanie systemowych i specyficznych dla Grupy wskaźników ostrzegawczych oraz cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od poziomu wskaźników ostrzegawczych, sytuacji Grupy i rynkowej. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Grupy. W dokumencie tym określone zostały również procedury monitorowania stanów płynności, procedury działań awaryjnych oraz struktury organizacyjne zespołów zadaniowych przywracających płynność Grupy oraz zakres odpowiedzialności kierownictwa Banku za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej Grupy. Zarówno w/w Polityka, jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie, podlegają okresowej weryfikacji.

Integralną częścią procesu monitorowania płynności Grupy w warunkach kryzysu na rynkach finansowych oraz kryzysu wywołanego przez czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Grupy, jest scenariuszowa analiza stresowa przeprowadzana w trybie tygodniowym i miesięcznym.

Monitorując płynność, Grupa szczególną uwagę zwraca na płynność w walutach obcych, co znajduje odzwierciedlenie w monitorowaniu, limitowaniu i kontrolowaniu płynności osobno dla poszczególnych istotnych walut (zgodnie z opisem powyżej), monitorowaniu zapotrzebowania na bieżącą i przyszłą płynność walutową i w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby jej zabezpieczeniu z wykorzystaniem swapów walutowych i procentowo-walutowych. Grupa monitoruje także potencjalny wpływ na płynność konieczności wnoszenia depozytów zabezpieczających te transakcje w przypadku deprecjacji PLN.

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają między innymi urealnienia dotyczące rdzenności depozytów i ich zapadalności oraz urealnienia przepływów z udzielonych zobowiązań pozabilansowych z tytułu finansowania i gwarancji. Uwzględnia się także urealnione przepływy z posiadanego przez Grupę portfela papierów wartościowych oraz przepływy wynikające z wcześniejszych spłat portfela kredytów hipotecznych. Są to główne przyczyny odróżniające lukę urealnioną od nieurealnionej. Przedstawione zostały również tabele zapadalności zobowiązań finansowych wg terminów umownych (kontraktowych).

Należy ponadto dodać, że luki mają charakter statyczny tj. nie uwzględniają wpływu na profil płynności zmian w wolumenie (np. nowych depozytów) bilansu i pozycji pozabilansowych Grupy, a także pozakapitałowych przepływów gotówkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Urealniona luka płynności

31.12.2012	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa	49 235 105	5 139 367	22 541 209	39 191 740	34 842 409	150 949 830
Pasywa	32 480 744	10 925 999	13 974 793	21 156 713	72 411 581	150 949 830
Zobowiązania/należności pozabilansowe netto	-6 631 008	-56 613	2 996 631	2 359 460	754 425	-577 105
Luka okresowa	10 123 353	-5 843 245	11 563 047	20 394 487	-36 814 747	-577 105
Luka skumulowana		4 280 108	15 843 155	36 237 642	-577 105	

31.12.2011	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Aktywa	45 526 280	5 614 045	23 308 493	38 030 544	34 110 744	146 590 106
Pasywa	30 663 738	9 405 829	14 643 212	23 503 301	68 374 026	146 590 106
Zobowiązania/należności pozabilansowe netto	-7 156 418	-565 340	3 918 985	1 997 968	739 875	-1 064 930
Luka okresowa	7 706 124	-4 357 124	12 584 266	16 525 211	-33 523 407	-1 064 930
Luka skumulowana		3 349 000	15 933 266	32 458 477	-1 064 930	

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2012	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków	3 615 495	1 579 290	541 994	487 203	1 558 690	7 782 672
Zobowiązania wobec klientów	82 397 304	12 550 198	12 662 812	328 340	53 954	107 992 608
Emisje własne	-	805 335	2 826 292	484 572	642 537	4 758 736
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	37 496	131 160	77 922	246 578
Razem	86 012 799	14 934 823	16 068 594	1 431 275	2 333 103	120 780 594
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	23 602 150	-	-	-	-	23 602 150
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	10 318 308	-	-	-	-	10 318 308
Razem	33 920 458	-	-	-	-	33 920 458

31.12.2011	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków(*)	2 346 613	53 846	585 092	1 176 093	1 738 952	5 900 596
Zobowiązania wobec klientów	83 537 474	12 475 470	11 744 056	621 711	58 253	108 436 964
Emisje własne	102 372	421 968	1 540 198	582 323	397 058	3 043 919
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Razem	85 986 459	12 951 284	13 869 346	2 380 127	2 194 263	117 381 479
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	26 812 064	-	-	-	-	26 812 064
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	8 478 540	-	-	-	-	8 478 540
Razem	35 290 604	-	-	-	-	35 290 604

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Grupę umów możliwy jest wpływ środków z Grupy. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Grupę wpływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wpływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Grupie w sposób ciągły. Grupa szacuje również bardziej prawdopodobne wpływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W poniższych tabelach przedstawiono przepływy finansowe dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto Grupa zalicza:

- Swapy stopy procentowej (IRS),
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje walutowe i opcje na złoto,
- Opcje na stopę procentową (Cap / Floor),
- Opcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto Grupa zalicza:

- Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS),
- Forwardy walutowe,
- Swapy walutowe (fx-swap),
- Forwardy na papiery wartościowe.

Zobowiązania z tytułu pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2012	25 853	123 149	246 296	1 522 062	878 871	2 796 231
31.12.2011	101 434	71 431	173 666	1 205 451	620 792	2 172 774

Przepływy dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2012						
wpływy	7 805 246	5 111 905	7 984 591	6 262 355	2 382 595	29 546 692
wypływy	7 660 879	5 077 752	7 924 649	6 494 243	2 814 431	29 971 954
31.12.2011						
wpływy	18 727 936	6 060 237	7 314 767	8 905 958	2 305 670	43 314 568
wypływy	18 762 803	6 175 994	7 511 198	9 217 329	3 055 606	44 722 930

5.5 Ryzyko operacyjne

Informacje jakościowe

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne. Ryzyko strategiczne, ryzyko biznesowe i ryzyko reputacji są odrębnymi kategoriami ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na procedurach wewnętrznych, które są zgodne z Prawem Bankowym, Uchwałami 76/2010 (z późniejszymi zmianami) i 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego, Rekomendacją M, a także standardami Grupy UniCredit. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje: identyfikację, ocenę, monitorowanie, przeciwdziałanie oraz raportowanie. Identyfikacja i ocena ryzyka operacyjnego polega na analizie czynników wewnętrznych, jak również czynników zewnętrznych mogących mieć istotny wpływ na osiągnięcie celów Banku. Głównymi narzędziami stosowanymi w identyfikacji i ocenie ryzyka operacyjnego są: wewnętrzne zdarzenia operacyjne, zewnętrzne zdarzenia operacyjne, kluczowe wskaźniki ryzyka, analiza scenariuszy oraz samoocena Pekao. Działania monitorujące prowadzone są na trzech poziomach kontroli: kontrola operacyjna (wszyscy pracownicy), kontrola zarządzania ryzykiem (Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym) i audyt wewnętrzny (Departament Audytu Wewnętrznego). Przeciwdziałanie ryzyku operacyjnemu obejmuje m.in. system kontroli wewnętrznej, działania zabezpieczające, plany utrzymania ciągłości działania, plany awaryjne oraz ochronę ubezpieczeniową.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Struktura organizacyjna

W zarządzanie ryzykiem operacyjnym zaangażowane są Rada Nadzorcza i Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym koordynowany jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym. Ze względu na zróżnicowany charakter ryzyka wymagający specjalistycznej wiedzy za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach odpowiadają wszyscy pracownicy Banku, a także wybrane jednostki specjalistyczne.

Rada Nadzorcza m.in. sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz jego zgodnością ze strategią Banku z uwzględnieniem zapisów strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Zarząd Banku odpowiada m.in. za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie właściwego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów.

Komitet Ryzyka Operacyjnego wspiera i pełni funkcję doradczą dla Zarządu Banku w zakresie tworzenia właściwego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez stosowanie zasad zawartych w strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym sprawuje drugi poziom kontroli w ramach systemu kontroli ryzyka operacyjnego w Banku i jest odpowiedzialny za identyfikację, ocenę, monitorowanie, przeciwdziałanie oraz raportowanie ryzyka operacyjnego. Departament ten powstał w 2012 roku w wyniku połączenia Departamentu Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym i Departamentu Zarządzania Ryzykiem Finansowym.

Raportowanie

System raportowania ryzyka operacyjnego umożliwia ocenę narażenia Banku na ryzyko operacyjne oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem, a także odgrywa fundamentalną rolę w procesie informowania Rady Nadzorczej Banku, Zarządu Banku i kadry kierowniczej o ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne oraz działaniach zabezpieczających. W szczególności, roczne oraz kwartalne raporty z kontroli ryzyka operacyjnego zawierają informacje na temat strat operacyjnych, wartości wymogu kapitałowego, trendu oszustw wewnętrznych i zewnętrznych, zdarzeń powiązanych z ryzykiem kredytowym, istotnych zdarzeń operacyjnych, kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego oraz wybranych działań zabezpieczających. Raporty roczne i kwartalne prezentowane są Komitetowi Ryzyka Operacyjnego, Zarządowi Banku, a następnie przedkładane są Radzie Nadzorczej. Raporty z monitorowania kluczowych wskaźników ryzyka opracowywane są w trybie miesięcznym i przekazywane są Koordynatorom do spraw ryzyka operacyjnego, tj. pracownikom, którzy odpowiadają za koordynację zarządzania ryzykiem operacyjnym w danym pionie, natomiast wyniki z analizy scenariuszy prezentowane są Komitetowi Ryzyka Operacyjnego oraz Zarządowi Banku. Ponadto tygodniowe informacje dotyczące wewnętrznych i zewnętrznych istotnych zdarzeń operacyjnych przekazywane są Koordynatorom do spraw ryzyka operacyjnego oraz Departamentowi Audytu Wewnętrznego.

Proces wewnętrznej walidacji

Wewnętrzna walidacja systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wykonywana jest co najmniej raz w roku i ma na celu zbadanie zgodności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym z wymogami regulacyjnymi oraz standardami Grupy UniCredit. Wewnętrzna walidacja opiera się na samoocenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadzonej przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym, której wyniki zawiera Raport z Wewnętrznej Walidacji. Wewnętrzna walidacja jest poddawana niezależnemu przeglądowi przez Komórkę ds. Wewnętrznej Walidacji w Grupie UniCredit. Następnie wewnętrzna walidacja oraz niezależny przegląd podlegają procesowi audytu przeprowadzonemu przez Departament Audytu Wewnętrznego. Wyniki wewnętrznej walidacji systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku akceptowane są przez Zarząd Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wymóg kapitałowy oraz mechanizm alokacji

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest dla Banku za pomocą metody zaawansowanej AMA (*Advanced Measurement Approach*) zgodnie z modelem wewnętrznym Grupy UniCredit.

Zaawansowana metoda pomiaru ryzyka operacyjnego AMA bazuje na danych dotyczących strat wewnętrznych, zewnętrznych i analizy scenariuszy, a także kluczowych wskaźnikach ryzyka. Całkowity wymóg kapitałowy obliczony metodą zaawansowaną alokowany jest na poszczególne podmioty Grupy UniCredit. Wymóg kapitałowy alokowany za pomocą mechanizmu alokacji odzwierciedla profil ryzyka każdego podmiotu. Alokowany na Bank wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego podlega ocenie adekwatności według stanu na koniec czerwca oraz grudnia.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego dla spółek zależnych Banku wyliczany jest metodą standardową.

Informacje ilościowe

Poniższa tabela przedstawia zdarzenia operacyjne w podziale na kategorie zdefiniowane przez Nową Umowę Kapitałową i określone w Uchwale 76/2010 wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego:

- oszustwa wewnętrzne – straty spowodowane działaniem polegającym na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą co najmniej jednej strony wewnętrznej,
- oszustwa zewnętrzne – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
- zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy – straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
- klienci, produkty i praktyki operacyjne – straty wynikające z niewywiązania się z obowiązków zawodowych względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
- szkody związane z aktywami rzeczowymi – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
- zakłócenia działalności Banku i awarie systemów – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności Banku lub awarii systemów,
- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.

ZDARZENIA OPERACYJNE W PODZIALE NA KATEGORIE	2012	2011
Oszustwa wewnętrzne	23,25%	5,24%
Oszustwa zewnętrzne	6,68%	37,49%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	3,30%	27,45%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	54,47%	13,54%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	5,10%	5,62%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	1,15%	1,19%
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	6,05%	9,47%
Razem	100,00%	100,00%

W 2012 roku głównym źródłem ryzyka operacyjnego w Grupie Kapitałowej Banku Pekao S.A. były straty z kategorii klienci, produkty i praktyki operacyjne, które stanowiły 54,47% wszystkich strat (w 2011 roku – 13,54%). Drugą kategorią, w której zostały odnotowane największe straty były oszustwa wewnętrzne stanowiące 23,25% (w 2011 roku – 5,24%) wszystkich strat, natomiast trzecią kategorią – oszustwa zewnętrzne, które stanowiły 6,68% wszystkich odnotowanych strat w 2012 roku (w 2011 roku – 37,49%).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.6 Ryzyko biznesowe

Ryzyko biznesowe definiuje się jako niekorzystne, niespodziewane zmiany w wolumenie działalności Grupy i/lub poziomie marż, które nie są spowodowane ryzykiem kredytowym, rynkowym ani operacyjnym. Elementem ryzyka biznesowego jest ryzyko strategiczne, czyli ryzyko poniesienia strat z tytułu decyzji lub radykalnych zmian w otoczeniu biznesowym, niewłaściwej realizacji decyzji, braku reakcji na zmiany w otoczeniu biznesowym, na przykład zmianę trendu w cyklu ekonomicznym.

W pomiarze ryzyka biznesowego wykorzystywana jest koncepcja EaR (ang. Earnings at Risk – wynik narażony na ryzyko). Koncepcja ta pozwala na oszacowanie ryzyka wystąpienia nieoczekiwanego negatywnego odchylenia zrealizowanego wyniku finansowego od poziomu założonego w planie finansowym. EaR szacowany jest w perspektywie jednego roku i przy poziomie ufności 99,97%.

5.7 Ryzyko nieruchomości własnych

Ryzyko nieruchomości własnych wynika z wahań wartości rynkowej portfela nieruchomości Grupy. Obejmuje portfel nieruchomości Grupy. Ryzyko to nie obejmuje nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów.

Ryzyko nieruchomości własnych jest kwantyfikowane w horyzoncie rocznym przy zastosowaniu modelu wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% oraz metody standardowej wyznaczenia wymogów kapitałowych w Filarze I Nowej Umowy Kapitałowej.

5.8 Ryzyko inwestycji finansowych

Ryzyko inwestycji finansowych wynika z zaangażowań kapitałowych Grupy w akcje i udziały spółek zaliczanych do portfela bankowego.

Ryzyko inwestycji finansowych szacowane jest w oparciu o metodę wartości zagrożonej (VaR), przy założonym poziomie ufności 99,97% i rocznym horyzoncie czasowym.

5.9 Ryzyko makroekonomiczne

Ryzyko makroekonomiczne (nazywane też ryzykiem zmian warunków makroekonomicznych) definiowane jest jako ryzyko zmian otoczenia makroekonomicznego, które może mieć wpływ na przyszłe wymogi kapitałowe bądź poziom funduszy własnych.

Oszacowanie bufora kapitałowego na pokrycie ryzyka makroekonomicznego dokonywane jest na podstawie analizy wpływu scenariusza spowolnienia gospodarczego na kapitał ekonomiczny Grupy w horyzoncie 3 lat.

5.10 Ryzyko modelu

Ryzyko modelu jest to ryzyko strat spowodowanych wprowadzaniem nieprawidłowo zbudowanych (zdefiniowanych) modeli lub niewłaściwego ich zastosowania. Ryzyko modelu obejmuje również ryzyko strat spowodowanych niewystarczającą kontrolą i monitoringiem stosowania modelu w Grupie.

Ryzyko modelu oceniane jest jakościowo na podstawie analizy wykorzystywanych danych, założeń, metodologii itp. Dodatkowym elementem oceny ryzyka modelu są analizy scenariuszowe pozwalające na ocenę wpływu potencjalnych nieprawidłowości w modelu na jego wyniki.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.11 Ryzyko reputacji

Jest to obecne lub przewidywane ryzyko dla przychodów i kapitału wynikające z negatywnego odbioru wizerunku instytucji finansowej przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy/inwestorów lub regulatorów. Jest to ryzyko trudnomierzalne i podlega ocenie jakościowej. Budując swoją reputację Grupa podejmuje starania mające na celu stałe rozwijanie relacji z interesariuszami.

5.12 Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest to ryzyko sankcji prawnych bądź regulacyjnych, strat finansowych lub utraty reputacji, na jakie narażona jest Grupa w wyniku nieprzestrzegania przepisów prawa, zaleceń Regulatorów lub przyjętych przez Grupę standardów postępowania mających zastosowanie w jego działalności. Ryzyko to podlega ocenie jakościowej jako ryzyko trudnomierzalne.

5.13 Zarządzanie kapitałem własnym

Proces zarządzania kapitałem w Grupie Pekao S.A. ma za zadanie zrealizować m. in. następujące cele:

- zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania – poprzez zachowanie równowagi pomiędzy zdolnością do podejmowania ryzyka (limitowaną posiadanymi funduszami własnymi) oraz poziomem generowanego ryzyka,
- utrzymywanie kapitału na pokrycie ryzyka powyżej poziomu określonego jako minimalny, aby umożliwić dalszy rozwój działalności, uwzględnienie ewentualnych przyszłych zmian w wymogach kapitałowych i zabezpieczenie interesów akcjonariuszy,
- utrzymywanie preferowanej struktury kapitału w celu utrzymania pożądanej jakości kapitału na pokrycie ryzyka,
- kreowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez optymalne wykorzystanie funduszy Grupy.

W Banku istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału powstały w ramach procedur ICAAP. Za jego wdrażanie jest odpowiedzialny Pion Finansowy, pod kierownictwem CFO (Chief Financial Officer). Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, który zatwierdza proces zarządzania kapitałem.

Strategia zarządzania kapitałem określa cele oraz główne zasady zarządzania i monitorowania adekwatności kapitałowej Grupy, takie jak wytyczne dotyczące źródeł pokrywania ryzyka, preferowanej struktury kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka, długoterminowych celów kapitałowych, systemu limitów kapitałowych, źródeł dodatkowego kapitału w sytuacjach awaryjnych oraz struktury zarządzania kapitałem.

Adekwatność kapitałową Grupy kontroluje Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka Banku oraz Zarząd Banku. Dla Zarządu Banku oraz Komitetu Aktywów, Pasywów i Ryzyka sporządzane są okresowe raporty na temat skali i kierunków zmian wskaźnika adekwatności kapitałowej wraz ze wskazaniem potencjalnych zagrożeń. Monitorowany jest poziom podstawowych rodzajów ryzyka w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Grupy. Przeprowadzane są analizy i oceny kierunków rozwoju działalności biznesowej z punktu widzenia zgodności z wymogami kapitałowymi. Prognozowanie i monitoring poziomu aktywów ważonych ryzykiem, funduszy własnych oraz wskaźnika adekwatności kapitałowej stanowi integralną część procesu planowania i budżetowania, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W Grupie funkcjonuje proces alokacji kapitału, którego celem jest gwarancja bezpiecznego i optymalnego zwrotu dla akcjonariuszy. Wymaga to z jednej strony alokowania kapitału w produkty/klientów/linie biznesowe, gwarantującego adekwatne do ryzyka dochody, a z drugiej strony uwzględniania w podejmowanych decyzjach biznesowych kosztu kapitału. Na potrzeby analizy osiąganych dochodów w stosunku do podejmowanego ryzyka oraz optymalizacji wykorzystania kapitału na potrzeby różnych rodzajów działalności stosowane są miary efektywności uwzględniające podejmowane ryzyko.

Od 1 stycznia 2008 roku Grupa stosuje regulacje Nowej Umowy Kapitałowej (Bazylea II). Regulacje te oparte są na trzech filarach (minimalne wymogi kapitałowe, proces wewnętrznej oceny adekwatności kapitału, ujawnienia).

Regulacyjne wymogi kapitałowe

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności. Minimalna wartość współczynnika wypłacalności wymagana przez prawo nie może być niższa niż 8%, zarówno dla Banku, jak i dla Grupy Kapitałowej. Na koniec grudnia 2012 roku współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 18,98%, a więc ponad dwukrotnie więcej niż minimalna wartość współczynnika wymagana przez prawo.

Na wzrost współczynnika wypłacalności w grudniu 2012 roku w porównaniu do grudnia 2011 roku (o 2,0 p.p.) wpłynął wzrost funduszy własnych o 12%. Całkowity wymóg kapitałowy był nieznacznie wyższy (o 0,3 %).

Wzmocnienie bazy kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. w 2012 roku jest efektem decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia o przeznaczeniu 1 414,3 miliona złotych zysku netto Banku Pekao S.A. za 2011 rok na zwiększenie funduszy własnych Banku, ale także wysokiego poziomu niezrealizowanych zysków na instrumentach dłużnych dostępnych do sprzedaży na koniec 2012 roku.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2012 roku i 31.12.2011 roku dokonano w oparciu o zapisy Uchwały Nr 76/2010 KNF z 10.03.2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, z późniejszymi zmianami (Dz. Urz. KNF Nr 2, poz.11, z 2010 r. Nr 8, poz. 38, z 2011 r. Nr 8, poz. 29, Nr 9, poz. 32, Nr 11, poz.42 i Nr 13, poz. 48 i 49 oraz z 2012 r. poz. 8 i poz.19).

W kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosuje metodę standardową (zgodnie z załącznikiem nr 4 do Uchwały Nr 76/2010 KNF oraz z Uchwałą Nr 369/2010 KNF z późniejszymi zmianami), a do ograniczania ryzyka kredytowego stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych (zgodnie z załącznikiem nr 17 do Uchwały Nr 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zaawansowaną metodą pomiaru (zgodnie z zapisami załącznika nr 14 do Uchwały Nr 76/2010 KNF z późniejszymi zmianami).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane dotyczące adekwatności kapitałowej dla Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku

	31.12.2012	31.12.2011
Fundusze podstawowe (Tier 1)	19 212 566	17 570 913
Kapitał zakładowy	262 470	262 382
Kapitał zapasowy	9 475 495	9 446 515
Kapitały rezerwowe	8 419 371	7 215 233
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 737 850	1 537 850
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	125 232	74 477
Udziały niedające kontroli	92 237	85 467
Pomniejszenia:		
Różnice kursowe z przeliczenia	-128 766	-98 976
Wartości niematerialne i prawne	-669 387	-703 355
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych dostępnych do sprzedaży	-1 836	-110 120
Niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Ujemne kwoty z tyt. korekt aktualizujących wartość wyceny aktywów	-15 832	-
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-84 268	-138 560
Fundusze uzupełniające (Tier 2)	481 438	-
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych dostępnych do sprzedaży	563 053	40 442
Niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	2 653	2 390
Pomniejszenia:		
Zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe	-84 268	-42 832
Fundusze własne ogółem	19 694 004	17 570 913
Współczynnik wypłacalności	18,98%	16,98%

Fundusze własne

Bank Pekao S.A. definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z zasadami art. 127 Ustawy Prawo Bankowe, z uwzględnieniem korekt wynikających z Uchwały Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 grudnia 2011 roku.

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez spółki Grupy Kapitałowej zgodnie z obowiązującym prawem. Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy w części, w jakiej jednostka dominująca jest właścicielem jednostki zależnej, dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej. Do kapitałów własnych Grupy Kapitałowej włącza się tylko te części kapitałów własnych jednostek zależnych, które powstały po dniu nabycia udziałów lub akcji przez jednostkę dominującą. W szczególności dotyczy to zmiany kapitałów z tytułu osiągniętego zysku lub poniesionej straty oraz aktualizacji wyceny.

Poniżej omówiono poszczególne pozycje funduszy własnych wykorzystane do obliczenia współczynnika wypłacalności.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała fundusze podstawowe (Tier 1) w kwocie 19 212 566 tys. złotych.

Na fundusze podstawowe składają się:

- kapitał zakładowy w kwocie 262 470 tys. złotych, dotyczy jedynie kapitału Banku jako podmiotu dominującego i wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej,
- kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutami Spółek z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. W premii emisyjnej ujęte są nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej. Ponadto w pozycji tej ujęto zmianę wartości udziałów niedających kontroli wynikającą ze zwiększenia udziału podmiotu dominującego w kapitale akcyjnym Banku. Z ogólnej kwoty kapitału zapasowego w kwocie 9 475 495 tys. złotych, na premie emisyjne przypada 9 137 221 tys. złotych, a na pozostałe składniki kapitału zapasowego przypada 338 274 tys. złotych,

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- kapitały rezerwowe w kwocie 8 419 371 tys. złotych, tworzone z odpisów z zysku oraz służące celom określonym w statucie,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej w kwocie 1 737 850 tys. złotych, tworzony z zysku po opodatkowaniu zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku z późn. zm.
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych w kwocie 125 232 tys. złotych, obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych jednostek objętych konsolidacją metodą pełną,
- udziały niedające kontroli w kwocie 92 237 tys. złotych - dodatkowa pozycja funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym i stanowi część aktywów netto jednostki zależnej (w tym część zysku lub straty), które przypadają na udziały kapitałowe nie należące, bezpośrednio lub za pośrednictwem jednostek zależnych, do Banku.

Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe:

- różnice kursowe z przeliczenia - dodatkowa pozycja funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym, która obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia na walutę polską wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP oraz różnice kursowe powstałe z wyceny aktywów netto w podmiotach zagranicznych. Na koniec grudnia 2012 roku różnice kursowe z przeliczenia stanowią wartość ujemną i wynoszą 128 766 tys. złotych,
- wartości niematerialne w kwocie 669 387 tys. złotych, w całości pomniejszają fundusze własne podstawowe zgodnie z art. 127 Ustawy Prawo Bankowe,
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z Uchwałą Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z 20 grudnia 2011 roku z późn. zm. pomniejszają w 100 % fundusze podstawowe. Na koniec grudnia 2011 roku wyniosły minus 1 836 tys. złotych, przy czym całość dotyczyła strat na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- ujemne kwoty z tytułu korekt aktualizujących wartość wyceny aktywów w kwocie minus 15 832 tys. złotych, zgodnie z § 3 ust. 1, pkt 11 Uchwały Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z 20 grudnia 2011 roku. Korekty te dotyczą ryzyka modeli wycen oraz kosztu zamknięcia pozycji i są obliczane dla pozycji na portfelu handlowym,
- zaangażowania kapitałowe w podmioty finansowe (to jest zaangażowania kapitałowe w banki krajowe, banki zagraniczne, instytucje kredytowe oraz instytucje finansowe, spełniające warunki określone w § 6 ust. 1 Uchwały Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z 20 grudnia 2011 roku) łącznie wyniosły 168 536 tys. złotych i są zaangażowaniami z tytułu posiadanych akcji lub udziałów,
- na mocy § 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 oraz § 5 Uchwały Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z 20 grudnia 2011 roku, zaangażowanie kapitałowe w podmioty finansowe ujemne się w pomniejszeniach funduszy podstawowych w wysokości 50% ich wartości, a pozostałych 50% ich wartości ujemne się w funduszach uzupełniających. Jeżeli jednak 50% zaangażowania kapitałowego w podmioty finansowe jest większe niż fundusze uzupełniające, to różnicę należy odjąć od funduszy własnych podstawowych. Stąd pomniejszenie funduszy własnych podstawowych z tego tytułu wynosi 84 268 tys. złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku fundusze uzupełniające (Tier2) wyniosły 481 438 tys. złotych.

Na fundusze uzupełniające składają się:

- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży - stanowią przeważającą część funduszy uzupełniających Grupy Pekao S.A. Na koniec 2012 roku wyniosły 703 816 tys. złotych. Natomiast niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wyniosły 3 316 tys. złotych. Zgodnie z § 4 ust. 2 Uchwały Nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z 20 grudnia 2011 roku niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży są ujmowane w funduszach własnych uzupełniających w wysokości 80% ich kwoty, czyli w kwocie 565 706 tys. złotych.

W pomniejszeniach funduszy uzupełniających ujęte jest pomniejszenie z tytułu zaangażowania kapitałowego w podmioty finansowe w kwocie 84 268 tys. złotych (zobacz wyjaśnienia powyżej - zaangażowania kapitałowe w podmioty finansowe).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Grupy Pekao S.A. stosowane są metody opracowane przez Bank. Bank bierze pod uwagę w tej ocenie następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko kraju oraz ryzyko rezydualne),
- ryzyko rynkowe księgi handlowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe, ryzyko zmian cen akcji oraz ryzyko cen towarów),
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko płynności (w tym ryzyko niedopasowania terminów płatności, ryzyko płynności w sytuacji awaryjnej, ryzyko płynności rynku, operacyjne ryzyko płynności, ryzyko refinansowania oraz ryzyko płynności z tytułu depozytów zabezpieczających),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne),
- ryzyko cen nieruchomości własnych,
- ryzyko inwestycji finansowych,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko modeli,
- ryzyko makroekonomiczne.

Dodatkowo w ramach zarządzania poszczególnymi ryzykami wymienionymi powyżej uwzględniane są elementy ryzyka modeli i makroekonomicznego.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Grupa opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. W Grupie Pekao S.A. stosowane są następujące sposoby oceny ryzyka:

- ocena jakościowa – stosowana w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko zgodności, ryzyko reputacji oraz ryzyko płynności),
- ocena poprzez oszacowanie buforu kapitałowego – stosowana w przypadku ryzyk, których nie można w łatwy sposób określić ilościowo, jednak możliwa jest łączna ocena ich wpływu (ryzyko modeli, ryzyko zmian warunków makroekonomicznych),
- ocena ilościowa – stosowana w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka).

Preferowanym sposobem pomiaru ryzyk ocenianych ilościowo oraz określania wynikających z nich potrzeb kapitałowych są modele wartości zagrożonej (VaR) oparte na założeniach wynikających z apetytu Grupy Pekao S.A. na ryzyko (poziom ufności 99,97% przy jednorocznym horyzoncie czasowym). Modele te wdrażane są w zgodzie z wytycznymi Grupy UniCredit i uzupełnione o testy warunków skrajnych i/lub analizy scenariuszowe. Dla tych rodzajów ryzyka, dla których metodologia nie została jeszcze ostatecznie opracowana i wdrożona, Bank stosuje metodologię przejściową (modele regulacyjne uzupełnione o testy warunków skrajnych /analizy scenariuszowe). Opracowana została spójna metodyka szacowania bufora na ryzyko makroekonomiczne oraz ryzyko modeli. Wyznaczanie bufora kapitałowego na pokrycie ryzyka makroekonomicznego dokonywane jest dwa razy w roku (raz w ramach corocznego procesu budżetowego, raz na koniec czerwca) na podstawie analizy wpływu scenariusza spowolnienia gospodarczego na kapitał ekonomiczny Banku w horyzoncie 3 lat.

Wysokość kapitału ekonomicznego potrzebnego na pokrycie ryzyka modeli szacowana jest przy wykorzystaniu analizy scenariuszowej (w tym ograniczenia danych, nieprawidłowe założenia, metody lub sposób ich wdrażania) dla poszczególnych modeli stosowanych w Banku.

Przy wyznaczaniu potrzeb kapitałowych w pierwszej kolejności wylicza się kapitał ekonomiczny oddzielnie dla każdego istotnego ryzyka zidentyfikowanego w Grupie Pekao S.A., które można mierzyć ilościowo. W następnej kolejności wielkości kapitału ekonomicznego ustalone dla poszczególnych rodzajów ryzyka zostają zagregowane w jedną łączną kwotę kapitału ekonomicznego z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Po uwzględnieniu efektu dywersyfikacji ryzyka, łączny (zagregowany) kapitał ekonomiczny jest nie większy od sumy kwot kapitału ekonomicznego ustalonych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Następnie, uwzględniając bufor kapitałowy na ryzyko modeli oraz makroekonomiczne, wyliczany jest całkowity kapitał wewnętrzny.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.14 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na rynkowych kwotowaniach danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagieldowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj. dla których wartości kwotowań rynkowych są nieosiągalne regularnie) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Na 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku Grupa dokonała klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie wg ich metody wyceny:

- Metoda 1: wycena mark-to-market. Dotyczy wyłącznie kwotowanych papierów wartościowych;
- Metoda 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynku stopy procentowej i wymiany walut (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz niepłynnych papierów skarbowych lub Banku Centralnego);
- Metoda 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy instrumentów pochodnych na nieaktywnym rynku (głównie opcji na instrumenty rynków kapitałowych lub towarowych), niekwotowanych korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych.

31.12.2012	METODA 1	METODA 2	METODA 3	RAZEM
Aktywa:	15 897 698	12 313 287	1 294 204	29 505 189
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	293 566	-	306 977	600 543
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 624 737	24 360	2 649 097
- Banki	-	2 254 460	20 354	2 274 814
- Klienci	-	370 277	4 006	374 283
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	367 890	-	367 890
- Banki	-	187 847	-	187 847
- Klienci	-	180 043	-	180 043
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15 604 132	9 320 660	962 867	25 887 659
Zobowiązania:	246 578	3 823 219	24 360	4 094 157
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	246 578	-	-	246 578
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 596 438	24 360	2 620 798
- Banki	-	2 410 168	1 050	2 411 218
- Klienci	-	186 270	23 310	209 580
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 226 781	-	1 226 781
- Banki	-	1 226 781	-	1 226 781
- Klienci	-	-	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2011	METODA 1	METODA 2	METODA 3	RAZEM
Aktywa:	15 487 762	12 260 509	991 423	28 739 694
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	601 814	-	247 897	849 711
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 130 179	26 095	2 156 274
- Banki	-	1 741 561	23 419	1 764 980
- Klienci	-	388 618	2 676	391 294
Pozostałe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-	-	-
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	408 906	-	408 906
- Banki	-	95 595	-	95 595
- Klienci	-	313 311	-	313 311
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	14 885 948	9 721 424	717 431	25 324 803
Zobowiązania:	-	4 219 653	26 095	4 245 748
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 481 104	26 095	2 507 199
- Banki	-	2 270 102	1 025	2 271 127
- Klienci	-	211 002	25 070	236 072
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 738 549	-	1 738 549
- Banki	-	1 725 328	-	1 725 328
- Klienci	-	13 221	-	13 221

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3

2012	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	247 897	26 095	717 431	26 095
Zwiększenia, w tym:	21 259 293	24 674	390 389	35 518
Zakup	21 254 306	-	250 513	-
Transakcje pochodne zawarte w 2012 r.	-	11 592	-	24 331
Przychód z instrumentów finansowych	4 987	13 082	139 876	11 187
ujęty w rachunku zysków i strat	4 987	13 082	50 524	11 187
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	89 352	-
Zmniejszenia, w tym:	-21 200 213	-26 409	-143 953	-37 253
Rozliczenie / wykup	-1 021 666	-15 894	-142 614	-24 325
Sprzedaż	-20 178 547	-	-1 339	-
Strata z instrumentów finansowych	-	-10 515	-	-12 928
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-10 515	-	-12 928
Stan na koniec okresu	306 977	24 360	963 867	24 360
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	7 790	-1 461	135 507	1 863
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu odsetek"	6 495	-	46 141	-
ujęty w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu"	1 295	-1 461	13	1 863
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej"	-	-	52 985	-
ujęty w pozycji "Kapitał z aktualizacji wyceny"	-	-	36 368	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3

2011	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	197 404	63 580	180 083	63 250
Zwiększenia, w tym:	22 116 453	47 636	637 236	54 956
Zakup	22 114 040	-	578 911	-
Transakcje pochodne zawarte w 2011 r.	-	42 470	-	46 512
Przychód z instrumentów finansowych	2 413	5 166	58 325	8 444
ujęty w rachunku zysków i strat	2 413	5 166	38 656	8 444
ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	19 669	-
Zmniejszenia, w tym:	-22 065 960	-85 121	-99 888	-92 111
Rozliczenie / wykup	-272 127	-32 836	-70 494	-29 910
Sprzedaż	-21 793 833	-	-29 394	-
Strata z instrumentów finansowych	-	-52 285	-	-62 201
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-52 285	-	-62 201
Stan na koniec okresu	247 897	26 095	717 431	26 095
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	2 488	-46 030	58 002	47 931
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu odsetek"	2 347	-	37 660	-
ujęty w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu"	141	-46 030	-	47 931
ujęty w pozycji "Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej"	-	-	27 103	-
ujęty w pozycji "Kapitał z aktualizacji wyceny"	-	-	-6 761	-

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według Metody 3 na dzień 31 grudnia 2012 roku jest nieznaczący.

W przypadku instrumentów dłużnych narażonych na ryzyko spreadu kredytowego wrażliwość ekspozycji na zmianę spreadu o 1bp wynosi odpowiednio 21 tys. złotych wpływu na wynik z rachunku zysków i strat oraz 537 tys. złotych wpływu na kapitał własny.

Natomiast w przypadku instrumentów pochodnych wycenianych Metodą 3, transakcje zawierane są z ich jednoczesnym zamknięciem back-to-back na rynku międzybankowym, przez co pozostają bez wpływu na prezentowane wyniki.

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi kwotę, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie zaspokojone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi lecz nie powiązanymi stronami transakcji. W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych oraz pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych.

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko kredytowe oraz bieżącą marżę ze sprzedaży (z uwzględnieniem dochodów z prowizji) dla danej grupy produktowej kredytu. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych na daną datę bilansową stopą rynkową wolną od ryzyka jako iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość godziwa kredytu na inwestycję centralną w 2011 roku prezentowana jest netto wraz z wartością godziwą finansującego go kredytu refinansowego z NBP. W wartościach brutto korekta do wartości godziwej wynosi 25 mln złotych dla kredytu na inwestycję centralną oraz 23 mln złotych dla kredytu refinansowego. Kredyt na inwestycję centralną oraz finansujący go kredyt refinansowy z NBP zostały spłacone przed 31 grudnia 2012 roku.

Dla zaangażowań Grupy, dla których nie są dostępne ceny pochodzące z aktywnego rynku a wartości rynkowe są nieosiągalne, Grupa nie jest w stanie ustalić wartości godziwej. W skład zaangażowań niedających kontroli Grupy wchodzi spółki związane z sektorem finansowym, spółki objęte w ramach restrukturyzacji długów, oraz pozostałe spółki związane z sektorem finansowym. Uczestnictwo kapitałowe w tych spółkach jest związane z korzystaniem z infrastruktury finansowo-bankowej oraz obsługą kart płatniczych, w tym: BIK S.A., GPW S.A. i MasterCard. Zaangażowania Grupy w tych spółkach należą do inwestycji długoterminowych i na chwilę obecną Grupa nie posiada planów, co do ich sprzedaży.

31.12.2012	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	ZWYŻKA/ZNIŻKA WARTOŚCI GODZIWEJ PONAD WARTOŚĆ BILANSOWĄ
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 207 285	9 207 285	-
Należności od banków	4 053 848	4 054 284	436
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	600 543	600 543	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	2 649 097	2 649 097	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	95 081 651	93 972 637	-1 109 014
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 717 931	2 717 931	-
Instrumenty zabezpieczające	367 890	367 890	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (**)	25 872 871	25 872 871	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	2 847 783	2 896 977	49 194
Razem	143 398 899	142 339 515	-1 059 384

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

(**) Pozycja jest pomniejszona o zaangażowania Grupy o wartości bilansowej 14 788 tys. zł, dla których Grupa nie jest w stanie ustalić wartości godziwej.

31.12.2011	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	ZWYŻKA/ZNIŻKA WARTOŚCI GODZIWEJ PONAD WARTOŚĆ BILANSOWĄ
Aktywa			
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 886 093	4 885 935	-158
Należności od banków	5 586 057	5 586 039	-18
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	849 711	849 711	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	2 156 274	2 156 274	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	92 816 489	92 160 868	-655 621
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 862 760	2 862 760	-
Instrumenty zabezpieczające	408 906	408 906	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (**)	25 296 142	25 296 142	-
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	3 794 834	3 812 229	17 395
Razem	138 657 266	138 018 864	-638 402

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

(**) Pozycja jest pomniejszona o zaangażowania Grupy o wartości bilansowej 28 661 tys. zł, dla których Grupa nie jest w stanie ustalić wartości godziwej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. W przypadku, gdy wartość bilansowa jest niższa od wartości nominalnej a depozyt terminowy mógłby zostać zerwany przed terminem zapadalności, za wartość godziwą przyjęto jego wartość nominalną. W przypadku depozytów bieżących za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.

W wartości przyjętych przez Grupę depozytów korekta z wartości bilansowej do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi minus 5 461 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku minus 7 141 tys. złotych) dla depozytów przyjętych od klientów oraz minus 69 790 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku minus 49 579 tys. złotych) dla depozytów przyjętych od banków.

Wartość godziwa depozytów została wyznaczona w oparciu o ich kontraktowe daty zapadalności.

Dla zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych korekta do wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 14 636 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku minus 25 052 tys. złotych).

Dla pozostałych zobowiązań finansowych Grupa uznaje, że wartość bilansowa jest zbliżona do wartości godziwej.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od specyfikacji w emisji). Do dyskontowania ustalonych przepływów jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku lub emitenta (z uwzględnieniem odpowiedniego spreadu kredytowego).

6. Działalność powiernicza

Usługi powiernicze świadczone są na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek oraz pełni funkcję depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

W 2012 roku Bank pozyskał nowych klientów z segmentu funduszy inwestycyjnych oraz firm ubezpieczeniowych, zagranicznych banków oraz firm inwestycyjnych będących zdanymi członkami GPW w Warszawie, dla których pełni funkcję uczestnika rozliczającego. Bank utrzymał pozycję lidera obsługując ponad 50% programów w zakresie obsługi kwitów depozytowych.

Na dzień 31.12.2012 roku Bank prowadził 4 666 rachunków papierów wartościowych (na dzień 31.12.2011 roku 4 852 rachunków).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

7. Działalność maklerska

Grupa Banku Pekao S.A. zapewnia szeroki dostęp do usług i produktów rynku kapitałowego w ramach oferty świadczonej przez wydzieloną jednostkę organizacyjną Banku - Dom Maklerski Pekao (DM) oraz za pośrednictwem Centralnego Domu Maklerskiego Pekao S.A. (CDM), będącego spółką zależną Banku Pekao S.A.

Dom Maklerski Pekao jest specjalistyczną jednostką organizacyjną Banku, dedykowaną do sprzedaży produktów rynku kapitałowego. Zadaniem jednostki jest dostarczanie najwyższej jakości usług maklerskich. Kompleksowa oferta gwarantuje inwestorom, w szczególności z grona klientów indywidualnych Banku Pekao S.A. możliwość inwestowania na rynku akcji, derywatów (finansowe kontrakty terminowe i opcje), obligacji, a także rynku niepublicznym. Podmiot pośredniczy także w obsłudze sprzedaży Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych emitowanych przez Bank Pekao S.A., zapewnia możliwość inwestycji w instrumenty oferowane w ramach ofert publicznych, a także dostęp do rynków zagranicznych. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem ponad 650 Punktów Przyjmowania Zleceń zlokalizowanych w oddziałach Banku na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałów obsługi Pekao24Makler (Internet, Serwis mobilny, Telefon) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. jest jednym z największych i najdłużej działającym domem maklerskim na polskim rynku kapitałowym. Zadaniem CDM jest kompleksowa obsługa rachunków inwestycyjnych oraz rachunków instrumentów finansowych. Oferta umożliwia inwestowanie w wiele produktów finansowych w tym m.in. akcje, obligacje skarbowe i korporacyjne, certyfikaty, fundusze (w tym fundusze ETF) oraz produkty strukturyzowane. CDM oferuje także możliwość inwestowania na rynku instrumentów pochodnych a także na rynkach zagranicznych oraz rynku niepublicznym. Obsługa klientów prowadzona jest za pośrednictwem 73 Punktów Obsługi Klienta CDM zlokalizowanych głównie w oddziałach Banku Pekao S.A. na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałów obsługi CDM24 (CDMInternet, TeleCDM, CDM Mobile) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Ścisła współpraca pomiędzy Domem Maklerskim Pekao i CDM przy realizacji przedsięwzięć przeprowadzanych na rynku pierwotnym oraz na innych płaszczyznach aktywności rynkowej obu podmiotów zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę maklerską.

Zarówno CDM jak i Dom Maklerski Pekao są członkami Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz bezpośrednimi uczestnikami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Obydwa podmioty maklerskie przestrzegają zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich gwarantując kompleksową obsługę z zachowaniem najwyższych standardów i norm etycznych.

Członkowie kierownictwa obydwu jednostek zasiadają w Radzie Izby Domów Maklerskich, a Dyrektor DM Pekao jest jej wiceprzewodniczącym. Obie jednostki DM i CDM biorą czynny udział w pracach nad rozwojem rynku kapitałowego w Polsce.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Instrumenty finansowe klientów, zapisane na rachunkach bądź przechowywanych w formie dokumentu

31.12.2012	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
Dom Maklerski Pekao		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	1 152 364 083	3 950 743
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	319 158	83 730
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	-	-
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	-	-
Prawa do towarów giełdowych	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	4 135 539 401	15 842 461
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	36 593 728	1 033 880
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	6 652 930 844	19 923 341
Prawa do towarów giełdowych	-	-

31.12.2011	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
Dom Maklerski Pekao		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	1 030 780 951	3 582 447
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	9 462 930	1 342 051
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	-	-
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	-	-
Prawa do towarów giełdowych	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.		
Instrumenty finansowe klientów, w tym:		
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	4 136 091 433	14 227 175
- Instrumenty dłużne i prawa do nich	1 327 822	1 425 210
Przechowywane w formie dokumentu		
- Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	6 608 643 331	19 430 426
Prawa do towarów giełdowych	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o środkach pieniężnych klientów na rachunkach

31.12.2012	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Ulokowane w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	-	-
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	224 580	768 762
Pozostałe środki pieniężne klientów	18 861	27 743
Przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	243 441	796 505

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Ulokowane w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	-	-
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	214 932	579 631
Pozostałe środki pieniężne klientów	17 737	95 891
Przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	232 669	675 522

Rozrachunki z bankami prowadzącymi działalność maklerską, domami maklerskimi i towarowymi domami maklerskimi

31.12.2012	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z tytułu zawartych transakcji, w tym:	22 267	66 936
na rynku giełdowym	22 258	66 445
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	9	491
Należności z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Należności z tytułu afiliacji	-	-
Należności z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem należności	22 267	66 936
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji, w tym:	12 711	37 779
na rynku giełdowym	12 683	36 888
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	28	891
Zobowiązania z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Zobowiązania z tytułu afiliacji	-	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem zobowiązania	12 711	37 779

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z tytułu zawartych transakcji, w tym:	12 074	38 095
na rynku giełdowym	11 636	37 377
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	438	718
Należności z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Należności z tytułu afiliacji	-	-
Należności z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem należności	12 074	38 095
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji, w tym:	11 570	36 839
na rynku giełdowym	11 296	35 647
na rynku pozagiełdowym	-	-
na alternatywnym systemie obrotu	274	1 192
Zobowiązania z tytułu reprezentacji innych banków, prowadzących działalność maklerską, oraz domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych	-	-
Zobowiązania z tytułu afiliacji	-	-
Zobowiązania z tytułu pożyczek automatycznych realizowanych za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	-	-
Razem zobowiązania	11 570	36 839

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, KDPW_CCP i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

31.12.2012	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rozliczeniowego	1 866	634
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających	12 490	13 656
Pozostałe należności	268	141
Razem należności	14 624	14 431
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	-
Zobowiązania z tytułu depozytów zabezpieczających	33	-
Pozostałe zobowiązania	134	299
Razem zobowiązania	167	299

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

31.12.2012	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rekompensat	192	7 622
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	16	691
Rozliczenia międzyokresowe – pożyczki z systemu	-208	-8 313
Zobowiązania wobec funduszu rekompensat	-	-
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych, KDPW_CCP i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rozliczeniowego	1 548	560
Należności tytułu depozytów zabezpieczających	11 577	6 438
Pozostałe należności	318	156
Razem należności	13 443	7 154
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	-
Zobowiązania tytułu depozytów zabezpieczających	-	-
Pozostałe zobowiązania	168	362
Razem zobowiązania	168	362

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności z funduszu rekompensat	83	6 147
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	11	625
Rozliczenia międzyokresowe – pożytki z systemu	-94	-6 772
Zobowiązania wobec funduszu rekompensat	-	-
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Rozrachunki z podmiotami prowadzącymi regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe

31.12.2012	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności od Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	-	-
Należności od BondSpot S.A.	-	-
Razem należności	-	-
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	261	522
Zobowiązania wobec BondSpot S.A.	-	-
Razem zobowiązania	261	522

31.12.2011	DOM MAKLESKI PEKAO	CENTRALNY DOM MAKLESKI PEKAO S.A.
Należności od Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	-	-
Należności od BondSpot S.A.	-	-
Razem należności	-	-
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	176	650
Zobowiązania wobec BondSpot S.A.	-	1
Razem zobowiązania	176	651

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

8. Informacje dotyczące segmentów działalności

Prezentacja informacji według segmentów branżowych oparta jest o stosowany model zarządczy, w którym głównym kryterium podziału sprawozdawczości Grupy na segmenty jest klasyfikacja klienta w zależności od jego profilu i modelu obsługi.

Model zarządczy w obszarze budżetowania i monitorowania wyników segmentów obejmuje wszystkie składowe rachunku zysków i strat do poziomu zysku brutto. Oznacza to, że poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością (zarówno koszty bezpośrednie, jak i koszty alokowane, zgodnie z przyjętym modelem alokacji), a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych. Przepływy środków pomiędzy segmentami Banku zajmującymi się obsługą klientów detalicznych, klientów bankowości prywatnej, bankowością korporacyjną i inwestycyjną a obszarem Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe, wyceniane są w oparciu o ceny rynkowe dla danej waluty oraz termin wymagalności / zapadalności z uwzględnieniem marż płynnościowych.

Segmenty branżowe

Segmentacja Grupy obejmuje następujące obszary:

- Bankowości Detalicznej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów z obszaru Bankowości Prywatnej), małych i mikro firm o obrotach rocznych do 10 mln złotych oraz wyniki spółek Grupy, konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek konsolidowanych metodą praw własności przypisanych do działalności detalicznej,
- Bankowości Prywatnej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi najbardziej zamożnych klientów indywidualnych,
- Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej - pełny zakres działalności bankowej dotyczący obsługi firm średnich i dużych, zaangażowanie Banku na rynku międzybankowym, w dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty a także wyniki spółek Grupy konsolidowanych metodą pełną przypisanych do działalności korporacyjnej i inwestycyjnej,
- Zarządzania Aktywami i Pasywami i pozostałe – obejmuje nadzór i monitoring przepływów środków finansowych, pozostałe obszary zarządzane centralnie, wyniki spółek konsolidowanych metodą pełną i udziały w zyskach spółek wycenianych metodą praw własności, które nie są przypisane innym segmentom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2012 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Wynik z tytułu odsetek	2 868 086	44 209	1 389 183	127 089	438 874	4 867 441
Wynik pozaodsetkowy	1 918 069	28 240	793 116	35 874	44 600	2 819 899
Dochody z działalności operacyjnej	4 786 155	72 449	2 182 299	162 963	483 474	7 687 340
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-1 143 922	-17 728	-225 695	-39 829	-480 149	-1 907 323
Pozostałe koszty administracyjne	-1 488 722	-26 635	-407 336	-37 780	613 728	-1 346 745
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-172 060	-1 112	-19 345	-6 460	-169 861	-368 838
Koszty działalności operacyjnej	-2 804 704	-45 475	-652 376	-84 069	-36 282	-3 622 906
Zysk operacyjny	1 981 451	26 974	1 529 923	78 894	447 192	4 064 434
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	557	-2 956	-17 730	-	4 802	-15 327
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-132 145	-6 026	-479 046	-33 980	-18 257	-669 454
Zysk z działalności inwestycyjnej	-119	-	278 818	-21	21 930	300 608
Zysk brutto	1 849 744	17 992	1 311 965	44 893	455 667	3 680 261
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-706 720
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-8 288		-8 288
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 928 648
Zysk netto (działalność zaniechana)				36 605		36 605
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 955 702
Przypadający na udziały niedające kontroli						9 551
Aktywa alokowane	49 817 276	501 024	87 324 254	2 256 730	575 651	140 474 935
Aktywa niealokowane						10 474 895
Aktywa ogółem						150 949 830
Pasywa alokowane	59 640 883	6 026 520	61 526 151	1 791 842	-5 625 511	123 359 885
Pasywa niealokowane						27 589 945
Pasywa ogółem						150 949 830

(*) Z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o dochodach według segmentów branżowych w 2011 roku

	BANKOWOŚĆ DETALICZNA	BANKOWOŚĆ PRYWATNA	BANKOWOŚĆ KORPORACYJNA I INWESTYCYJNA		ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI ORAZ POZOSTAŁE (*)	RAZEM
			DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA		
Wynik z tytułu odsetek	2 862 251	48 678	1 244 248	131 374	351 627	4 638 178
Wynik pozaodsetkowy	2 061 258	34 964	921 489	32 799	42 643	3 093 153
Dochody z działalności operacyjnej	4 923 509	83 642	2 165 737	164 173	394 270	7 731 331
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracowników	-1 163 938	-19 772	-240 652	-37 659	-484 133	-1 946 154
Pozostałe koszty administracyjne	-1 672 737	-28 601	-427 214	-39 237	819 708	-1 348 081
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-163 124	-574	-13 091	-9 026	-191 678	-377 493
Koszty działalności operacyjnej	-2 999 799	-48 947	-680 957	-85 922	143 897	-3 671 728
Zysk operacyjny	1 923 710	34 695	1 484 780	78 251	538 167	4 059 603
Wynik z tytułu pozostałych rezerw	-727	-	-960	-	-4 146	-5 833
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-387 813	-234	-148 017	-4 532	2 657	-537 939
Zysk z działalności inwestycyjnej	-305	-	76 722	-47	745	77 115
Zysk brutto	1 534 865	34 461	1 412 525	73 672	537 423	3 592 946
Podatek dochodowy (działalność kontynuowana)						-667 884
Podatek dochodowy (działalność zaniechana)				-15 966		-15 966
Zysk netto (działalność kontynuowana)						2 851 390
Zysk netto (działalność zaniechana)				57 706		57 706
Przypadający na akcjonariuszy Banku						2 899 414
Przypadający na udziały niedające kontroli						9 682
Aktywa alokowane	45 643 736	537 435	91 426 119	2 894 904	-3 791 042	136 711 152
Aktywa niealokowane						9 878 954
Aktywa ogółem						146 590 106
Pasywa alokowane	59 739 736	6 055 363	57 040 451	2 416 420	-5 116 393	120 135 577
Pasywa niealokowane						26 454 529
Pasywa ogółem						146 590 106

(*) Z uwzględnieniem rozrachunków wewnątrz Grupy Kapitałowej Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Segmenty geograficzne

Działalność operacyjna Grupy Pekao S.A. skoncentrowana jest na rynku polskim poprzez sieć oddziałów Banku Pekao S.A. i spółek Grupy.

Poza Polską działalność Grupy prowadzona jest w następujących krajach:

Ukraina – poprzez spółkę zależną Banku Pekao S.A.

Francja – poprzez oddział Banku Pekao S.A. w Paryżu.

Wyniki z działalności Oddziału Banku Pekao S.A. w Paryżu nie zostały wyodrębnione z uwagi na nieistotność w porównaniu do wyników całej Grupy.

Poniższa tabela prezentuje informacje o działalności operacyjnej Grupy według segmentów geograficznych:

	POLSKA	UKRAINA (DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA)	RAZEM
2012			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	2 919 097	36 605	2 955 702
Aktywa segmentu	148 693 100	2 256 730	150 949 830
2011			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	2 841 708	57 706	2 899 414
Aktywa segmentu	143 695 202	2 894 904	146 590 106

9. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	2012	2011
Z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	6 701 073	5 898 070
Z tytułu lokat w innych bankach	278 963	219 086
Z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	161 693	111 645
Z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	1 129 711	1 126 094
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	44 617	48 498
Z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	827
Razem	8 316 057	7 404 220

Przychody odsetkowe za 2012 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości, w wysokości 347 515 tys. złotych (w 2011 roku 250 340 tys. złotych).

Całkowita kwota przychodów odsetkowych za 2012 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 4 748 185 tys. złotych (w 2011 roku 4 193 093 tys. złotych).

Koszty z tytułu odsetek

	2012	2011
Z tytułu depozytów klientów	-2 995 901	-2 482 728
Z tytułu depozytów innych banków	-52 394	-49 624
Z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-168 677	-118 648
Z tytułu zaciągniętych kredytów	-107 201	-133 001
Z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-186 465	-62 361
Razem	-3 510 638	-2 846 362

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kwota kosztów odsetkowych za 2012 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 3 119 201 tys. złotych (w 2011 roku 2 509 340 tys. złotych).

10. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	2012	2011
Z tytułu obsługi rachunków bankowych, zleceń płatniczych oraz operacji gotówkowych	798 649	863 839
Z tytułu kart płatniczych	901 056	812 389
Z tytułu kredytów i pożyczek	536 410	593 382
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów inwestycyjnych	238 745	274 995
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	120 897	151 714
Z działalności powierniczej	52 687	59 242
Z tytułu obsługi funduszy emerytalnych i inwestycyjnych	61 205	68 499
Z tytułu gwarancji, akredytów i podobnych operacji	50 091	54 057
Pozostałe	38 460	55 938
Razem	2 798 200	2 934 055

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	2012	2011
Z tytułu kart płatniczych	-463 173	-394 221
Z tytułu przelewów i przekazów	-26 724	-26 340
Z tytułu operacji papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami finansowymi	-18 071	-22 896
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-3 730	-8 389
Z działalności powierniczej	-8 183	-8 580
Z tytułu zarządzania funduszami emerytalnymi	-1 753	-3 150
Z tytułu usług pośrednictwa	-1 525	-1 768
Pozostałe	-18 160	-19 817
Razem	-541 319	-485 161

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

11. Przychody z tytułu dywidend

	2012	2011
Od emitentów papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	8 759	10 352
Razem	8 759	10 352

12. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

	2012	2011
Wynik z wymiany	480 940	532 772
Wynik z instrumentów pochodnych	8 803	51 757
Wynik z papierów wartościowych	20 393	10 582
Razem	510 136	595 111

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w 2012 roku wyniosła 16 349 tys. złotych (odpowiednio w 2011 roku 61 971 tys. złotych).

13. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

	2012	2011
Instrumenty dłużne	-	-501
Razem	-	-501

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

14. Zyski (straty) na sprzedaży

Zrealizowane zyski

	2012	2011
Kredyty i inne należności finansowe	975	130
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	278 513	72 899
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty kapitałowe	2	99
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	283	3 884
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	381	96
Razem	280 154	77 108

Zrealizowane straty

	2012	2011
Kredyty i inne należności finansowe	-217	-161
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	-54	-167
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty kapitałowe	-	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-684	-1 377
Razem	-955	-1 705

Zrealizowany zysk netto	279 199	75 403
--------------------------------	----------------	---------------

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesiona w 2012 roku bezpośrednio na kapitał własny wyniosła 1 040 006 tys. złotych (zwyżka), w 2011 roku 10 913 tys. złotych (zwyżka).

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych odniesiona w 2012 roku z kapitałów własnych na wynik finansowy wyniosła 278 459 tys. złotych (zysk), w 2011 roku 72 731 tys. złotych (zysk).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

15. Ogólne koszty administracyjne

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	2012	2011
Wynagrodzenia	-1 598 857	-1 651 197
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-294 847	-281 886
Koszty programów emerytalnych z tytułu programów określonych składek	-1 351	-1 491
Koszty płatności w formie akcji własnych	-12 268	-11 580
Razem	-1 907 323	-1 946 154

Pozostałe koszty administracyjne

	2012	2011
Koszty rzeczowe	-1 192 695	-1 207 051
Podatki i opłaty	-41 016	-38 521
Składki i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-96 273	-89 020
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-22 976	-20 836
Razem	-1 352 960	-1 355 428

Razem ogólne koszty administracyjne	-3 260 283	-3 301 582
--	-------------------	-------------------

16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto

Pozostałe przychody operacyjne

	2012	2011
Czynsze i inne przychody uboczne	44 657	44 202
Opłaty związane z ubezpieczeniem kredytów	31 343	27 467
Odzyskane koszty windykacji	24 343	22 285
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	9 501	9 811
Refundacja kosztów administracyjnych	6 215	7 347
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	7 867	1 472
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	1 968	2 138
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania	1 345	2 757
Zysk na sprzedaży środków leasingowych na rzecz osób trzecich oraz na sprzedaży pozostałych aktywów	4 071	5 528
Pozostałe	55 224	52 763
Razem	186 534	175 770

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pozostałe koszty operacyjne

	2012	2011
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-27 164	-29 152
Koszty operacyjne związane z działalnością leasingową	-11 182	-21 247
Koszty z tytułu zwrotów i niedoborów	-8 243	-10 793
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-2 123	-3 611
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	-2 723	-8 029
Koszty związane z dochodzeniem należności i roszczeń spornych	-3 348	-3 859
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-1 014	-1 715
Strata na sprzedaży pozostałych aktywów	-321	-414
Pozostałe	-36 023	-22 885
Razem	-92 141	-101 705

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	94 393	74 065
--	---------------	---------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

17. Utrata wartości

2012	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIEJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	72 516	292	2 236	-	-1 861	-3 051	70 132	1 569
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 422 752	1 435 144	142 379	-286 537	-836 368	-212 337	4 665 033	-598 776
Należności z tytułu leasingu finansowego	200 290	53 659	44	-10 328	-34 066	-16 914	192 685	-19 593
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	123	-	-	-	-	-	123	-
Utrata wartości zobowiązań pozabilansowych	79 140	75 207	434	-	-48 375	-	106 406	-26 832
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	4 774 821	1 564 302	145 093	-296 865	-920 670	-232 302	5 034 379	-643 632
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	891	-	-	-	-	-831	60	-
Wartości niematerialnych	10 961	438	-	-	-	-	11 399	-438
Rzeczowych aktywów trwałych	9 650	1 261	-1 596	-1 665	-12	-	7 638	-1 249
Nieruchomości inwestycyjnych	550	1 604	-	-	-	-	2 154	-1 604
Pozostałych	75 699	988	-	-83	-1 968	-739	73 897	980
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	97 751	4 291	-1 596	-1 748	-1 980	-1 570	95 148	-2 311
Razem	4 872 572	1 568 593	143 497	-298 613	-922 650	-233 872	5 129 527	-645 943

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**) Pozycja rachunku zysków i strat "Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe" zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -643 632 tys. zł, odpis netto z tytułu utraty wartości dotyczący działalności zaniechanej w wysokości -33 980 tys. zł oraz przychody odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 8 158 tys. zł co stanowi łączną kwotę -669 454 tys. zł

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2011	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIEJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	76 999	628	3 039	-3 428	-3 652	-1 070	72 516	3 024
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	480	-	-	-	-	-480	-	-
Należności od klientów wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 051 877	1 198 468	222 286	-255 643	-667 093	-127 143	4 422 752	-531 375
Należności z tytułu leasingu finansowego	181 794	94 939	-	-11 138	-65 168	-137	200 290	-29 771
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	481	-	-	-	-	-358	123	-
Utrata wartości zobowiązań pozabilansowych	96 500	50 744	1 089	-	-69 193	-	79 140	18 449
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	4 408 131	1 344 779	226 414	-270 209	-805 106	-129 188	4 774 821	-539 673
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	3 787	-	110	-	-	-3 006	891	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	9 315	1 498	-	-	-333	-830	9 650	-1 165
Nieruchomości inwestycyjnych	550	-	-	-	-	-	550	-
Pozostałych	95 047	8 010	5 249	-30 396	-2 138	-73	75 699	-5 872
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	119 660	9 508	5 359	-30 396	-2 471	-3 909	97 751	-7 037
Razem	4 527 791	1 354 287	231 773	-300 605	-807 577	-133 097	4 872 572	-546 710

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**) Pozycja rachunku zysków i strat „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe” zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -539 673 tys. zł, odpis netto z tytułu utraty wartości dotyczący działalności zaniechanej w wysokości -4 532 tys. zł oraz przychody z tytułu odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 6 266 tys. zł, co stanowi łączną kwotę -537 939 tys. zł

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

18. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych

Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych

NAZWA JEDNOSTKI	2012	2011
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.(d. Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.)	711	702
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	45 188	62 254
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	7 443	10 946
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-79	-3 902
Central Poland Fund LLC	-	-32
Razem udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	53 263	69 968
Zysk (strata) ze sprzedaży jednostek zależnych i stowarzyszonych	-397	-
Razem zyski (straty) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	52 866	69 968

19. Podatek dochodowy

Obciążenie podatkowe Grupy Kapitałowej za rok 2012 w kwocie 715 008 tys. złotych składa się z:

- obciążenia podatkowego dotyczącego działalności kontynuowanej w wysokości 706 720 tys. złotych,
- obciążenia podatkowego dotyczącego działalności zaniechanej w wysokości 8 288 tys. złotych.

Poniższe noty objaśniające prezentują rozbięcie składników obciążenia wyniku brutto Grupy zarówno dla działalności kontynuowanej jak i zaniechanej.

Uzgodnienie pomiędzy podatkiem obliczonym jako iloczyn wyniku finansowego brutto i obowiązującej stawki podatkowej a rzeczywistym obciążeniem podatkowym wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

	2012	2011
Wynik finansowy brutto	3 680 261	3 592 946
Obciążenie podatkowe wg zastosowanej stawki podatkowej 19%	699 250	682 660
Różnice trwale:	15 758	1 190
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	-20 702	-23 142
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	26 494	15 019
Wpływ stawek podatkowych stosowanych zgodnie z jurysdykcją innych państw	3 146	1 801
Wpływ rozliczonych strat podatkowych	-128	-109
Ulgi podatkowe nieujęte w rachunku zysków i strat	392	292
Pozostałe	6 556	7 329
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	715 008	683 850

Zastosowana stawka podatkowa 19% jest obowiązującą w Polsce stawką podatku dochodowego od osób prawnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

	2012	2011
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	-772 914	-826 747
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	-766 880	-819 151
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	142	156
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła, podatek dochodowy oddziałów zagranicznych)	-6 176	-7 752
Odroczony podatek dochodowy	57 906	142 897
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	57 906	142 897
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	-715 008	-683 850
KAPITAŁY WŁASNE		
Odroczony podatek dochodowy	-127 650	9 187
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w innych składnikach całkowitych dochodów:		
przeszacowanie instrumentów finansowych traktowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	7 623	9 361
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – papiery dłużne	-144 693	11 785
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – z prawem do kapitału	-63	-566
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	9 483	-11 393
Obciążenie podatkowe wykazane w innych składnikach całkowitych dochodów	-127 650	9 187
Razem obciążenie	-842 658	-674 663

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego Grupy Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2012 roku w kwocie 30 806 tys. złotych składa się z:

- rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczącej działalności kontynuowanej w wysokości 5 986 tys. złotych
- rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczącej działalności zaniechanej w wysokości 24 820 tys. złotych

Aktywo z tytułu podatku odroczonego Grupy Kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2012 roku w kwocie 820 085 tys. złotych dotyczy w całości działalności kontynuowanej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2012 ROKU									
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA		ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROZCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODROZCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH
REZERWA NA PODATEK ODROZCZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	32 454	32 454	-	-32 454	-	-	-	-	-	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	101 666	101 666	-	-26 672	-	-806	-	74 188	74 188	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	115 759	115 497	262	-52 728	91 952	-	-	154 983	62 769	92 214
Amortyzacja przyspieszona	121 973	121 973	-	6 792	-	212	-	128 977	128 977	-
Ulga inwestycyjna	7 693	7 693	-	-420	-	-	-	7 273	7 273	-
Inne	44 022	44 022	-	17 193	-	-341	-	60 874	60 874	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	423 567	423 305	262	-88 289	91 952	-935	-	426 295	334 081	92 214
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	78 150	-	623	-	78 773	78 773	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	94 185	94 185	-	-18 469	-	-	-	75 716	75 716	-
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	400 250	364 509	35 741	-139 516	-35 698	-	-	225 036	224 993	43
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	86 860	86 860	-	-11 967	-	3	-	74 896	74 896	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	389 591	389 591	-	52 416	-	1 404	-	443 411	443 411	-
Rezerwy na koszty osobowe	89 499	89 499	-	-8 843	-	-65	-	80 591	80 591	-
Rezerwy na koszty rzeczowe	9 484	9 484	-	1 581	-	-98	-	10 967	10 967	-
Strata z lat ubiegłych	6 518	6 518	-	-3 234	-	-	-	3 284	3 284	-
Inne	203 425	203 425	-	19 499	-	-24	-	222 900	222 900	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 279 812	1 244 071	35 741	-30 383	-35 698	1 843	-	1 215 574	1 215 531	43
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	57 906	-127 650	2 778	-	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	888 002	852 261	35 741	X	X	X	X	820 085	912 299	-92 214
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	31 757	31 495	262	X	X	X	X	30 806	30 849	-43

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2011 ROKU									
	STAN NA POZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOSZONE NA		ZMIANA Z TYTUŁU ZMIAN W ZAKRESIE KONSOLIDACJI ORAZ INNE		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODRO CZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RAZEM PODATEK ODRO CZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH
REZERWA NA PODATEK ODRO CZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	25 209	25 209	-	6 197	-	1 048	-	32 454	32 454	-
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	131 793	131 793	-	-30 127	-	-	-	101 666	101 666	-
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	183 114	177 221	5 893	-61 724	-5 631	-	-	115 759	115 497	262
Amortyzacja przyspieszona	119 559	119 559	-	2 730	-	-316	-	121 973	121 973	-
Ulga inwestycyjna	8 193	8 193	-	-500	-	-	-	7 693	7 693	-
Inne	28 279	28 279	-	13 909	-	1 834	-	44 022	44 022	-
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	496 147	490 254	5 893	-69 515	-5 631	2 566	-	423 567	423 305	262
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODRO CZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	127 519	127 519	-	-33 334	-	-	-	94 185	94 185	-
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	328 263	296 078	32 185	68 431	3 556	-	-	400 250	364 509	35 741
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	106 435	106 435	-	-19 567	-	-8	-	86 860	86 860	-
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	356 922	356 922	-	35 629	-	-2 960	-	389 591	389 591	-
Rezerwy na koszty osobowe	92 527	92 527	-	-3 227	-	199	-	89 499	89 499	-
Rezerwy na koszty rzeczowe	15 837	15 837	-	-6 486	-	133	-	9 484	9 484	-
Strata z lat ubiegłych	2 265	2 265	-	4 255	-	-2	-	6 518	6 518	-
Inne	172 423	172 423	-	27 681	-	3 321	-	203 425	203 425	-
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 202 191	1 170 006	32 185	73 382	3 556	683	-	1 279 812	1 244 071	35 741
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	X	X	X	142 897	9 187	-1 883	-	X	X	X
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	721 981	694 785	27 196	X	X	X	X	888 002	852 261	35 741
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	15 937	15 033	904	X	X	X	X	31 757	31 495	262

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na dzień 31 grudnia 2012 roku i na dzień 31 grudnia 2011 roku wystąpiły różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku ze spełnieniem warunków kontrolowania terminów odwracania się różnic przejściowych i występowaniem prawdopodobieństwa, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku łączna kwota różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych i z udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku z kontrolą terminów odwracania się tych różnic wynosiła 22 257 tys. złotych.

Kwota ujemnych różnic przejściowych, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz data wygaśnięcia poniższych różnic przejściowych przedstawione są w tabeli poniżej.

ROK WYGAŚNIĘCIA RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2012	KWOTA RÓŻNIC NA 31.12.2011
2012	-	2 520
2013	190	405
2014	627	782
2015	710	670
2016	5	-
2017	216	-
Beztymczasowo	33 111	33 111
Razem	34 859	37 488

20. Zysk z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk przypadający na jedną akcję

	2012	2011
Zysk netto	2 955 702	2 899 414
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 394 506	262 367 442
Zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	11,26	11,05

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest w oparciu o zysk przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

W Grupie występują instrumenty rozwadniające w postaci obligacji zamiennych na akcje oparte na emisji akcji serii G opisanej w Nocie 43. Dla celów wyliczenia zakłada się, że zostaną one zamienione na akcje.

	2012	2011
Zysk netto	2 955 702	2 899 414
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 394 506	262 367 442
Korekty liczby akcji dla celów wyliczenia zysku rozwodnionego	-	87 905
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 394 506	262 455 347
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w złotych na jedną akcję)	11,26	11,05

21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty

Dywidendy oraz pozostałe wypłaty na rzecz akcjonariuszy są ujmowane bezpośrednio w kapitałach. Zobowiązanie z tytułu dywidendy nie jest wykazywane do czasu kiedy jednostka nie ma obowiązku wypłaty dywidendy, tj. do czasu zatwierdzenia wypłaty.

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A. przedłoży Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy do rozpatrzenia propozycję wypłaty dywidendy za 2012 rok w wysokości 8,39 zł na jedną akcję. Łączna wartość proponowanej dywidendy do wypłaty wynosi 2 202 124 tys. złotych.

Ostateczna wysokość wypłaty dywidendy podlega akceptacji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

22. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

KASA I NALEŻNOŚCI OD BANKU CENTRALNEGO	31.12.2012	31.12.2011
Gotówka	2 228 394	2 236 224
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	6 978 478	2 005 750
Lokaty	-	631 000
Odsetki	400	13 106
Inne środki	13	13
Razem	9 207 285	4 886 093
ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty otrzymane	-	356 386
Zobowiązania wobec Banku Centralnego razem	-	356 386

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kasa i operacje z Bankiem Centralnym według walut

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	8 530 306	-
EUR	336 426	-
USD	192 204	-
CHF	30 915	-
Pozostałe waluty	117 434	-
Razem	9 207 285	-

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	4 232 707	356 386
EUR	345 354	-
USD	191 072	-
CHF	25 190	-
Pozostałe waluty	91 770	-
Razem	4 886 093	356 386

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli wynoszącej na dzień 31 grudnia 2012 roku 4,50 % (na dzień 31 grudnia 2011 roku 4,75 %).

W pozycji „Kredyty otrzymane” ujęty był kredyt refinansowy w Narodowym Banku Polskim, otrzymany na finansowanie przez Bank kredytu na inwestycję centralną. Kredyt ten został spłacony przed 31 grudnia 2012 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

23. Należności od banków

Należności od banków według struktury produktowej

	31.12.2012	31.12.2011
Rachunki bieżące i lokaty overnight	1 653 685	1 170 846
Lokaty międzybankowe	607 767	151 685
Kredyty i pożyczki	104 461	83 716
Zabezpieczenia pieniężne	1 332 991	2 065 677
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	190 028	1 971 558
Dłużne papiery wartościowe	-	1 181
Odsetki	35 891	29 396
Należności w drodze	199 157	184 514
Razem brutto	4 123 980	5 658 573
Odpisy aktualizujące wartość należności	-70 132	-72 516
Razem netto	4 053 848	5 586 057

Należności od banków według struktury jakościowej

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	4 045 173	5 577 796
należności brutto z utratą wartości	78 807	80 777
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-54 000	-55 181
odpisy aktualizujące utworzone grupowo(*)	-16 132	-17 335
Razem	4 053 848	5 586 057

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności od banków według umownych terminów zapadalności

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od banków, w tym:		
do 1 miesiąca	3 028 748	4 892 755
od 1 do 3 miesięcy	777 896	561 176
od 3 miesięcy do 1 roku	76 972	6 436
od 1 do 5 lat	80 913	46 718
powyżej 5 lat	44 564	42 495
dla których termin zapadalności upłynął	78 996	79 597
Odsetki	35 891	29 396
Razem brutto	4 123 980	5 658 573
Odpisy aktualizujące wartość należności	-70 132	-72 516
Razem netto	4 053 848	5 586 057

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności od banków według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	1 155 757	2 311 393
CHF	31 500	24 549
EUR	2 048 093	2 927 817
USD	657 147	194 926
Pozostałe waluty	161 351	127 372
Razem	4 053 848	5 586 057

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2012 i 2011 roku prezentowane są w Nocie 17.

25. Instrumenty pochodne przeznaczone do obrotu

Instrumenty pochodne stosowane przez Grupę

W ramach swojej działalności Grupa wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Większość instrumentów pochodnych stosowanych przez Grupę stanowią kontrakty pozagiełdowe (tzw. over-the-counter). Nieznaczną część instrumentów pochodnych stanowią kontrakty zawierane na regulowanych rynkach giełdowych (głównie kontrakty futures).

Pochodne transakcje walutowe wymiany stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty zagranicznej i krajowej. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Transakcje swap walutowy są kombinacją wymiany określonych walut na datę spot oraz transakcji odwrotnej na datę forward, przy czym odpowiednie kursy wymiany są ustalone z góry w momencie zawarcia kontraktu. Przy rozliczaniu tych transakcji następuje przepływ środków. Transakcje swap walutowy są zawierane głównie w procesie zarządzania płynnością walutową Grupy. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Opcje walutowe z dostawą są kontraktami, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do nabycia (przy opcji call) bądź sprzedaży (przy opcji put) w określonym momencie w przyszłości, lub w określonym przedziale czasu, przewidzianej kontraktem sumy walut po określonym w momencie zawarcia opcji kursie.

W przypadku opcji rozliczanych netto, nabywca po uzyskaniu prawa otrzymuje kwotę w wysokości iloczynu sumy waluty i różnicy między bieżącym kursem rynkowym a kursem ustalonym przy zawarciu transakcji.

Opcje barierowe z jedną barierą to opcje, w których nabywane prawo jest prawem warunkowym zależnym od zdarzenia w określonym z góry przedziale czasowym polegającego na wzroście kursu powyżej ustalonego w dniu transakcji poziomu bariery (zdarzenie UP) lub zdarzenia spadku kursu poniżej bariery (zdarzenie DOWN). Dla bariery typu „wejście” (IN) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo warunkowe staje się prawem bezwarunkowym natomiast dla bariery typu „wyjścia” (OUT) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo wygasa.

Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji plain vanilla at-the-money oraz spreadów dla opcji out-of-the money i in-the-money (volatility smile) na standardowe terminy.

(w tys. zł)

Instrumenty pochodne dotyczące stóp procentowych, pozwalają Grupie i jej klientom przenosić, modyfikować lub ograniczać ryzyko stóp procentowych.

Transakcje swap stóp procentowych (IRS) to kontrakty, w których kontrahenci wymieniają między sobą strumienie płatności odsetkowych, naliczane od określonej w kontrakcie nominalnej kwoty waluty instrumentu bazowego. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie odpowiednich stawek transakcji IRS. Do dyskontowania ustalonych w warunkach transakcji jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są odpowiednie krzywe zerokuponowe.

Forward Rate Agreement (FRA) to transakcje, w których strony zobowiązują się do zapłaty odsetek od ustalonej kwoty nominalnej, za określony okres rozpoczynający się w przyszłości i naliczonych według ustalonej w dniu zawarcia kontraktu stopy procentowej. Strony rozliczają się w dacie waluty zdyskontowaną stopą referencyjną różnicą odsetkową pomiędzy stawką FRA (stopą terminową w dniu zawarcia transakcji), a stopą referencyjną. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Swapy procentowo-walutowe (Cross currency IRS) to transakcje, w których strony wymieniają kapitał i strumienie odsetkowe w różnych walutach w określonym przedziale czasu. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wycenie transakcji Basis Swap (swapy procentowo-walutowe o zmiennych kuponach) uwzględniane są również rynkowe kwotowania spreadu bazowego (tzw. Basis Swap spread).

Transakcje terminowe na papierach wartościowych to transakcje, w których strony zobowiązują się do zakupu lub sprzedaży papieru wartościowego w określonym terminie w przyszłości za określoną w dniu zawarcia transakcji płatność. Transakcje tego typu wyceniane są poprzez wycenę papieru wartościowego (mark-to-market lub mark-to-model) oraz wycenę przyszłej płatności za papier (metodą dyskontowania przepływu pieniężnego według stopy rynku pieniężnego).

Opcje na stopę procentową (cap/floor) to kontrakty, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do pożyczania (cap) bądź ulokowania (floor) na określone okresy (każdy z osobna) określone kwoty po ustalonej w momencie zawarcia transakcji stawce oprocentowania. Rozliczenie kontraktu następuje netto (bez lokowania środków) w ustalonych terminach. Transakcje tego typu wyceniane są w oparciu o model Blacka. Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji at-the-money na standardowo kwotowane terminy.

Transakcje futures na stopę procentową dotyczą wystandaryzowanych kontraktów terminowych nabywanych na rynkach giełdowych. Kontrakty futures wyceniane są w oparciu o kwotowania dostępne bezpośrednio z giełd.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty

W Grupie występują instrumenty pochodne będące składnikami złożonych instrumentów finansowych, tj. takich które zawierają zarówno instrument pochodny, jak i umowę zasadniczą, co sprawia, iż część przepływów pieniężnych połączonego instrumentu zmienia się w sposób zbliżony do przepływów wynikających z niezależnego instrumentu pochodnego. Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp procentowych.

Instrumentami pochodnymi wbudowanymi w bilansowe instrumenty finansowe są między innymi opcje wcześniejszego wykupu w niektórych obligacjach korporacyjnych lub komunalnych lub też emisji własnych. W tym przypadku wbudowane instrumenty pochodne są ściśle powiązane z kontraktem głównym, zatem wbudowany instrument pochodny nie wymaga wydzielenia, odrębnego ujęcia i wyceny.

Grupa posiada w swojej ofercie depozyty oraz certyfikaty depozytowe, których składnikiem jest wbudowany instrument pochodny. Ponieważ charakter tego instrumentu nie jest ściśle powiązany z charakterem umowy depozytowej instrument wbudowany został wydzielony i zaklasyfikowany do portfela przeznaczonego do obrotu. Wycena tego instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat. Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszty.

(w tys. zł)

Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym.

Opcje walutowe wbudowane w umowy depozytowe wyceniane są opisaną powyżej metodą wyceny dla opcji walutowych.

Pozostałe opcje proste oraz opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka. Parametry modelu ustalane są na podstawie miar statystycznych.

Grupa przeanalizowała portfel umów kredytowych i zwykłych pod kątem konieczności wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych i stwierdziła, że nie wymagają one wydzielenia i odrębnego ujęcia instrumentów wbudowanych.

Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe.

W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Grupa wykorzystuje takie same metody jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Grupa dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Poniższe tabele prezentują nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych oraz wartości godziwe instrumentów. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	2 368 230	2 345 059
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	10 007	13 582
opcje	18 316	17 647
pozostałe	82	48
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	12 947	69 715
forwardy walutowe	77 355	76 742
swapy walutowe (fx-swap)	80 527	17 502
opcje walutowe i na złoto	74 759	73 629
Transakcje oparte na towarach i na kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	6 874	6 874
Razem	2 649 097	2 620 798

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 701 579	1 754 943
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 818	2 743
opcje	7 096	6 578
pozostałe	208	155
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	9 283	54 257
forwardy walutowe	166 612	90 590
swapy walutowe (fx-swap)	132 111	507 621
opcje walutowe i na złoto	111 806	65 551
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	24 761	24 761
Razem	2 156 274	2 507 199

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2012	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	3 691 426	8 470 978	19 639 614	43 212 120	10 401 416	85 415 554
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	11 850 000	7 450 000	4 375 000	-	-	23 675 000
opcje	-	-	259 240	2 537 027	265 538	3 061 805
pozostałe	194 475	-	-	-	-	194 475
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	1 533 075	1 507 670	-	3 040 745
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	1 606 232	1 476 461	-	3 082 693
forwardy walutowe - waluta zakupiona	3 331 741	1 252 226	1 994 962	544 358	-	7 123 287
forwardy walutowe - waluta sprzedana	3 321 476	1 250 173	1 991 940	577 191	-	7 140 780
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	4 317 071	2 971 247	880 609	224 375	-	8 393 302
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	4 301 362	2 963 036	851 853	204 410	-	8 320 661
opcje kupione	405 506	327 895	420 723	1 969 096	-	3 123 220
opcje sprzedane	400 215	316 689	423 854	1 969 096	-	3 109 854
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	-	352 722	228 712	-	581 434
Razem	31 813 272	25 002 244	34 329 824	54 450 516	10 666 954	156 262 810

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2011	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	5 259 334	4 580 513	17 064 676	54 773 046	14 464 308	96 141 877
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	3 700 000	3 450 000	9 950 000	600 000	-	17 700 000
opcje	-	15 900	83 388	749 812	323 118	1 172 218
pozostałe	511 345	-	-	-	-	511 345
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	-	2 862 652	-	2 862 652
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	-	2 915 265	-	2 915 265
forwardy walutowe - waluta zakupiona	8 266 466	1 532 819	1 708 405	657 096	-	12 164 786
forwardy walutowe - waluta sprzedana	8 255 538	1 532 984	1 684 314	651 403	-	12 124 239
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	10 153 653	3 986 364	4 521 798	224 375	-	18 886 190
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	10 303 737	4 027 878	4 615 344	220 840	-	19 167 799
opcje kupione	717 227	1 322 625	1 142 822	144 215	-	3 326 889
opcje sprzedane	713 315	1 289 280	1 074 224	144 215	-	3 221 034
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	32 064	590 184	846 974	-	1 469 222
Razem	47 880 615	21 770 427	42 435 155	64 789 893	14 787 426	191 663 516

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według emitenta i struktury produktowej

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	293 566	246 578
bony skarbowe	1 204	-
obligacje skarbowe	292 362	246 578
Papiery wartościowe emitowane przez banki	147 489	-
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	159 488	-
Razem	600 543	246 578

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	601 813	-
bony skarbowe	106 729	-
obligacje skarbowe	495 084	-
Papiery wartościowe emitowane przez banki	247 898	-
Razem	849 711	-

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	161 555	-
od 1 do 3 miesięcy	975	-
od 3 miesięcy do 1 roku	175 674	37 496
od 1 do 5 lat	160 512	131 160
powyżej 5 lat	101 827	77 922
Razem	600 543	246 578

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	130 632	-
od 1 do 3 miesięcy	67 993	-
od 3 miesięcy do 1 roku	368 520	-
od 1 do 5 lat	209 065	-
powyżej 5 lat	73 501	-
Razem	849 711	-

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według walut

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	566 180	246 578
EUR	6 651	-
USD	27 712	-
Razem	600 543	246 578

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	573 434	-
EUR	61 865	-
USD	214 412	-
Razem	849 711	-

26. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury produktowej

	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty na nieruchomości	33 137 807	28 977 373
Kredyty w rachunku bieżącym	10 859 724	11 055 328
Kredyty operacyjne	14 346 399	16 310 840
Kredyty na inwestycje	18 372 955	19 772 867
Należności z tytułu kart płatniczych	747 952	706 358
Skupione wierzytelności	2 873 180	3 134 511
Pozostałe kredyty i pożyczki	9 580 888	9 466 792
Dłużne papiery wartościowe	6 791 337	5 681 677
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	2 692 280	1 782 916
Odsetki	316 018	341 192
Należności w drodze	27 985	9 287
Razem brutto	99 746 525	97 239 141
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 665 033	-4 422 752
Razem netto	95 081 492	92 816 389

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej

(w tys. zł)

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od przedsiębiorstw	47 812 814	49 373 710
Należności od ludności	40 624 113	36 759 208
Należności od jednostek budżetowych	10 993 580	10 765 031
Odsetki	316 018	341 192
Razem brutto	99 746 525	97 239 141
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 665 033	-4 422 752
Razem netto	95 081 492	92 816 389

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	92 540 136	91 193 753
należności brutto z utratą wartości	7 206 389	6 045 388
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-2 201 789	-1 834 506
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-2 463 244	-2 588 246
Razem	95 081 492	92 816 389

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według umownych terminów zapadalności

	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
do 1 miesiąca	15 059 577	15 671 206
od 1 do 3 miesięcy	3 660 637	3 371 176
od 3 miesięcy do 1 roku	11 069 814	9 025 817
od 1 do 5 lat	29 643 766	30 479 339
powyżej 5 lat	34 933 377	33 892 650
dla których termin zapadalności upłynął	5 063 336	4 457 761
Odsetki	316 018	341 192
Razem brutto	99 746 525	97 239 141
Odpisy aktualizujące wartość należności	-4 665 033	-4 422 752
Razem netto	95 081 492	92 816 389

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	76 874 963	71 711 606
CHF	5 870 827	6 893 039
EUR	10 510 432	11 388 223
USD	1 794 904	2 755 554
Pozostałe waluty	30 366	67 967
Razem	95 081 492	92 816 389

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2012 i 2011 prezentowane są w Nocie 17.

27. Należności z tytułu leasingu finansowego

Grupa prowadzi działalność leasingową poprzez spółkę zależną Pekao Leasing Sp. z o.o.

Wartość kwot inwestycji leasingowej brutto oraz minimalnych opłat leasingowych należnych wynosiła:

31.12.2012	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPŁAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 369 550	1 220 143
Od roku do 5 lat	1 720 003	1 570 143
Powyżej 5 lat	131 031	120 330
Razem	3 220 584	2 910 616
Niezrealizowane przychody finansowe	-309 968	
Inwestycja leasingowa netto	2 910 616	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 910 616	
Wartość rezerw	-192 685	
Wartość bilansowa	2 717 931	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2011	INWESTYCJA LEASINGOWA BRUTTO	WARTOŚĆ BIEŻĄCA MINIMALNYCH OPLAT LEASINGOWYCH
Do roku	1 455 137	1 276 515
Od roku do 5 lat	1 826 675	1 653 950
Powyżej 5 lat	152 590	132 585
Razem	3 434 402	3 063 050
Niezrealizowane przychody finansowe	-371 352	
Inwestycja leasingowa netto	3 063 050	
Niegwarantowane wartości końcowe przypadające leasingodawcy	-	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 063 050	
Wartość rezerw	-200 290	
Wartość bilansowa	2 862 760	

Grupa zawiera jako leasingodawca transakcje leasingu finansowego, których głównym przedmiotem są środki transportu, maszyny i urządzenia techniczne.

Ponadto, gdy Grupa Kapitałowa jest leasingobiorcą, jeśli leasing finansowy odbywa się między spółkami Grupy, wzajemne transakcje z tytułu leasingu finansowego podlegają eliminacji.

Należności z tytułu leasingu finansowego od banków według struktury jakościowej

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	204	343
należności brutto z utratą wartości	-	-
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-31	-35
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-1	-3
Razem	172	305

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności z tytułu leasingu finansowego od klientów według struktury jakościowej

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od klientów, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	2 622 002	2 760 475
należności brutto z utratą wartości	288 410	302 232
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-38 740	-49 992
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-153 913	-150 260
Razem	2 717 759	2 862 455

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu leasingu finansowego według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	2 036 287	2 148 497
CHF	19 199	50 142
EUR	649 163	647 894
USD	13 282	16 227
Razem	2 717 931	2 862 760

28. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa na dzień 31 grudnia 2012 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) oraz przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

W okresie 2012 roku Grupa kontynuowała następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnego do sprzedaży zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 28.1,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych o zmiennym oprocentowaniu, zabezpieczonych instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 28.2,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 28.3,
- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów w EUR, zabezpieczonego instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 28.4,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych depozytów w EUR zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 28.5,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla wysoce prawdopodobnego przepływu środków pieniężnych w USD (pozycja długa w USD dla Banku) zabezpieczonego instrumentami typu fx-forward (zawartymi jako seria transakcji fx-spot i fx-swap) – opis w punkcie 28.6.

W 2012 roku Grupa:

- desygnowała do rachunkowości zabezpieczeń powiązanie zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych kredytów w EUR i USD zabezpieczonych instrumentami typu fx-swap – opis w punkcie 28.7,
- przedłużyła funkcjonowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla wysoce prawdopodobnego przepływu środków pieniężnych w USD (pozycja długa w USD dla Banku) zabezpieczonego instrumentami typu fx-forward (zawartymi jako seria transakcji fx-spot i fx-swap). Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 11 marca 2013 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2012	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	270 343
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	180 042	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	68 317	69 097
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	75 036	887 341
swapy walutowe (fx-swap)	44 495	-
Razem	367 890	1 226 781

31.12.2011	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	216 267
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	313 312	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	55 438	101 931
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	40 156	1 343 026
swapy walutowe (fx-swap)	-	77 325
Razem	408 906	1 738 549

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2012	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	167 616	-	1 391 311	937 938	2 496 865
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	771 340	1 499 179	-	2 270 519
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	70 000	1 312 080	1 076 585	-	2 458 665
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	4 274 170	6 722 953	5 197 026	16 194 149
swapy walutowe (fx-swap)	-	1 752 975	2 005 060	-	-	3 758 035
Razem	-	1 990 591	8 362 650	10 690 028	6 134 964	27 178 233

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2011	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	-	462 716	1 151 631	879 176	2 493 523
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	173 534	2 367 013	-	2 540 547
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	50 000	-	500 334	2 390 460	175 000	3 115 794
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	2 122 570	8 224 643	5 361 276	15 708 489
swapy walutowe (fx-swap)	-	1 156 186	-	-	-	1 156 186
Razem	50 000	1 156 186	3 259 154	14 133 747	6 415 452	25 014 539

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2012	2011
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	-64 318	-24 199
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	316 954	172 047
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	6 687	-4 975

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

	2012	2011
Stan na początek okresu	-24 199	25 070
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	-40 171	-49 321
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	52	52
Stan na koniec okresu	-64 318	-24 199

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*)

RODZAJ WYNIKU	2012	2011
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-76 484	-52 580
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej związanej z zabezpieczanym ryzykiem	40 733	36 823
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-35 751	-15 757
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-55 078	-51 273

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28.1 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającą ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych swapowych stóp procentowych poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią stałokuponowe dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży (AFS), denominowane w PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycje zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne IRS w walutach PLN, EUR i USD (krótka pozycja w stałej stopie procentowej), w których Bank otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka – odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej (wynikająca ze spreadu pomiędzy krzywą swapową a krzywą obligacji) księgowana jest zgodnie z ogólnymi zasadami dla instrumentów AFS (tj. w kapitale z aktualizacji wyceny). Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

28.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów i depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikające ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach i zobowiązaniach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje CIRS (basis swap).

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów i portfela pasywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji CIRS (basis swap), w których Bank płaci zmiennoprocentowe przepływy walutowe, a otrzymuje zmiennoprocentowe przepływy złotowe/walutowe.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji CIRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 22 listopada 2021 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28.3 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycje zabezpieczane

Pozycje zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w zmiennej stopie – Bank otrzymuje stałe przepływy a płaci zmienne).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 20 listopada 2017 roku.

28.4 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wynikającej ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych poprzez transakcje CIRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowi portfel depozytów w EUR o oprocentowaniu nie wrażliwym na zmiany stóp procentowych.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne CIRS, w których Bank otrzymuje stałą stopę w EUR a płaci zmienną w złotych.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka – odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej i jako osobny tytuł w pozycji zobowiązań. Odsetki od depozytów ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28.5 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych z depozytów o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu depozytów o zmiennej stopie procentowej w EUR.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w stałej stopie - Bank otrzymuje zmienne przepływy a płaci stałe).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 5 grudnia 2014 roku.

28.6 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu oczekiwanego przyszłego wpływu w walucie obcej

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych w USD stanowiących prognozowane przychody z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji sprzedaży poprzez transakcje fx-forward. Zabezpieczane jest ryzyko walutowe.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią prognozowane przychody z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji sprzedaży uzależnione od kursu USD/PLN.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji fx-forward (złożonych z transakcji fx-swap oraz transakcji fx-spot domykających przepływy początkowej wymiany fx-swap), w których Bank sprzedaje USD w zamian za PLN z terminem realizacji 11 marca 2013 roku po ustalonym kursie.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 11 marca 2013 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28.7 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) zmiennoprocentowych aktywów walutowych zabezpieczonych transakcjami fx-swap z tytułu ryzyka walutowego i stopy procentowej

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych stanowiących zmiennoprocentowe aktywa finansowe (udzielone kredyty w EUR i USD) poprzez transakcje fx-swap. Zabezpieczane jest ryzyko walutowe i stopy procentowej.

Pozycje zabezpieczane

Pozycję zabezpieczaną stanowią udzielone kredyty o zmiennym oprocentowaniu denominowane w EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji fx-swap.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Rozliczona część punktów swap na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w przychodach odsetkowych. Rewaluacja walutowa dotycząca pierwszej wymiany kapitału na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w wyniku z pozycji wymiany.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 25 listopada 2013 roku.

29. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.12.2012	31.12.2011
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	25 869 334	25 307 265
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	18 325	17 538
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)	2 847 783	3 794 834
Razem	28 735 442	29 119 637

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2012	31.12.2011
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	15 600 595	14 885 948
bony skarbowe	199	40 736
obligacje skarbowe	15 600 396	14 845 212
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	9 320 660	9 718 216
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	248 995	38 632
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	699 084	664 469
Razem	25 869 334	25 307 265
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2012	31.12.2011
Akcje	18 325	17 538
Razem	18 325	17 538
w tym utrata wartości aktywów	-123	-123

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)

	31.12.2012	31.12.2011
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	2 173 002	3 119 353
bony skarbowe	116 604	154 765
obligacje skarbowe	2 056 398	2 964 588
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	674 781	675 481
Razem	2 847 783	3 794 834
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według umownych terminów zapadalności

	31.12.2012	31.12.2011
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	11 073 994	10 393 698
od 1 do 3 miesięcy	261 985	183 673
od 3 miesięcy do 1 roku	841 723	3 008 959
od 1 do 5 lat	12 077 182	8 404 007
powyżej 5 lat	4 462 233	7 111 762
Razem	28 717 117	29 102 099

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	26 391 921	26 675 031
EUR	1 361 396	671 610
USD	963 800	1 755 458
Razem	28 717 117	29 102 099

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych

	2012	2011
PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY (AFS)		
Stan na początek okresu	25 324 803	25 856 387
Zwiększenia (zakup)	248 783 649	281 276 903
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-250 015 507	-283 155 093
Zmiany wartości godziwej	833 196	3 539
Różnice kursowe	-192 818	295 050
Odsetki naliczone	734 385	648 185
Inne zmiany	419 951	399 832
Stan na koniec okresu	25 887 659	25 324 803
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE UTRZYMywane DO TERMINU WYMAGALNOŚCI (HTM)		
Stan na początek okresu	3 794 834	4 542 058
Zwiększenia (zakup)	32 984 769	31 596 384
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-34 100 922	-32 567 323
Odpisy z tytułu rozpoznanej utraty wartości	-	-
Różnice kursowe	-	7 537
Odsetki naliczone	44 017	24 368
Inne zmiany	125 085	191 810
Stan na koniec okresu	2 847 783	3 794 834
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	28 735 442	29 119 637

30. Reklasyfikacja papierów wartościowych

MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwia pod pewnymi warunkami przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W 2012 i 2011 roku Grupa nie dokonała przekwalifikowania instrumentów finansowych do innych kategorii.

Natomiast 1 października 2008 roku Grupa skorzystała z możliwości reklasyfikacji, ze względu na wyjątkową sytuację związaną z występującym w tym okresie kryzysem na rynkach finansowych.

Wartości bilansowe i wartości godziwe wszystkich składników aktywów finansowych, które zostały reklasyfikowane

	WARTOŚĆ NA 31.12.2012			WARTOŚĆ NA 31.12.2011		
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	242 792	245 391	239 075	409 495	415 467	403 022
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	672 816	708 233	563 669	645 958	656 906
Razem	806 461	918 207	947 308	973 164	1 061 425	1 059 928

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	WARTOŚĆ NA 31.12.2010			WARTOŚĆ NA 31.12.2009		
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	792 253	805 328	783 944	1 146 993	1 166 680	1 139 803
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	290 500	290 857	290 780	1 274 000	1 276 846	1 276 174
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	643 505	641 524	563 669	628 733	599 810
Razem	1 646 422	1 739 690	1 716 248	2 984 662	3 072 259	3 015 787

	WARTOŚĆ NA 31.12.2008			WARTOŚĆ NA 01.10.2008		
	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA	NOMINALNA	BILANSOWA	GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 297 877	1 329 760	1 328 936	1 302 577	1 331 580	1 331 580
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	1 529 000	1 534 650	1 535 070	1 529 000	1 534 077	1 534 077
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	563 669	615 036	581 149	563 669	602 507	602 507
Razem	3 390 546	3 479 446	3 445 155	3 395 246	3 468 164	3 468 164

W przypadku gdyby Grupa nie dokonała reklasyfikacji, wynik oraz kapitał z aktualizacji wyceny zmieniliby się następująco:

31.12.2012	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	1 981
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	-
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	-5 543	-
Razem	-5 543	1 981

31.12.2011	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	4 746
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	-
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	10 376	-
Razem	10 376	4 746

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wynik odsetkowy reklasyfikowanych składników aktywów finansowych

	2012	2011
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	17 477	29 449
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do należności od banków	-	8 753
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	29 299	23 959
Razem	46 776	62 161

31. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Grupa wyodrębniła w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwale spełniające odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej zakwalifikowano zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży:

- aktywa i zobowiązania jednostki zależnej PJSC UniCredit Bank,
- nieruchomości , oraz
- pozostałe aktywa rzeczowe i prawo wieczystego użytkowania gruntu będące własnością Grupy.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży i zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży:

	31.12.2012	31.12.2011
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY		
Aktywa PJSC UniCredit Bank	2 265 490	2 900 717
Rzeczowe aktywa trwale	86 168	30 858
Inne aktywa	22 515	-
Razem aktywa	2 374 173	2 931 575
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY		
Zobowiązania PJSC UniCredit Bank	891 007	999 985
Razem zobowiązania	891 007	999 985

Zbycie inwestycji banku na Ukrainie będzie możliwe po uzyskaniu wszelkich niezbędnych zgód.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej przedstawiono pozycje aktywów i zobowiązań PJSC UniCredit Bank wchodzących w skład aktywów i zobowiązań przeznaczonych przez Grupę Banku Pekao S.A. do sprzedaży:

	31.12.2012 PRZED ELIMINACJAMI	ELIMINACJE TRANSAKCJI WZAJEMNYCH/ KOREKTY KONSOLIDACYJNE	31.12.2012 PO ELIMINACJACH	31.12.2011 PRZED ELIMINACJAMI	ELIMINACJE TRANSAKCJI WZAJEMNYCH/ KOREKTY KONSOLIDACYJNE	31.12.2011 PO ELIMINACJACH
AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY						
Kasa, należności od Banku Centralnego	34 320	-	34 320	42 623	-	42 623
Należności od banków	953 056	8 793	961 849	830 883	6 036	836 919
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	131	-	131	350 887	-	350 887
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 205 385	-	1 205 385	1 635 670	-	1 635 670
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	33 029	-	33 029	11	-	11
Wartości niematerialne	1 831	-	1 831	3 570	-	3 570
Rzeczowe aktywa trwałe	14 424	-	14 424	20 755	-	20 755
Inne aktywa	14 553	-32	14 521	10 505	-223	10 282
AKTYWA RAZEM	2 256 729	8 761	2 265 490	2 894 904	5 813	2 900 717
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY						
Zobowiązania wobec innych banków	956 129	-900 836	55 293	1 529 478	-1 416 435	113 043
Zobowiązania wobec klientów	792 045	-	792 045	840 112	-	840 112
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	27 007	-	27 007	32 087	-	32 087
Pozostałe zobowiązania	16 662	-	16 662	14 743	-	14 743
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 791 843	-900 836	891 007	2 416 420	-1 416 435	999 985

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wybrane pozycje aktywów i zobowiązań PJSC UniCredit Bank (przed eliminacjami konsolidacyjnymi) według walut

31.12.2012	UAH	USD	EUR	POZOSTAŁE	RAZEM
Kasa i należności od Banku Centralnego	24 428	4 146	5 746	-	34 320
Należności od banków	712 326	221 815	13 324	5 591	953 056
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	131	-	-	-	131
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	173 013	774 528	257 844	-	1 205 385
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	33 029	-	-	-	33 029
Pozostałe aktywa	30 032	748	28	-	30 808
RAZEM	972 959	1 001 237	276 942	5 591	2 256 729
Zobowiązania wobec innych banków	2 377	747 973	205 779	-	956 129
Zobowiązania wobec klientów	456 026	211 936	119 428	4 655	792 045
Pozostałe zobowiązania	35 284	1 271	7 087	27	43 669
RAZEM	493 687	961 180	332 294	4 682	1 791 843

31.12.2011	UAH	USD	EUR	POZOSTAŁE	RAZEM
Kasa i należności od Banku Centralnego	31 135	5 514	5 974	-	42 623
Należności od banków	519 878	291 695	14 708	4 602	830 883
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	350 887	-	-	-	350 887
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	199 393	1 103 496	332 781	-	1 635 670
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	11	-	-	-	11
Pozostałe aktywa	34 763	54	13	-	34 830
RAZEM	1 136 067	1 400 759	353 476	4 602	2 894 904
Zobowiązania wobec innych banków	2 445	1 253 407	273 626	-	1 529 478
Zobowiązania wobec klientów	416 661	259 021	161 583	2 847	840 112
Pozostałe zobowiązania	40 340	65	6 395	30	46 830
RAZEM	459 446	1 512 493	441 604	2 877	2 416 420

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Do sporządzenia zestawień dla największych pozycji zastosowano niżej wymienione kursy:

	31.12.2012	31.12.2011
1 USD/UAH – kurs średni NBU	7,9930	7,9898
1 EUR/UAH – kurs średni NBU	10,537172	10,298053
1 UAH/PLN – kurs średni NBP	0,3825	0,4221

Poniżej przedstawiono rachunek zysków i strat dotyczący działalności zaniechanej PJSC UniCredit Bank

	2012	2011
Przychody z tytułu odsetek	190 878	225 066
Koszty z tytułu odsetek	-63 789	-93 692
Wynik z tytułu odsetek	127 089	131 374
Przychody z tytułu prowizji i opłat	41 095	38 648
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-15 062	-17 309
Wynik z tytułu prowizji i opłat	26 033	21 339
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	9 641	12 007
Zyski (straty) na sprzedaży:	-21	242
kredytów i innych należności finansowych	-	289
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności	-21	-47
Dochody z działalności operacyjnej	162 742	164 962
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	-33 980	-4 532
kredytów i innych należności finansowych	-33 980	-4 532
Wynik z działalności finansowej	128 762	160 430
Ogólne koszty administracyjne	-77 609	-76 896
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	-39 829	-37 659
pozostałe koszty administracyjne	-37 780	-39 237
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-6 460	-9 026
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	200	-836
Koszty z działalności operacyjnej	-83 869	-86 758
Zysk brutto	44 893	73 672
Podatek dochodowy	-8 288	-15 966
Zysk netto	36 605	57 706

Poniżej przedstawiono rachunek przepływów pieniężnych dotyczący działalności zaniechanej PJSC UniCredit Bank

	2012	2011
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	146 423	229 305
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-32 501	185 806
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-	-
Przepływy pieniężne netto razem	113 922	415 111

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiany stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz zobowiązań związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	2012	2011
Stan na początek okresu	2 931 575	3 246 985
Zwiększenia, w tym:	90 815	17 192
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	27 324	1 441
przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	24 541	602
inne zmiany	38 950	15 149
Zmniejszenia, w tym:	-648 217	-332 602
aktywa PJSC UniCredit Bank	-635 227	-299 370
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-	-8 685
zbycie aktywów	-10 427	-94
inne zmiany	-2 563	-24 453
Stan na koniec okresu	2 374 173	2 931 575
ZOBOWIĄZANIA ZWIĄZANE Z AKTYWAMI PRZEZNACZONYMI DO SPRZEDAŻY		
Stan na początek okresu	999 985	1 009 074
Zwiększenia, w tym:	-	-
zobowiązania PJSC UniCredit Bank	-	-
Zmniejszenia, w tym:	-108 978	-9 089
zobowiązania PJSC UniCredit Bank	-108 978	-9 089
Stan na koniec okresu	891 007	999 985

Rozliczenie sprzedaży aktywów przedstawia się następująco:

	2012	2011
Przychody ze sprzedaży	29 584	780
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	12 787	94
Zysk/strata brutto na sprzedaży	16 797	686

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

32. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych ujętych metodą praw własności:

NAZWA JEDNOSTKI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK LUB (STRATA) NETTO	% UDZIAŁÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
31.12.2012						
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	117 310	24 914	108 710	25 444	34,44	31 821
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	321 098	54 651	364 109	92 419	49,00	130 559
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o. (d. Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.)	25 391	13 279	26 877	1 422	50,00	6 056
Razem						168 436
31.12.2011 (*)						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	30 902	11 064	5 787	-15 609	25,00	4 960
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	123 068	24 606	109 220	31 515	34,44	33 911
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	347 619	59 670	452 040	127 250	49,00	141 095
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	18 748	8 058	42 801	1 404	50,00	5 345
Central Poland Fund LLC (**)	1 021	46	-	-28	53,19	941
Razem						186 252

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego

(**) Dane w USD na dzień 19.12.2011 r., wartość bilansowa w PLN

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	2012	2011
Stan na początek okresu	186 252	183 242
Udział w zyskach / stratach	53 263	69 968
Dywidendy	-65 256	-67 083
Sprzedaż	-4 960	-
Likwidacja	-942	-
Inne	79	125
Stan na koniec okresu	168 436	186 252

33. Wartości niematerialne

	31.12.2012	31.12.2011
Wartości niematerialne, w tym:	614 827	648 795
koszty prac rozwojowych	15 858	19 543
patenty i licencje	452 599	476 474
Inne	2 460	3 811
nakłady na wartości niematerialne i zaliczki na nakłady wartości niematerialnych	143 910	148 967
Wartość firmy	54 560	54 560
Razem	669 387	703 355

Wartość firmy – to wartość powstała w związku z przeniesieniem części majątku Banku BPH S.A., w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, na Bank Pekao S.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość firmy przeniesiona na Bank Pekao S.A. jest częścią wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przez Bank BPH S.A. Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. „PKBL” w Lublinie i dotyczy tylko tych oddziałów Banku PKBL, które zostały przeniesione do Banku Pekao S.A. w ramach integracji Banków. Rozpoznana wartość firmy wynosi 51 675 tys. złotych.

Ponadto w pozycji tej znajduje się wartość firmy powstała w wyniku nabycia Spółki Pekao Leasing i Finanse (d. BPH Leasing) przez Pekao Leasing Holding (d. BPH PBK Leasing S.A.). Rozpoznana wartość wynosi 2 885 tys. złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości firmy PKBL oraz Pekao Leasing i Finanse w wyniku którego nie rozpoznano utraty wartości tego składnika.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji wartości niematerialnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2012	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE (*)	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na początek okresu	89 780	1 826 203	187 077	2 103 060
Zwiększenia, w tym:	1 848	109 055	107 994	218 897
nabycie	-	1 106	105 701	106 807
inne	-	802	1 709	2 511
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	1 848	107 147	584	109 579
Zmniejszenia, w tym:	-694	-5 492	-112 074	-118 260
likwidacja	-694	-5 293	-45	-6 032
inne	-	-199	-112 029	-112 228
Stan na koniec okresu	90 934	1 929 766	182 997	2 203 697
UMORZENIE				
Stan na początek okresu	70 237	1 349 729	23 338	1 443 304
Amortyzacja	5 533	134 586	1 935	142 054
Likwidacja	-694	-5 133	-45	-5 872
Pozostałe	-	-2 015	-	-2 015
Stan na koniec okresu	75 076	1 477 167	25 228	1 577 471
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na początek okresu	-	-	10 961	10 961
Stan na koniec okresu	-	-	11 399	11 399
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na początek okresu	19 543	476 474	152 778	648 795
Stan na koniec okresu	15 858	452 599	146 370	614 827

(*) Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2011	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE (*)	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na początek okresu	88 550	1 635 413	235 006	1 958 969
Zwiększenia, w tym:	1 230	192 230	-34 576	158 884
nabycie	-	2 563	151 759	154 322
inne	-	2 489	2 073	4 562
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	1 230	187 178	-188 408	-
Zmniejszenia, w tym:	-	-1 440	-13 353	-14 793
likwidacja	-	-1 435	-	-1 435
inne	-	-5	-13 353	-13 358
Stan na koniec okresu	89 780	1 826 203	187 077	2 103 060
UMORZENIE				
Stan na początek okresu	64 695	1 219 917	20 721	1 305 333
Amortyzacja	5 542	132 729	2 617	140 888
Likwidacja	-	-1 371	-	-1 371
Pozostałe	-	-1 546	-	-1 546
Stan na koniec okresu	70 237	1 349 729	23 338	1 443 304
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na początek okresu	-	-	10 961	10 961
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	10 961
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na początek okresu	23 855	415 496	203 324	642 675
Stan na koniec okresu	19 543	476 474	152 778	648 795

(*) Pozycja obejmuje głównie nakłady inwestycyjne.

W 2012 roku i 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

34. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2012	31.12.2011
Środki trwałe, w tym:	1 579 886	1 685 308
grunty i budynki	1 159 929	1 213 536
maszyny i urządzenia	334 837	378 324
środki transportu	49 475	56 603
inne	35 645	36 845
Środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	90 658	87 632
Razem	1 670 544	1 772 940

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji rzeczowych środków trwałych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2012	GRUNTY I BUDYNKI	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	2 284 178	1 578 310	95 895	365 669	4 324 052
Zwiększenia, w tym:	43 420	79 940	15 428	7 834	146 622
nabycie	38	1 874	6 538	214	8 664
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	42 739	77 770	-	7 605	128 114
inne	643	296	8 890	15	9 844
Zmniejszenia, w tym:	-62 190	-100 971	-19 346	-18 414	-200 921
likwidacja i sprzedaż	-16 624	-93 813	-18 159	-18 241	-146 837
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-43 575	-78	-	-	-43 653
inne	-1 991	-7 080	-1 187	-173	-10 431
Stan na koniec okresu	2 265 408	1 557 279	91 977	355 089	4 269 753
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	1 070 561	1 192 605	37 635	328 376	2 629 177
Zwiększenia, w tym:	70 765	123 338	19 048	10 286	223 437
amortyzacja	70 482	121 648	18 384	10 253	220 767
inne	283	1 690	664	30	2 667
Zmniejszenia, w tym:	-37 049	-99 489	-14 200	-19 646	-170 384
likwidacja i sprzedaż	-15 623	-93 424	-12 910	-18 131	-140 088
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-18 761	-26	-	-	-18 787
inne	-2 665	-6 039	-1 290	-1 515	-11 509
Stan na koniec okresu	1 104 277	1 216 454	42 483	319 016	2 682 230
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	81	7 381	1 657	448	9 567
Zwiększenia	1 121	138	2	-	1 261
Zmniejszenia	-	-1 531	-1 640	-20	-3 191
Stan na koniec okresu	1 202	5 988	19	428	7 637
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	1 213 536	378 324	56 603	36 845	1 685 308
Stan na koniec okresu	1 159 929	334 837	49 475	35 645	1 579 886

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2011	GRUNTY I BUDYNKI	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	2 255 282	1 505 427	105 485	369 064	4 235 258
Zwiększenia, w tym:	57 244	169 544	22 811	17 371	266 970
nabycie	131	1 829	6 548	584	9 092
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	44 413	167 295	399	16 297	228 404
inne	12 700	420	15 864	490	29 474
Zmniejszenia, w tym:	-28 348	-96 661	-32 401	-20 766	-178 176
likwidacja i sprzedaż	-27 446	-96 435	-31 661	-20 441	-175 983
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-643	-	-	-109	-752
inne	-259	-226	-740	-216	-1 441
Stan na koniec okresu	2 284 178	1 578 310	95 895	365 669	4 324 052
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	1 015 966	1 166 814	46 141	339 409	2 568 330
Zwiększenia, w tym:	82 227	123 932	17 354	10 850	234 363
amortyzacja	80 383	123 080	17 111	10 318	230 892
inne	1 844	852	243	532	3 471
Zmniejszenia, w tym:	-27 632	-98 141	-25 860	-21 883	-173 516
likwidacja i sprzedaż	-24 441	-95 344	-25 081	-20 172	-165 038
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-283	-	-	-109	-392
inne	-2 908	-2 797	-779	-1 602	-8 086
Stan na koniec okresu	1 070 561	1 192 605	37 635	328 376	2 629 177
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	81	6 657	2 068	509	9 315
Zwiększenia	-	1 307	108	-	1 415
Zmniejszenia	-	-583	-519	-61	-1 163
Stan na koniec okresu	81	7 381	1 657	448	9 567
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	1 239 235	331 956	57 276	29 146	1 657 613
Stan na koniec okresu	1 213 536	378 324	56 603	36 845	1 685 308

Kwota nakładów uwzględnionych w pozycji rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 90 653 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku 87 372 tys. złotych).

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat w 2012 roku wyniosła 1 505 tys. złotych (w 2011 roku 1 207 tys. złotych).

W 2012 roku i w 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Do dnia 31 grudnia 2012 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 41 841 tys. złotych, w tym w 2013 roku 24 141 tys. złotych, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 64 840 tys. złotych w tym w 2013 roku 27 512 tys. złotych (do dnia 31 grudnia 2011 roku jednostki wchodzące w skład Grupy zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 47 551 tys. złotych, w tym w 2012 roku 46 849 tys. złotych, oraz rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 16 658 tys. złotych, w tym w 2012 roku 14 984 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

35. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model ceny nabycia.

Nie występują ograniczenia prawa do zbycia nieruchomości inwestycyjnych i praw do przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji nieruchomości inwestycyjnych w ciągu okresu sprawozdawczego:

	2012	2011
WARTOŚĆ BRUTTO		
Stan na początek okresu	106 001	103 151
Zwiększenia, w tym:	4 403	5 422
nabycie nieruchomości	1 811	-
przeniesienie z nieruchomości własnych	-	95
inne	2 592	5 327
Zmniejszenia, w tym:	-54 114	-2 572
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-51 276	-2 572
inne	-2 838	-
Stan na koniec okresu	56 290	106 001
ODPISY AMORTYZACYJNE		
Stan na początek okresu	41 523	38 108
Zwiększenia, w tym:	4 142	4 859
amortyzacja	2 722	2 657
przeniesienie z nieruchomości własnych	-	-
inne	1 420	2 202
Zmniejszenia, w tym:	-24 750	-1 444
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-22 647	-1 131
inne	-2 103	-313
Stan na koniec okresu	20 915	41 523
ODPISY AKTUALIZUJĄCE		
Stan na początek okresu	550	550
Zmniejszenia, w tym:	1 604	-
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-
różnice kursowe	-	-
inne	-	-
Stan na koniec okresu	2 154	550
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO		
Stan na początek okresu	63 928	64 493
Stan na koniec okresu	33 221	63 928

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na 31 grudnia 2012 roku wynosiła 52 911 tys. złotych (na 31 grudnia 2011 roku wynosiła 114 590 tys. złotych). Wartość godziwą ustalono w oparciu o wyceny rzeczoznawców majątkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2012	2011
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	4 361	4 451
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	-1 373	-1 238
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	-178	-108

36. Inne aktywa

	31.12.2012	31.12.2011
Koszty do rozliczenia w czasie	91 840	112 435
Prawo użytkowania wieczystego gruntu	15 965	38 807
Dochody do otrzymania	37 316	47 218
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	3 821	176
Należności od dłużników różnych	1 642 595	1 157 535
Aktywa do zbycia	279	6
Razem	1 791 816	1 356 177

Koszty do rozliczenia w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Aktywa do zbycia stanowią aktywa przejęte za długi, które wykazuje się według wartości stanowiącej kwotę długu, za który aktywa przejęto, pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość tych aktywów utworzony w wysokości różnicy pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Grupa dokonuje sprzedaży aktywów przejętych za długi w przypadku nieruchomości w okresie nie dłuższym niż 5 lat oraz w okresie nie dłuższym niż 3 lata w odniesieniu do pozostałych składników przejętych za długi od daty przejęcia. Po upływie tego okresu Grupa przenosi wartość niesprzedanych aktywów przejętych za długi do odpowiednich pozycji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez Grupę.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	5 608 203	5 249 834	5 600 698
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	613 330	560 120	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	7 102 603	6 656 034	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	777 561	759 254	794 765
Depozyty	obligacje	147 251	152 095	142 490
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje	1 241 535	1 257 630	792 588

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa posiadała w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	4 064 582	4 125 831	4 064 362
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje, bony	588 340	560 100	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje, bony	7 000 503	6 944 847	-
Inne kredyty	obligacje, wierzytelności z tytułu umów leasingu	802 591	816 480	625 476
Emisja hipotecznych listów zastawnych	wierzytelności zabezpieczone hipoteką, obligacje i instrumenty zabezpieczające	1 258 233	1 274 793	641 305

Blokowanie papierów wartościowych wynika:

- w transakcjach Repo i Sell-buy-back – z obowiązujących standardów na rynku pieniężnym dla tego rodzaju transakcji,
- w przypadku blokady na rzecz BFG – z obowiązujących przepisów Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,
- dla kredytu lombardowego i technicznego – z polityki i standardów stosowanych przez Narodowy Bank Polski,
- w przypadku pozycji Inne kredyty oraz Depozyty – z warunków umów zawartych pomiędzy Bankiem Pekao S.A. a jego klientami,
- dla emisji hipotecznych listów zastawnych – z obowiązujących przepisów Ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

38. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według struktury produktowej

	31.12.2012	31.12.2011
Rachunki bieżące i depozyty overnight	1 278 004	618 446
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	1 161 499	312 669
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 684 218	2 696 512
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	2 608 219	1 882 259
Naliczone odsetki	9 870	9 547
Zobowiązania w drodze	40 862	24 777
Razem	7 782 672	5 544 210

Zobowiązania wobec banków według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	4 488 972	2 359 627
CHF	1 008 560	1 084 176
EUR	1 898 819	1 479 521
USD	272 713	571 919
Pozostałe waluty	113 608	48 967
Razem	7 782 672	5 544 210

39. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według struktury podmiotowej i produktowej

	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, w tym:	48 208 966	50 245 631
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	19 223 760	17 974 361
depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	28 874 042	32 157 675
naliczone odsetki	111 164	113 595
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych, w tym:	5 642 509	5 384 931
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	4 611 446	3 712 176
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	1 027 635	1 665 303
naliczone odsetki	3 428	7 452
Zobowiązania wobec ludności, w tym:	48 908 199	47 833 077
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	26 503 598	27 017 211
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	22 152 790	20 626 480
naliczone odsetki	251 811	189 386
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu, w tym:	5 094 347	4 615 494
transakcje terminowe	5 089 736	4 609 733
naliczone odsetki	4 611	5 761
Zobowiązania w drodze	138 587	357 831
Razem	107 992 608	108 436 964

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania wobec klientów według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	91 928 090	89 559 995
CHF	187 052	167 308
EUR	9 405 046	9 075 030
USD	5 882 785	8 220 227
Pozostałe waluty	589 635	1 414 404
Razem	107 992 608	108 436 964

40. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według rodzaju

	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	-	2
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	3 907 679	2 390 059
Zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych	782 744	631 513
Naliczone odsetki	68 313	22 345
Razem	4 758 736	3 043 919

Nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Grupę z zobowiązań z tytułu wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych (spłaty kapitału, wypłaty odsetek).

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według walut

	31.12.2012	31.12.2011
PLN	4 678 440	3 000 588
EUR	58 072	18 590
USD	22 224	24 741
Razem	4 758 736	3 043 919

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	2012	2011
Stan na początek okresu	3 043 919	1 177 158
Zwiększenia (emisja)	5 327 751	2 475 162
Zmniejszenia (wykup)	-3 451 775	-589 442
Zmniejszenia (częściowa spłata)	-222 870	-23 554
Różnice kursowe	-3 673	6 598
Inne zmiany	65 384	-2 003
Stan na koniec okresu	4 758 736	3 043 919

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

41. Rezerwy

Poniżej przedstawiono zmiany pozycji rezerwy w ciągu okresu sprawozdawczego:

2012	REZERWA NA SPRAWY SPORNE	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE	REZERWA NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	47 315	149 981	79 140	37 444	313 880
Utworzenie/aktualizacja rezerw	24 509	13 834	75 207	13 230	126 780
Wykorzystanie rezerw	-5 740	-57	-	-11 363	-17 160
Rozwiązanie rezerw	-8 775	-713	-48 375	-708	-58 571
Różnice kursowe	-27	-	434	-476	-69
Inne zmiany	-487	-8 764	-	3 897	-5 354
Stan na koniec okresu	56 795	154 281	106 406	42 024	359 506
Krótkoterminowe	22 069	6 762	63 378	28 652	120 861
Długoterminowe	34 726	147 519	43 028	13 372	238 645

2011	REZERWA NA SPRAWY SPORNE	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE	REZERWA NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	42 152	127 852	96 500	39 419	305 923
Utworzenie/aktualizacja rezerw	7 516	29 434	50 744	19 813	107 507
Wykorzystanie rezerw	-28	-6	-	-22 599	-22 633
Rozwiązanie rezerw	-1 646	-142	-69 193	-104	-71 085
Różnice kursowe	79	-	1 089	401	1 569
Inne zmiany	-758	-7 157	-	514	-7 401
Stan na koniec okresu	47 315	149 981	79 140	37 444	313 880
Krótkoterminowe	12 099	8 929	51 373	13 393	85 794
Długoterminowe	35 216	141 052	27 767	24 051	228 086

Rezerwa na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu kwoty prawdopodobnej do zapłaty.

Rezerwy na świadczenia emerytalne

Rezerwa na świadczenia emerytalne tworzona jest indywidualnie dla każdego pracownika, na podstawie wyceny aktuarialnej. Podstawą do wyznaczenia wartości rezerw jest przewidywana kwota świadczenia jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania pracowników.

Inne rezerwy

Inne rezerwy obejmują w szczególności wynikające z MSR19 rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze oraz rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w związku z planowaną likwidacją działalności Oddziału w Paryżu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

42. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2012	31.12.2011
Przychody przyszłych okresów	139 957	148 662
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	54 732	55 271
Rezerwy na pozostałe zobowiązania pracownicze	170 319	204 323
Rezerwa na koszty rzeczowe	53 964	43 390
Pozostałe koszty do zapłacenia	34 542	24 959
Wierzyciele różni	472 265	532 851
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	592 621	1 101 106
Razem	1 518 400	2 110 562

43. Płatności na bazie akcji

Program motywacyjny Banku Pekao S.A.

Opcje na akcje przyznane zostały w ramach programu motywacyjnego dla kadry menedżerskiej kluczowej dla realizacji strategii Grupy Kapitałowej Banku, ustanowionego uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 25 lipca 2003 roku.

Program realizowany jest w trybie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji następujących akcji, obejmowanych w wykonaniu praw obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku.

TYP AKCJI	LICZBA AKCJI EMITOWANYCH W RAMACH WARUNKOWEGO PODWYŻSZENIA KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO	WARTOŚĆ NOMINALNA 1 AKCJI	CENA EMISYJNA 1 AKCJI	PODSTAWA USTALENIA CENY EMISYJNEJ
Zwykłe na okaziciela; seria F	830 000	1 zł	108,37 zł	Średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lipca i sierpnia 2003 roku
Zwykłe na okaziciela; seria G	830 000	1 zł	123,06 zł	Średnia rynkowych cen zamknięcia akcji Banku na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za okres lutego i marca 2004 roku

Po zrealizowaniu prawa pierwszeństwa do objęcia akcji Banku, akcje są ujmowane w kapitale własnym.

31 grudnia 2010 wygaś program oparty na emisji akcji serii F, natomiast 31 grudnia 2012 wygaś program oparty na emisji akcji serii G.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W roku 2012 realizowany był program motywacyjny oparty na emisji akcji serii G (podzielonego na dwie transze) o następujących charakterystykach:

PROGRAM OPARTY NA EMISJI AKCJI SERII G		
Data wygaśnięcia	31.12.2012	
Cena realizacji (w złotych)	123,06	
Liczba opcji	415 000	415 000
Warunki nabywania uprawnień	1. Wykonanie celów indywidualnych w ramach programu MBO w roku 2004 2. Pozostawanie w stosunku pracy w Grupie Kapitałowej na dzień realizacji prawa z opcji	
	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2006	3. Wykonanie założonego ROE za rok 2007

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje oraz średnie ważone ceny wykonania opcji:

	2012		2011	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)
Występujące na początek okresu	87 905	123,06	105 708	123,06
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	87 905	160,14	17 803	144,29
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	-	-	87 905	123,06
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Średnia ważona cena wykonania opcji z dat wykonania w 2012 roku wyniosła 160,14 zł, dla roku 2011 wyniosła 144,29 zł

Program motywacyjny Grupy UniCredit

W roku 2012 w ramach długoterminowych programów motywacyjnych funkcjonowały poniższe programy przyznane pracownikom Grupy przez Grupę UniCredit:

- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2007 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2011 roku. Cena realizacji opcji 7,094 EUR. Termin realizacji opcji upływa w 2017 roku.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2008 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2012 roku. Cena realizacji opcji 4,185 EUR. Termin wykonania opcji upływa w roku 2018.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2008 w zakresie akcji zwykłych. W roku 2012 akcje nie zostały przyznane z uwagi na nie spełnienie warunków programu.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2011-2013 przyznany w kwietniu 2011 roku w zakresie akcji zwykłych i opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostaną nabyte w 2014 roku po spełnieniu warunku ciągłości zatrudnienia w Grupie UniCredit oraz osiągnięcia wyników Grupy. Cena realizacji opcji 1,807 EUR. Termin wykonania opcji upływa w roku 2020.

Wartość godziwa przyznanych opcji na akcje oraz akcje Banku UniCredit S.p.A. została oszacowana na dzień przyznania praw na podstawie modelu Hull and White.

Wartość godziwa praw pierwszeństwa do objęcia akcji podmiotu dominującego Banku przyznanych w okresie do 31 grudnia 2012 roku, na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 5 473 tys. złotych i pozostaje do rozliczenia w czasie przez szacowany okres nabywania uprawnień do objęcia akcji przez osoby uczestniczące w programie.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koszt z tytułu wynagrodzeń w 2012 roku został z tego tytułu powiększony o kwotę 3 242 tys. złotych. (w 2011 roku – 9 101 tys. złotych).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje, akcje Banku UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania:

2012	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	6 448 634	7,39/17,11/29,00	270 094	-
Przyznane w danym okresie	-	-	140 010	-
Umorzone w danym okresie	-	-	92 864	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	6 448 634	7,39/17,11/29,00	317 240	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 7,39 zł dotyczy programu opcji na akcje UniCredit S.p.A. z 2011 roku, dla programu opcji z roku 2008 wynosi 17,11 zł, dla programu opcji z roku 2007 wynosi 29,00 zł.

2011	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	2 736 822	7,98/18,48/31,33	932 922	-
Przyznane w danym okresie	3 987 327	-	2 102 794	-
Umorzone w danym okresie	275 515	7,98/18,48/31,33	223 055	-
Wykonane w danym okresie	-	-	111 190	-
Wygasłe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	6 448 634	7,98/18,48/31,33	2 701 471	-
Występujące na koniec okresu – po grupowaniu (**)	-	-	270 094	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 7,98 zł dotyczy programu opcji na akcje UniCredit S.p.A. z 2011 roku, dla programu opcji z roku 2008 wynosi 18,48 zł, dla programu opcji z roku 2007 wynosi 31,33 zł.

(**) W grudniu 2011 Bank UniCredit S.p.A. dokonał grupowania akcji, w wyniku którego przeliczona została liczba akcji w stosunku 10:1, z zaokrągleniem do liczby całkowitej w dół.

System Zmiennego Wynagradzania dla Kadry Zarządzającej Banku Pekao S.A.

System dedykowany jest osobom kluczowym dla realizacji strategii Banku, zarządzania ryzykiem i długoterminowego wzrostu wyniku Banku oraz osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011, które są uwzględnione w wykazie stanowisk kierowniczych Banku. Celem niniejszego Systemu jest wspieranie realizacji strategii działalności Banku, zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

W ramach Systemu uczestnik może otrzymać premię, która składa się z części wypłacanej w gotówce oraz z części przyznanej w formie akcji fantomowych, jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej przyznanym akcjom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W ciągu okresu sprawozdawczego kończącego się w dniu 31 grudnia 2012 roku Bank posiadał następujące transakcje płatności w formie akcji własnych:

SYSTEM 2011 ORAZ SYSTEM 2012	
Rodzaj transakcji w świetle MSSF 2	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych (Cash-settled share based payments)
Data rozpoczęcia okresu oceny	System 2011: 1 stycznia 2011 System 2012: 1 stycznia 2012
Data ogłoszenia programu	System 2011: kwiecień 2011 System 2012: kwiecień 2012
Data przyznania programu zgodnie z definicją MSSF 2	System 2011: 1 czerwca 2012 System 2012: Data Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2012
Liczba instrumentów przyznanych	System 2011: 87 901 sztuk System 2012: Zostanie ustalona w dacie przyznania programu zgodnie z definicją MSSF 2
Data zapadalności	System 2011: 31.07.2016 System 2012: 31.07.2017
Data nabycia uprawnień dla Systemu 2011	Dla uczestników na stanowiskach poniżej Zarządu Banku: • 50% po 2 latach od daty przyznania • 50% po 3 latach od daty przyznania Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku: • 40% po 2 latach od daty przyznania • 40% po 3 latach od daty przyznania • 20% po 4 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla Systemu 2012	Dla uczestników na stanowiskach poniżej Zarządu Banku: • 20% po 2 latach od daty przyznania • 40% po 3 latach od daty przyznania • 40% po 4 latach od daty przyznania Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku: • 40% po 2 latach od daty przyznania • 40% po 3 latach od daty przyznania • 20% po 4 latach od daty przyznania
Warunki nabycia uprawnień	Ocena zgodności Ciągłość zatrudnienia Spełnienie warunku opartego na wynikach finansowych Banku za zadany okres
Rozliczenie programu	W dniu nabycia uprawnień uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej ceny akcji Banku na GPW w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc wypłaty środków pieniężnych.

Dla systemu 2011 wartość godziwa programu została oszacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Dla systemu 2012 na datę 31 grudnia 2012 roku. Bank sporządził wycenę programu, zakładając, że data przyznania akcji fantomowych wystąpiła w dniu 31.12.2012 roku. Wartość ta zostanie zmieniona w rzeczywistej dacie przyznania programu. Ponieważ jest to program rozliczany w środkach pieniężnych, jego wartość godziwa będzie korygowana na każdą datę bilansową aż do momentu rozliczenia programu, który w tym programie pokrywa się z dniem nabycia uprawnień.

Wartość godziwa praw do objęcia akcji fantomowych przyznanych w okresie do 31 grudnia 2012 roku, na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 14 385 tys. złotych i pozostaje do rozliczenia w czasie przez okres nabywania uprawnień do objęcia akcji przez osoby uczestniczące w programie.

Koszt z tytułu wynagrodzeń w 2012 roku został z tego tytułu powiększony o kwotę 9 026 tys. złotych (w 2011 roku – 2 479 tysięcy złotych).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie akcje fantomowych Banku:

	2012	2011
Występujące na początek okresu	-	-
Przyznane w danym okresie	87 901	-
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	-	-
Wygasłe w danym okresie	-	-
Występujące na koniec okresu	87 901	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Powyższa tabela nie zawiera ilości akcji przyznanych dla Systemu 2012. Ilość ta zostanie ustalona w roku 2013 po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego Banku za rok 2012. Hipotetyczna ilość akcji wyznaczona w oparciu o kwotę podstawową przyznanego bonusu poszczególnym uczestnikom programu oraz średnią arytmetyczną cen akcji Banku na GPW w grudniu 2012 roku wynosi 72 936 sztuk.

System zmiennego wynagradzania dla kadry zarządzającej spółek

W celu wypełnienia wymogów dotyczących zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze (uchwała Komisji Nadzoru Finansowego nr 258/2011 z dnia 4 października 2011 oraz Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2011 (Dz. U. Nr 263, poz. 1569) - spółki Centralny Dom Maklerski Pekao S.A. oraz Pekao Bank Hipoteczny S.A. wprowadziły system zmiennego wynagradzania dla kadry zarządzającej.

W ramach niniejszego systemu uczestnik może otrzymać bonus uzależniony od osiągniętych wyników i efektów pracy uczestnika. Otrzymany składnik zmiennego wynagrodzenia jest wypłacany w formie pieniężnej i w akcjach fantomowych w proporcjach określonych przepisami przywołanymi powyżej oraz wewnętrznymi regulacjami.

Co najmniej 40% składników zmiennych wynagrodzeń jest rozliczane i wypłacane w okresie od trzech do pięciu lat od momentu ich przyznania.

Określenie liczby akcji fantomowych następuje na podstawie sprawozdania finansowego danej spółki zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie. Realizacja praw z akcji fantomowych polega na wypłacie kwoty pieniężnej odzwierciedlającej ich wartość. Wartość akcji fantomowej jest zależna od wartości księgowej danej Spółki określonej w sprawozdaniu finansowym za dany rok zatwierdzonym przez Walne Zgromadzenie przed dniem realizacji praw.

Spółki wyceniają wartość przyszłych świadczeń pracowniczych w wartości godziwej przyjętego na siebie zobowiązania, zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Skutki wyceny zobowiązań do wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń.

44. Leasing operacyjny

Grupa jako leasingodawca

Grupa jest leasingodawcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków stanowiących nieruchomości inwestycyjne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2012	31.12.2011
Do roku	15 505	14 820
Od roku do 5 lat	13 496	18 645
Powyżej 5 lat	7 360	6 769
Razem	36 361	40 234

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w 2012 roku wyniosła 28 544 tys. złotych (przychód w 2011 roku wyniósł 30 940 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest leasingobiorcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków.

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2012	31.12.2011
Do roku	138 168	150 833
Od roku do 5 lat	284 393	313 981
Powyżej 5 lat	219 874	290 692
Razem	642 435	755 506

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2012 roku wyniosła 240 472 tys. złotych (koszt w 2011 roku wyniósł 234 592 tys. złotych).

Umowy najmu są zwykle zawarte na czas nieokreślony. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3 lub 6 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych, jak i w walutach obcych. Płatności dokonywane są w złotych niezależnie od waluty umowy.

45. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Grupy, w których wysokość dochodzonego roszczenia (zapłaty kwoty pieniężnej) stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku łączna wartość przedmiotu sporu w toczących się postępowaniach sądowych przeciwko Grupie wynosiła 20 004 081 tys. złotych, (w 2011 roku na łączną kwotę 18 753 334 tys. złotych).

Najistotniejsze, według kryterium wartości przedmiotu sporu postępowania sądowe przeciwko Bankowi toczące się na dzień 31 grudnia 2012 roku:

- postępowanie z powództwa akcjonariusza mniejszościowego Banku o uchylenie uchwał Nr 8 oraz Nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 19 kwietnia 2011 roku w przedmiocie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2010 oraz udzielenia Członkowi Zarządu Banku absolutorium z wykonania obowiązków w 2010 roku. Wskazana przez powoda wartość przedmiotu sporu tego postępowania wynosi 18 000 000 tys. złotych. W opinii Banku powództwo oraz sprecyzowana przez powoda wartość przedmiotu sporu są bezpodstawne,
- postępowanie z powództwa osób fizycznych przeciwko Bankowi oraz Centralnemu Domowi Maklerskiemu Pekao S.A. o zapłatę kwoty 306 622 tys. złotych tytułem szkody wyrządzonej w związku z nabyciem akcji oraz zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę wywołaną prowadzeniem postępowania egzekucyjnego. W ocenie Banku powództwo jest bezpodstawne.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Bank utworzył rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko Grupie, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 56 795 tys. złotych (na 31 grudnia 2011 roku 47 315 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Udzielone zobowiązania finansowe

Udzielone zobowiązania finansowe według podmiotów

	31.12.2012	31.12.2011
Udzielone zobowiązania finansowe, w tym:		
na rzecz podmiotów finansowych	1 441 529	2 749 139
na rzecz podmiotów niefinansowych	21 415 681	23 215 499
na rzecz podmiotów budżetowych	744 940	847 426
Razem	23 602 150	26 812 064

Udzielone zobowiązania gwarancyjne

Udzielone zobowiązania gwarancyjne według podmiotów

	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych, w tym:	964 391	747 530
gwarancje	889 107	689 511
poręczenia	60 824	45 683
potwierdzone akredytywy eksportowe	14 460	12 336
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych, w tym:	9 284 016	7 642 158
gwarancje	5 506 620	6 285 928
gwarancje submisji papierów wartościowych	3 775 430	1 356 230
poręczenia	1 966	-
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów budżetowych, w tym:	69 901	88 852
gwarancje	3 401	10 252
gwarancje submisji papierów wartościowych	66 500	78 600
Razem	10 318 308	8 478 540

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Usługi subemisji papierów wartościowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	772 000	23.07.10 - 30.06.15
Klient 2	obligacje	410 900	15.11.10 - 31.10.13
Klient 3	obligacje	540 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 4	obligacje	60 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 5	obligacje	71 710	25.08.11 - 30.06.13
Klient 6	obligacje	13 500	22.08.11 - 31.12.13
Klient 7	obligacje	2 500	19.08.11 - 30.12.13
Klient 8	obligacje	10 000	27.09.11 - 31.12.13
Klient 9	obligacje	58 770	20.12.11 - 30.03.13
Klient 10	obligacje	10 000	20.12.11 - 30.03.13
Klient 11	obligacje	2 310	20.12.11 - 31.03.13
Klient 12	obligacje	37 000	03.01.12 - 15.08.13
Klient 13	obligacje	3 440	19.01.12 - 30.12.13
Klient 14	obligacje	22 850	15.05.12 - 30.12.13
Klient 15	obligacje	22 000	07.03.12 - 30.03.13
Klient 16	obligacje	1 020 000	21.06.12 - 31.12.17
Klient 17	obligacje	4 000	10.09.12 - 30.09.13
Klient 18	obligacje	21 000	13.09.12 - 31.12.14
Klient 19	obligacje	241 150	06.12.12 - 31.03.16
Klient 20	obligacje	318 800	28.12.12 - 31.03.15
Klient 21	obligacje	200 000	01.07.11 - 20.12.14

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	61 540	26.03.10 - 30.04.12
Klient 2	obligacje	14 550	27.10.10 - 30.04.12
Klient 3	obligacje	6 640	31.05.10 - 28.02.12
Klient 4	obligacje	608 000	23.07.10 - 30.06.15
Klient 5	obligacje	410 900	15.11.10 - 31.10.13
Klient 6	obligacje	25 200	16.12.10 - 30.12.17
Klient 7	obligacje	43 180	04.04.11 - 31.12.12
Klient 8	obligacje	101 970	25.08.11 - 30.06.13
Klient 9	obligacje	48 000	22.08.11 - 31.12.13
Klient 10	obligacje	14 500	19.08.11 - 30.12.13
Klient 11	obligacje	30 600	27.09.11 - 31.12.12
Klient 12	obligacje	63 750	20.12.11 - 30.03.13
Klient 13	obligacje	6 000	20.12.11 - 31.03.13

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Otrzymane pozabilansowe zobowiązania

Otrzymane zobowiązania według podmiotów

	31.12.2012	31.12.2011
Finansowe, w tym:	1 160 255	3 367 501
od podmiotów finansowych	1 160 255	3 367 501
od podmiotów niefinansowych	-	-
od podmiotów budżetowych	-	-
Gwarancyjne, w tym:	10 226 535	12 632 187
od podmiotów finansowych	514 238	671 580
od rzecz podmiotów niefinansowych	9 014 735	9 181 483
od podmiotów budżetowych	697 562	2 779 124
Razem	11 386 790	15 999 688

Ponadto Grupa ma możliwość uzyskania finansowania w Narodowym Banku Polskim pod zastaw posiadanych rządowych papierów wartościowych.

46. Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego

SERIA / EMISJA	RODZAJ AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII / EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)
A	zwykłe na okaziciela	137 650 000	137 650	w całości opłacony	21.12.1997	01.01.1998
B	zwykłe na okaziciela	7 690 000	7 690	w całości opłacony	06.10.1998	01.01.1998
C	zwykłe na okaziciela	10 630 632	10 631	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
D	zwykłe na okaziciela	9 777 571	9 777	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
E	zwykłe na okaziciela	373 644	374	w całości opłacony	29.08.2003	01.01.2003
F	zwykłe na okaziciela	621 411	621	w całości opłacony	29.08.2003	19.05.2006 16.05.2007
G	zwykłe na okaziciela	603 377	603	w całości opłacony	29.08.2003	15.05.2008
H	zwykłe na okaziciela	359 840	360	w całości opłacony	12.08.2004	01.01.2004
I	zwykłe na okaziciela	94 763 559	94 764	w całości opłacony	29.11.2007	01.01.2008
Liczba akcji razem w szt.		262 470 034				
Kapitał zakładowy razem w tys. złotych			262 470			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł						

Zmiana liczby akcji (w sztukach):

2012	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 382 129	262 382 129
Emisja akcji serii G (realizacja programu opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.)	87 905	87 905
Stan na koniec okresu	262 470 034	262 470 034

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana liczby akcji (w sztukach):

2011	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPLACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 364 326	262 364 326
Emisja akcji serii G (realizacja programu opcji menedżerskich Banku Pekao S.A.)	17 803	17 803
Stan na koniec okresu	262 382 129	262 382 129

47. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego

Struktura kapitału własnego Grupy przypadająca na akcjonariuszy Banku Pekao S.A. przedstawia się następująco:

	31.12.2012	31.12.2011
Kapitał zapasowy, w tym:	9 475 495	9 446 516
ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	9 137 221	9 126 501
pozostały	338 274	320 015
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	519 192	-65 432
wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	705 296	-56 580
podatek odroczone	-134 006	10 750
wycena portfela instrumentów finansowych zabezpieczających	-64 318	-24 200
podatek odroczone	12 220	4 598
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą, w tym:	-128 768	-98 976
różnice kursowe	-158 382	-119 107
podatek odroczone	29 614	20 131
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 737 850	1 537 850
Pozostałe kapitały rezerwowe	8 364 152	7 153 185
Obligacje zamienne na akcje – składnik kapitałowy	33 558	39 517
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego – składnik kapitałowy	6 662	7 531
Fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej	15 000	15 000
Pozostałe kapitały razem	20 023 141	18 035 191
Zysk (strata) z lat ubiegłych	125 232	74 476
Zysk netto za rok bieżący	2 955 702	2 899 414
Razem	23 104 075	21 009 081

Od 1982 roku do 1984 roku oraz od 1988 roku do 1996 roku Grupa funkcjonowała w warunkach hiperinflacji.

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tych okresach w ekwiwalentnych kwotach. Ujęcie takiej korekty nie miało by wpływu na łączną wartość kapitałów Grupy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

48. Informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2012	31.12.2011
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 207 285	4 886 093
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	3 607 505	5 269 444
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	12 814 790	10 155 537

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 grudnia 2012 roku 3 601 110 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2011 roku 3 469 124 tys. złotych).

49. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Bank Pekao S.A. jest jednostką dominującą Grupy Banku Pekao S.A., natomiast jednostką dominującą wobec Banku jest UniCredit S.p.A.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi były transakcjami rutynowymi, przeprowadzanymi w ramach zwykłej działalności operacyjnej i obejmowały przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególnie decyzyjne uprawnione do podejmowania decyzji oraz przyznane im limity uprawnień. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązanym kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązane kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczególnie decyzyjne na poziomie Centrali Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi na 31 grudnia 2012 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	425 754	-	596	57 621	-	13 928
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 252 269	375 503	4 662	1 808 236	929 295	1 210
Jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.						
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.(d. Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.)	-	-	6	8 155	-	12
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	81	142 481	-	19
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	2	-	17 630	103 914	-	21
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	19 700	-	-
Razem jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.	2	-	17 717	274 250	-	52
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	7 361	-	-	12 675	-	-
Razem	1 685 386	375 503	22 975	2 152 782	929 295	15 190

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2012	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	425 754	-	-	-	-	-	-	425 754
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 207 509	1 387	671	1 497	40 882	-	323	1 252 269
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	2	-	-	2
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	6 949	-	6	35	369	2	7 361
Razem	1 633 263	8 336	671	1 503	40 919	369	325	1 685 386

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2012	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	57 621	-	-	-	-	-	-	57 621
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	294 699	295 684	18 055	504 489	218 833	474 782	1 694	1 808 236
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki stowarzyszone	7 711	81 828	43 100	140 500	-	-	1 111	274 250
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	487	10 040	34	2 054	-	-	60	12 675
Razem	360 518	387 552	61 189	647 043	218 833	474 782	2 865	2 152 782

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2012	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	366 990	58 764	-	-	-	425 754
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	577 094	3 906	265	228 250	442 754	1 252 269
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	2	-	2
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	7 361	-	7 361
Razem	944 084	62 670	265	235 613	442 754	1 685 386

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2012	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	57 621	-	57 621
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	196 468	46 414	601 426	949 594	14 334	1 808 236
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	274 250	-	274 250
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	539	515	-	11 618	3	12 675
Razem	197 007	46 929	601 426	1 293 083	14 337	2 152 782

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązanymi na 31 grudnia 2011 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	115 267		7	58 584	-	22 277
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 215 321	261 211	2 664	3 457 751	1 025 915	606
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone						
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-	-	4 109	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-	60	9 512	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-		80	3 719	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	15 236	14 896	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	2	26 231	-	3
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-	15 378	58 467	-	3
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	3 489	-	-	12 873	-	-
Razem	1 334 077	261 211	18 049	3 587 675	1 025 915	22 886

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2011	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	115 267	-	-	-	-	-	-	115 267
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 159 725	974	1 040	8 928	44 168	-	486	1 215 321
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	3 064	-	1	38	385	1	3 489
Razem	1 274 992	4 038	1 040	8 929	44 206	385	487	1 334 077

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2011	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	ODSETKI	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	58 584	-	-	-	-	-	-	58 584
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	998 834	485 465	21 791	633 199	705 791	609 387	3 284	3 457 751
Jednostki Grupy Pekao S.A.								
Jednostki stowarzyszone	6 959	42 769	8 030	500	-	-	209	58 467
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	897	8 162	3 500	200	32	-	82	12 873
Razem	1 065 274	536 396	33 321	633 899	705 823	609 387	3 575	3 587 675

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2011	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	109 286	3 055	-	2 926	-	115 267
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	823 885	3 110	291	8 852	379 183	1 215 321
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	3 489	-	3 489
Razem	933 171	6 165	291	15 267	379 183	1 334 077

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2011	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	58 584	-	58 584
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	648 952	57 571	645 179	1 200 390	905 659	3 457 751
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	58 467	-	58 467
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	230	576	-	12 067	-	12 873
Razem	649 182	58 147	645 179	1 329 508	905 659	3 587 675

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	580	-469	1 072	-3 993	2 817	-10 675
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	155 266	-72 071	11 868	-3 886	7 058	-101 408
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-471	529	-	127	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-2 534	209 690	-	33	-4
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.(d. Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.)	-	-309	45	-44	268	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-828	65	-	-	-9 853
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-116	16	-	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-4 258	210 345	-44	428	-9 857
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	209	-695	3	-	-	-12
Razem	156 055	-77 493	223 288	-7 923	10 303	-121 952

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
Jednostka dominująca wobec Banku						
UniCredit S.p.A.	5 202	-259	204	-4 231	2 748	-11 794
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	118 950	-87 308	5 661	-6 184	7 126	-124 904
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-5 372	633	-	119	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-4 270	249 951	-	1 058	-19
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	-	-474	26	-63	202	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-620	15	-	-	-11 485
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	-	-77	16	-	3	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	-	-10 813	250 641	-63	1 382	-11 504
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	195	-533	3	-	-	-12
Razem	124 347	-98 913	256 509	-10 478	11 256	-148 214

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2012 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE
Jednostka dominująca wobec Banku		
UniCredit S.p.A.	38 181	273 072
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	54 363	380 850
Jednostki Grupy Pekao S.A.		
Jednostki stowarzyszone		
Dom Inwestycyjny Xelion Sp.z o.o.(d. Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.)	30	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	32	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	136	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	198	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	184	-
Razem	92 926	654 422

Na 31 grudnia 2012 roku Bank nie posiadał finansowych i gwarancyjnych pozycji pozabilansowych otrzymanych od podmiotów powiązanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg umownych terminów zapadalności

31.12.2012	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	38 181	-	-	38 181
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	818	-	-	52 693	852	-	54 363
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	44	154	-	198
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	30	-	55	9	90	-	184
Razem	848	-	55	90 927	1 096	-	92 926
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	51	1 362	26 381	136 408	108 870	273 072
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	2 152	19 990	21 449	27 117	310 142	380 850
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	2 203	21 352	48 330	163 525	419 012	654 422

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.12.2012	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	38 181	-	-	-	-	38 181
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	12 878	-	-	41 485	-	54 363
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	198	-	198
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	184	-	184
Razem	51 059	-	-	41 867	-	92 926
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	14 719	-	-	258 353	-	273 072
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	27 119	-	-	353 681	50	380 850
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-
Razem	41 838	-	-	612 534	50	654 422

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2011 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE
Jednostka dominująca wobec Banku			
UniCredit S.p.A.	64 701	188 638	-
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	710 554	304 095	2 208 613
Jednostki stowarzyszone Grupy Pekao S.A.			
Pirelli Pekao Real Estate Sp. z o.o.	180	-	-
Xelion. Doradcy Finansowi Sp. z o.o.	29	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	32	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	135	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	376	500	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	286	-	-
Razem	775 917	493 233	2 208 613

Na 31 grudnia 2011 roku Bank nie posiadał gwarancyjnych pozycji pozabilansowych otrzymanych od podmiotów powiązanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg umownych terminów zapadalności

31.12.2011	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	24 000	-	-	40 701	-	-	64 701
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	674 155	-	-	35 573	826	-	710 554
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	32	344	-	376
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	30	5	-	49	202	-	286
Razem	698 185	5	-	76 355	1 372	-	775 917
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	600	10 969	57 540	3 568	115 961	188 638
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	5 347	1 913	39 867	69 596	28 999	158 373	304 095
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-	-
Razem	5 347	2 513	50 836	127 636	32 567	274 334	493 233
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE							
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	213	2 208 400	-	-	-	-	2 208 613
Razem	213	2 208 400	-	-	-	-	2 208 613

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe wg walut

31.12.2012	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	40 701	-	-	24 000	-	64 701
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	12 531	-	-	698 023	-	710 554
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	376	-	376
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	286	-	286
Razem	53 232	-	-	722 685	-	775 917
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	32 655	-	-	155 983	-	188 638
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	73 034	-	-	231 009	52	304 095
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A.	-	-	-	-	-	-
Razem	105 689	-	-	387 492	52	493 233
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE						
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	2 208 400	-	-	-	213	2 208 613
Razem	2 208 400	-	-	-	213	2 208 613

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2012	2011
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	15 087	14 268
Świadczenia długoterminowe (**)	2 250	4 770
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	5 568
Płatności na bazie akcji (***)	5 857	3 290
Razem	23 194	27 896
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	931	997
Płatności na bazie akcji (***)	-	51
Razem	931	1 048

(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, premie oraz inne świadczenia, rozliczenie których nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(**) W pozycji "Świadczenia długoterminowe" ujęto rezerwy na długoterminowy program motywacyjny oraz na odroczone wypłaty premii.

(***) Wartość płatności na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie wartości godziwej instrumentów przypadające na opcje na akcje oraz akcje, w tym akcje fantomowe, przyznane członkom Zarządu Banku zgodnie z informacją zaprezentowaną w notcie nr 43.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w 2012 oraz w 2011 roku nie otrzymywali wynagrodzeń – w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych oraz stowarzyszonych.

Wynagrodzenia członków zarządów i rad nadzorczych spółek zależnych Grupy

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2012	2011
Zarządy Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	17 385	18 898
Pozostałe świadczenia długoterminowe	453	638
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	315	-
Płatności w formie akcji	234	413
Razem	18 387	19 949
Rady Nadzorcze Spółek		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	38	38
Razem	38	38

50. Transakcje repo oraz reverse repo

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości (transakcje repo oraz sell-buy back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Grupy lub papiery wartościowe zakupione w ramach transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell back).

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy back stanowiące portfel bilansowy Grupy, nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści i ryzyka wynikające z tych aktywów.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2012		31.12.2011	
	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu				
do 1 miesiąca	55 553	55 606	162 677	162 790
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	55 553	55 606	162 677	162 790
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
do 1 miesiąca	4 833 622	4 830 418	3 253 715	3 245 195
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	702 569	698 212	-	-
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-	297 041	303 916
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	5 536 191	5 528 630	3 550 756	3 549 111
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności				
do 1 miesiąca	16 459	16 462	-	-
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	351 149	352 461
Razem aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	16 459	16 462	351 149	352 461
Aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back				
do 1 miesiąca	2 079 999	2 081 794	2 421 332	2 423 963
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	20 122	20 073	9 454	9 428
Razem aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back	2 100 121	2 101 867	2 430 786	2 433 391
Razem	7 708 324	7 702 565	6 495 368	6 497 753

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

	31.12.2012		31.12.2011	
	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM
Należności od banków				
do 1 miesiąca	190 118	190 058	1 465 411	1 465 483
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	508 684	507 625
Razem należności od banków	190 118	190 058	1 974 095	1 973 108
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	2 694 481	2 697 472	1 783 637	1 782 428
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 694 481	2 697 472	1 783 637	1 782 428
Razem	2 884 599	2 887 530	3 757 732	3 755 536

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

	31.12.2012	31.12.2011
Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem, w tym:	2 887 530	3 755 536
sprzedanych (tzw. „krótka sprzedaż”)	246 578	-
sprzedanych z przyrzeczeniem odkupu	2 100 121	2 430 786

51. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Bank Pekao S.A. oraz wszystkie spółki z Grupy zatrudniające co najmniej 20 pracowników utworzyły ZFŚS oraz dokonują corocznych odpisów na rzecz ZFŚS zgodnie z przepisami określonymi w Ustawie i Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Podstawowym celem Funduszu jest finansowanie przez pracodawcę pomocy socjalnej na rzecz pracowników, byłych pracowników (rencistów / emerytów) oraz uprawnionych członków ich rodzin.

Stan Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez spółkę na rzecz ZFŚS, zwiększone o odsetki od środków funduszu i wpływy z oprocentowanych pożyczek oraz pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W skonsolidowanym bilansie Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Grupy. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w skonsolidowanym bilansie Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS:

	31.12.2012	31.12.2011
Zadłużenie z tytułu udzielonych pożyczek	38 130	44 750
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	12 979	10 494
Aktywa ZFŚS	51 109	55 244
Stan ZFŚS	51 109	55 244
	2012	2011
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS	27 131	28 171

52. Zdarzenia po dacie bilansu

Do dnia podpisania sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dacie bilansu.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

14.03.2013	Luigi Lovaglio	Prezes Zarządu Banku, CEO	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
14.03.2013	Diego Biondo	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
14.03.2013	Marco Iannaccone	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
14.03.2013	Andrzej Kopyrski	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
14.03.2013	Grzegorz Piwowar	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
14.03.2013	Marian Ważyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis

Załączniki do sprawozdania finansowego

Niniejsze Załączniki stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Załącznik nr 1

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2012 roku.

- **MSSF 7 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Celem zmian w standardzie jest umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych lepszego zrozumienia transakcji przekazania aktywów finansowych (np. sekurytyzacji), w tym zrozumienia potencjalnych efektów ryzyk, które zostają w jednostce, która przekazała aktywa. Zmiany wymuszają także dodatkowe ujawnienia w przypadku przekazania aktywów o znaczącej wartości w pobliżu końca okresu sprawozdawczego.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 12 (zmiana)** „Podatek dochodowy”

Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości godziwej określonym w MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”. Zmieniony standard wycofuje interpretację SKI-21 „Podatek dochodowy – odzyskiwalność przeszacowanych aktywów niepodlegających amortyzacji”.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 1 (zmiana)** „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”

Zmiany dotyczą odniesienia do stałej daty „1 stycznia 2004” jako daty zastosowania MSSF po raz pierwszy i zmieniają ją na „dzień zastosowania MSSF po raz pierwszy” w celu wyeliminowania konieczności przekształcania transakcji, które miały miejsce przed dniem przejścia jednostki na stosowanie MSSF.

Ponadto, do standardu zostają dodane wskazówki odnośnie ponownego zastosowania MSSF w okresach, które następują po okresach znaczącej hiperinflacji, uniemożliwiającej pełną zgodność z MSSF.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 2

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

- **MSSF 7 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard określa wymagania dotyczące ujawniania informacji, które mają pomóc inwestorom oraz innym użytkownikom sprawozdań finansowych w lepszej ocenie wpływu lub potencjalnego wpływu kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych na sytuację finansową jednostki.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 10** „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka kontroluje jedną lub więcej innych jednostek. MSSF 10 zastępuje wymogi konsolidacji zawarte w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” i standardzie MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”. MSSF 10 opiera się na obowiązujących zasadach określających pojęcie kontroli jako czynnika decydującego, czy jednostka powinna być uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki dominującej. Standard zawiera dodatkowe wytyczne, pomocne w ustaleniu występowania kontroli, gdy jest to trudne do oceny.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 11** „Wspólne porozumienia”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard przewiduje bardziej realistyczne odzwierciedlenie wspólnych porozumień, koncentrując się na prawach i obowiązkach porozumień, a nie jego formie prawnej (jak ma to miejsce obecnie). Standard porządkuje nieścisłości w sprawozdawczości wspólnych porozumień poprzez wprowadzenie jednolitej metody księgowania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

MSSF 11 wymaga rozliczania udziałów we wspólnych porozumieniach tylko metodą praw własności, co eliminuje metodę konsolidacji proporcjonalnej. Istnienie oddzielnego podmiotu prawnego nie jest już warunkiem podstawowym klasyfikacji. Postanowienia przejściowe różnią się w zależności od metody klasyfikacji wspólnych porozumień w ramach MSR 31.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **MSSF 12 „Udziały w innych jednostkach: ujawnianie informacji”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard jest nowym, kompleksowym zbiorem przepisów, określającym wymogi ujawniania informacji dla wszystkich form udziałów w innych podmiotach, w tym dla spółek zależnych, wspólnych porozumień, jednostek stowarzyszonych i innych jednostek nie konsolidowanych.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 13 „Wycena według wartości godziwej”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard określa ramy dla pomiaru wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Standard nie określa, kiedy składnik aktywów, zobowiązanie lub posiadane własne instrumenty kapitałowe wycenia się w wartości godziwej. Przeciwnie, wyceny i ujawniania wymagane przez standard stosuje się wtedy, gdy inne standardy wymagają lub zezwalają na wycenę w wartości godziwej (z nielicznymi wyjątkami).

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 1 (zmiana) „Prezentacja sprawozdań finansowych”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 30 czerwca 2012 roku.

Zmiany służą jaśniejszej prezentacji rosnącej liczby składników innych całkowitych dochodów oraz ułatwieniu użytkownikom sprawozdań finansowych odróżnienia tych składników innych całkowitych dochodów, które mogą następnie zostać przeklasyfikowane na zyski lub stratę, od składników, które nigdy nie zostaną w ten sposób przeklasyfikowane.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 19 (zmiana) „Świadczenia pracownicze”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Zmiany powinny pomóc użytkownikom sprawozdań finansowych w lepszym zrozumieniu tego, w jaki sposób programy określonych świadczeń wpływają na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy środków pieniężnych jednostki. Celem tego standardu jest uregulowanie rachunkowości świadczeń pracowniczych oraz ujawniania informacji na ich temat.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Nowy standard dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Grupa uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 32 (zmiana) „Instrumenty finansowe: prezentacja”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2013 roku.

Celem wprowadzenia zmian jest wyeliminowanie niespójności w stosowaniu wymogów dotyczących zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Interpretacja KIMSF 20 „Koszty prowadzenia wydobycia w kopalniach odkrywkowych”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania kosztów usunięcia zewnętrznych warstw gruntu w celu uzyskania dostępu do wydobywanych surowców w kopalniach odkrywkowych.

Grupa uważa, że nowa interpretacja nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 3

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

- **MSSF 1 (zmiana)** „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2012 roku.

Zmiany umożliwiają jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy zastosowanie prospektywne MSR 39 lub MSSF 9 oraz § 10A MSR 20 w odniesieniu do pożyczek udzielonych od rządu posiadanych na dzień przejścia na MSSF.

Grupa uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 31 grudnia 2014 roku.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- likwidacja kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu zapadalności,
- wprowadzenie dwóch kategorii aktywów finansowych: wycenianych według zamortyzowanego kosztu i wycenianych według wartości godziwej,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie.

Standard będzie jeszcze rozszerzony o części dot. zasad wyceny wg zamortyzowanego kosztu oraz zasad stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Grupa jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Grupy, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Grupy.

Rzeczywisty wpływ pierwszego zastosowania MSSF 9 będzie możliwy do oszacowania po opublikowaniu ostatecznej, kompletnej wersji standardu.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 4

Słowniczek

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (IFRS – International Financial Reporting Standards) to standardy, interpretacje i ich struktura przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości RMSR (IASB – International Accounting Standards Board).

MSR – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (IAS – International Accounting Standards) – starsza nazwa standardów stanowiących część obecnych MSSF.

KIMSF – Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC – International Financial Reporting Interpretations Committee) komitet działający w ramach Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości publikujący interpretacje MSSF.

CIRS – ang. Currency Interest Rate Swap – swap walutowo-procentowy jest to transakcja wymiany kwot kapitału i płatności odsetkowych w różnych walutach pomiędzy dwoma partnerami.

IRS – ang. Interest Rate Swap – umowa pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie (w określonych odstępach czasu w trakcie trwania kontraktu) odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.

FRA – ang. Forward Rate Agreement – umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu.

CAP – opcja cap na stopy procentowe to umowa finansowa, która ogranicza ryzyko, jakie ponosi pożyczający przy zmiennej stopie procentowej, narażający się na możliwość poniesienia strat w wyniku wzrostu stopy procentowej. Opcja cap to seria opcji call na stopy procentowe, w której wystawca gwarantuje nabywcy, że zrekompensuje mu dodatkowe koszty odsetkowe, które musi on płacić od swojego kredytu, jeśli oprocentowanie kredytu wzrośnie powyżej uzgodnionej stopy procentowej.

FLOOR – opcja floor na stopy procentowe, która ogranicza ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku stopy procentowej przez kredytodawcę udzielającego kredytu przy zmiennej stopie oprocentowania. Opcja floor to seria opcji put na stopy procentowe, wystawca gwarantuje odsetki, które musi on zapłacić od kredytu, jeśli oprocentowanie od kredytu spadnie poniżej uzgodnionej stopy procentowej.

IBNR – ang. Incurred But Not Reported – rezerwa na poniesione lecz nieudokumentowane straty kredytowe.

PD – ang. Probability Default – parametr wykorzystywany przy Metodzie Wewnętrznych Ratingów oznaczający prawdopodobieństwo nie wywiązania się dłużnika ze spłaty swojego zobowiązania. PD mówi o tym, z jakim prawdopodobieństwem w horyzoncie jednego roku nastąpi strata kredytowa z nim związana.

LGD – ang. Loss Given Default – część ekspozycji kredytowej banku, która w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności kredytobiorcy (default) zostanie utracona.

EAD – ang. Exposure At Default – wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (default).

EL – ang. Expected Loss – oczekiwana strata na portfelu kredytowym.

CCF – ang. Credit Conversion Factor – współczynnik konwersji kredytowej.

A-IRB – ang. Advanced Internal Rating-Based approach – zaawansowana metoda wewnętrznych ratingów, gdzie wszystkie parametry ryzyka (PD, LGD, EAD) są szacowane przez bank, za pomocą własnego modelu ilościowego, w celu wyznaczenia wielkości aktywów ważonych ryzykiem.

VaR – ang. Value at Risk – wartość zagrożona, miara o jaką wartość rynkowa aktywów lub portfela aktywów może się zmniejszyć przy określonych założeniach, w ustalonym czasie i z zadanyim prawdopodobieństwem.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

EaR – ang. Earnings at Risk – maksymalny spadek dochodów, względny do określonego celu, który może zaistnieć z powodu wpływu ryzyka rynkowego na określony zbiór czynników ryzyka dla danego przedziału czasu i poziomu ufności.

ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.